

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cekovni račun: Ljubljana številka 10.650 in 10.349 za inserate.

Uprava: Kopitarjeva ulica številka 6.

Naša krila

V soboto in nedeljo so bile na ljubljanskem letališču mogoče letalske prireditve, ki so privabile na tisoče in tisoče gledalcev iz bližnje in daljne okolice, a za katere se je po vsej državi zanimalo vse, komur leži pri sreči »sinji šport« ne samo kot šport, ki stavlja izredne zahteve na bistrost uma in krepko, okretno voljo, veliko tveganost in železne živce, marveč tudi kot obrambno sredstvo, s katerim se bo naša domovina branila proti vsakemu nasprotniku naše svobode in neodvisnosti. Posebno mladina je bila vsa na nogah, mladina, ki ljubi nevarno življenje in ki je pripravljena, da mnogo žrtvuje, da žrtvuje največ za veličino domovine.

Naše letalstvo ne govori mnogo o sebi. Ni tako, kot je drugod, kjer se vsako dejanje, ki je v zvezi z letalstvom, takoj razobeša na veliki zvon. Naši letalci so tihi in skromni. V nesebični ljubezni do svojega poklica in do cilja, ki mu njihov vzvišeni poklic služi, delajo, se pripravljajo, se izpopolnjujejo brez ozira na to, ali jih velika javnost pozna ali ne, brez ozira na to, če jih kdo javno pohvali ali ne. Njim gre samo za to, da bi bila tudi naša država enakovredna sodelavka pri tehničnem napredku letalstva, da bi tudi na tem polju ime naše države ne zaostajalo za imeni drugih narodov, in da bi ob uri nevarnosti tudi naša država imela na razpolago vse potrebno, da si zavaruje varnost ozemlja in državljanov, vsemogočna moderna krila in neprekosljive, junaške letalce. Prav zaradi tega, ker se naše letalstvo razvija v prostovoljnem zatišju, daleč proč od lahkotnih in praznih vsakdanjih senzacij, je bil nedeljski letalski praznik za vse, ki so se ga udeležili, veliko presenečenje, ker je pričaral toliko nepričakovanega, tako v pogledu tehnične opreme letalstva kakor v pogledu sijajne izvežbanosti letalcev, da so se vsakomur začela ponosno dvigati prsa pri misli, da ima naša Jugoslavija tako nezaslužno zakladnico tehnično popolnih letal in sposobnih ter do skrajnosti izurjenih letalcev.

Letalski praznik so počastili najvišji predstavniki države. Knez-naměstnik Pavle ga je vzel pod svoje lastno pokroviteljstvo in je bil to od njegove strani nov dokaz, da najdemo njegovo visoko ime povsod, kjer gre za velike ideale, za katere se zlasti ogreva mladina, in da ga nikjer ne manjka, kjer je treba dati pogonskega duha narodni obrambi, ter počastiti nesebično požrtvovalno delo naše hrabre vojske. Tudi predsednik vlade je pohitel na letališče in tamkaj osebno čestital vsem in vsakemu posebej, ker je hotel odmevajoče poudariti, da smatra vlada, ki vodi usodo države v mračnih mednarodnih okoliščinah, letalstvo kot biser vsega narodnega bogastva. Predsednik vlade je ob pogledu na čudovite nastope naših letalcev v zraku že takoj na letališču odkril, da namerava njegova vlada v najkrajšem času poskrbeti za ustanovitev posebne šole, v kateri se bodo naši najboljši zračni junaki vežbali v skokih s padali, tako, da naša država tudi v tem pogledu ne bo zaostajala za nobeno drugo državo na svetu.

Letalska prireditve, ki je bila namenjena prvič, da pokaže letalskim strokovnjakom, tako civilnim kakor vojaškim, praktične uspehe njihovega prizadevanja, drugič pa, da široko javnost opozori na to stroko, ki potrebuje neprestanega priliva iz najboljših virov narodovega življenja, da bo kos svojim neizmernim nalogam, je popolnoma uspela. Strokovnjaki so izrazili svoje vsestransko zadovoljnost, čeprav so drugače v priznanjih, ki jih ne iščejo sami, zelo skopi. Občinstvo samo pa je prekipelo od navdušenja in s tem pokazalo, da je na svoje letalstvo, kjer so nastopili najboljši sinovi domovine, ponosno, in da je pripravljeno, da z vsemi močmi sodeluje, da blesteči razvoj ne bo usahnil.

Velikansko navdušenje pa je sprožil nastop vojaških letalcev, ki so našemu občinstvu prvič pokazali dva zelo zanimiva tipa lahkih bombnikov ameriškega izvora znamke Blenheim, ki sta pri nastopu razvila sapo jemajočo hitrost 480 km na uro ter pokazala, kolike vrednosti so te vrste vojna letala v sklopu narodne obrambe in kako mojstrsko so izvežbani naši vojaški letalci, ki so tem čudom moderne tehnike vili svoje junaške duše. Prav tako je naša hrabra vojska počastila letalsko prireditev z nastopom silno prožnih lovskih letal znamke »Avia«, ki so v bliskovitih zaporednih točkah visoko v zraku vprizarjali naravnost vrstolomne igre, ki so imele namen pokazati, s kakšnim držnim tveganjem, ki ga pa vodita discipliniran um in železni živci, so naši letalci sposobni spustiti se v borbo z nasprotnikom, ki bi hotel ogrožati naše ozemlje.

Naše letalstvo je mlado, to je res. Naše letalstvo številčno morda tudi ne dosega letalstva drugih velikih držav. Tudi to je res. Toda naša vojska je izvežbala letalce, ki po srčnosti in umski spretnosti ne zaostajajo za nobenim drugim narodom, in v našem ljudstvu se nahaja neizčrpno skladišče najboljših moči, od koder bodo naša krila mogla zajemati vse tiste sile, ki jih domovina potrebuje za napredek svojega letalstva v miru in v obrambi njene svobode. Želimo, da bi vzorci, ki jih je naše letalstvo prikazalo preteklo nedeljo in ki so napravili tako globok vtis, ostali blesteči pred očmi in vedno živo klicali do posnemanja.

Zanimiva ozadja poročil o zvezi Rim - Berlin - Tokio

Japonski nastop v Tjencinu naj bi služil kot dokaz, koliko lahko Japonci pomagajo Italiji in Nemčiji v boju proti Angliji

Šanghaj, 7. avgusta. AA. Havas. Po poročilih iz zanesljivega vira, ki so prispela v Tokio, je stranka »mladih polkovnikov« predložila v Berlinu častno obvezo japonske vojske, da se bo nemško-italijansko-japonska vojaška zveza izvajala v najširši obliki brez ozira na pogoje in omejitve zveze in omejitve umirjenega kabineta Hiranuma. Pod temi pogoji so pristali zveze prisiljeni, da delajo hitro in da bi prehiteli morebitne uspehe sporazumnih poskusov med Veliko Britanijo in umirjenimi elementi v Tokiu. Vojni šefi so na svojem sestanku dne 2. avgusta letos pristopili na predsednika vlade, da na konferenco petih ministrov iznese načrt o vojaški zvezi, medtem ko japonska veleposlanika v Berlinu in Rimu, ki se sedaj nahajata ob jezeru Como, preiskujeta, na kakšen odmev bi naletovalo to stališče v Evropi. Glavno je, da so opozorili na to, da so razmere na Japonskem zlasti pod vplivom odnosov sil med umirjenimi in vojaškimi krogi. Postavlja se vprašanje, če bo Hiranuma v zadnjem obdobju mogel obdržati svojo vlogo umirjenega razsodnika med strankami ali pa bo moral prepustiti vlado popolnemu vplivu vojske, da bi se doseglo ojačenje trikotnika proti kominterni. Znano je, da so bili zadnji japonski predlogi, ki so bili objavljeni v začetku julija in katere sta Berlin in Rim odbila, sestavljeni takole:

1. Japonska predlaga avtomatično in brezpogojno vojaško zvezo proti Sovjetski Rusiji.
2. Proti ostalim sovražnikom osi predlaga Japonska načelno pomoč. Vendar pa bi se načini morali določiti za vsak primer posebej v trenutku, ko bi se tak primer pojavil.

3. Japonska gre za tem, da bi se sporazum ohranil v tajnosti, da ne bi izzval vznemirjenje ameriškega in angleškega javnega mnenja.

Ker je Nemčija odklonila te predloge, se je Japonska pokazala pripravljena, da sprejme zahtevo Italije in Nemčije za objavo tega sporazuma. Toda ostalo pa je nerešeno tudi vprašanje, da bi se moglo zvedeti, do katere mere bi se Tokio pridružil evropski politiki, ki bi se mogla uporabljati ne samo proti Sovjetski Rusiji, temveč tudi proti demokracijam, zlasti pa proti Angliji. Razvoj mednarodnega položaja v zadnjih dveh mesecih je pomagal, da so se nemške zahteve zmanjšale in da so Japonci Nemčijo prepričali, da je v splošnih potezih sprejela japonske predloge.

Blokada Tjencina, ki je bila organizirana naslednjega dne po odklonitvi japonskega načrta, je pokazala Berlinu in Rimu, sredstva, ki bi jih Japonska utegnila uporabljati proti Veliki Britaniji in demokracijam. Nadaljevanje angleško-ruskih pogajanj se zdi, da je prepričalo Berlin o potrebi, da si pridobi podporo Japonske, kajti ni se moglo več računati na nevtralnost Sovjetske Rusije. Končno naj bi podpora brez rezerve s strani japonske vojske pripeljala nemške odgovorne politike do tega, da bi se v manjši meri ozirali na točne obveze, kakor pa na osebnosti, ki jamčijo za izvedbo teh obvez.

Tokio, 7. avg. AA. Havas. Jutri dopoldne bo seja ožega kabineta, v katerega spadajo predsednik vlade ter ministri zunanjih zadev, financ, vojske in mornarice. Na tej seji bodo sklepali o japonski politiki v zvezi z novim evropskim položajem. Do te seje je prišlo na predlog vojnega ministra generala Itagakija, ki je danes zjutraj sklical na konferenco šele posameznih oddelkov svojega ministrstva. Na konferenci so zavzeli končno stališče o mnenju vojske do omenjenih vprašanj. O tej stvari so svoje mnenje izrazili že 3 t. m. trije šefi, to je načelnik glavnega generalštaba princ Kanija, general Itagaki ter glavni vojaški inšpektor general Nisija. Treba je omeniti, da je vojska zahtevala, naj ožji kabinet takoj razpravi o stališču, ki ga je vojska zavzela v korist vojske zveze z Nemčijo in Italijo. Toda predsednik vlade je hotel uporabiti drug postopek. Toda pritisk vojaških šefov je povzročil, da se je predsednik vlade uklonil.

Boji na mandžurski meji

Moskva, 6. avg. AA. Havas. Agencija »Tas« poroča: Vrhovno poveljstvo sovjetsko-mongolskih čet je izdalo poročilo, da so sovjetsko-mongolske čete v borbah od 26. julija do 5. avgusta vzdržale na svojih borbenih črtah vzhodno od reke Kalhin. Vsi napadi japonskih in mandžurskih čet so bili odbiti s težkimi izgubami za Japonce. Istočasno je prišlo tudi do številnih letalskih borb. V borbah dne 28. julija so mongolsko-sovjetske letalske eskadre sestrelile 5 japonskih letal, dne 29. julija pa 32; medtem ko so jih Sovjeti izgubili vsega štiri. Dne 31. julija so Japonci ponovno izgubili 5 letal, 1. avgusta pa 2. Dne 2. avgusta je mongolsko-sovjetsko letalstvo bombardiralo sovražno letališče in uničilo 11 letal, medtem ko je 3. avgusta Japonska izgubila ponovno tri letala. Tega dne se samo eno sovjetsko letalo ni vrnilo na svoje letalsko oporišče.

Kitajci tudi poročajo o uspešnih bojih

Cungking, 7. avg. AA. Reuter. Brzjavke, ki so prispale s kitajskega bojišča, poročajo, da so imeli Kitajci na dveh oddelkih uspeh. Kitajske sile, ki vodijo borbe v severnem Kankevu, so odbile japonski protinapad in zavzele Tinkang, ki je na železniški progi Pejping—Hankeu. Japonci poročajo, da so pretekli teden pričeli ofenzivo na tem koncu in da so napredovali do Singkijanga. Kot sedaj poročajo, so se pa morale japonske čete v Vangmunu blizu Makava vkrcati nazaj na svoje ladje.

Sporazum o Tjencinu

London, 7. avg. b. Merodajni krogi trdijo, da je po zadnjem sestanku britanskega veleposlanika Craigica in japonskega zunanjega ministra Arite prišlo do sporazuma v tjencinskem vprašanju.

»United Presse« poroča iz dobro poučenih krogov, da je bil dosežen popoln sporazum pri pogajanjih glede Tjencina med britanskim generalnim konzulom v Tokiju Herbertom in japonskim konzulom Tanakijem. Doseženi sporazum obsega celo vrsto ukrepov, ki bodo omogočili japonsko sodelovanje s Kitajci. Občinski svet britanskega naselja bo prav tako storil vse ukrepe, da se prepreči protijaponska propaganda.

Predsednik vlade in štirje ministri pri dr. Korošcu

Predsednik vlade in trije ministri pri dr. Korošcu v Begunjah. — Od leve na desno: gg. ministri Altiparmaković, Magarašević, predsednik vlade Dragiša Cvetković, dr. A. Korošec, dr. Kulenović, Rajaković in inž. Beslić.

V nedelje popoldne je predsednik vlade g. Dragiša Cvetković v spremstvu ministrov dr. Kulenovića, inž. Beslića, Rajakovića in Jovana Altiparmakovića obiskal predsednika senata dr. Korošca, ki preživlja svoje počitnice v Begunjah.

Predsednik senata je bil obiska izredno vesel. Izredno dobro razpoložen je sprejel svoje goste in jih vse pridržal na kosilu, ki se ga je udeležil tudi bivši minister Dimitrij Magarašević, ki je tudi na počitnicah v Begunjah. Po kosilu se je predsednik vlade odpeljal v Ljubljano na letalsko prireditev, zvečer pa se je vrnil na Bled, med tem ko sta se inž. Beslić in dr. Kulenović zvečer odpeljala v Beograd.

Dr. Korošec v razgovoru s predsednikom vlade g. Cvetkovićem.

Poljska je prisegla Velik govor maršala Smigly-Rydz v Krakovu pred pol milijona poslušalci

Krakov, 7. avgusta. AA. Svečanosti v spomin legionarjev in maršala Piłsudskega so se pričele. Iz vseh poljskih mest so bile odposlane stafete s prižganimi baklami.

Maršal Smigly-Rydz je prišel že zjutraj in se je udeležil sv. maše. Po sv. maši je maršal Rydz-Smigly imel govor, v katerem je med drugim dejal: 6. avgust 1914 pomenja zoro poljske svobode. Tedaj se je za poljsko neodvisnost pričel tisti veliki dan, ki ga je pričakoval maršal Piłsudski.

Zivljenje našega človeka mora biti tesno povezano z življenjem in usodo domovine. Zivljenje človeka je polno sramu, če je njegova domovina zasramovana. Napadi na domovino se ne odbijajo niti s klincevanjem na pravičnosti niti z navajanjem uslug, storjenih človeštvu in z navajanjem žrtvi, ki so bile žrtvovane za civilizacijo. Nasilni napadi se morajo odbiti s silo. Vojak predstavlja to silo in zato je treba imeti vojake, ki se borijo, ki za domovino umirajo.

Ker se v sedanjem trenutku besede »mir«, »vojna« stalno pojavljajo na ustih vsega sveta, izjavljujemo:

Spoštujemo in cenimo mir kakor drugi narodi, toda ni je sile, ki bi nas mogla prepričati, da beseda »mir« za nekatere pomeni zreti, za druge pa dati. Nima-

mo proti nikomur kakšnih napadalnih namenov in to je povsem jasno, in ni treba, da v to še kdo dvomi. Nihče pa naj tudi ne dvomi, da bomo z vso silo odbili vsak poskus posredne ali neposredne kršitve naših pravic in dostojanstva naše države. — Nato je maršal prešel na vprašanje Gdanska, kjer je izjavil, da to mesto predstavlja pljuča poljskega gospodarstva življenja. Gdanska vprašanja nismo sprožili mi. Obveznosti ne odklanjamo. Naše delo se bo prilagodilo delu druge strani. Naj nihče ne misli, da ima naša ljubezen do domovine manjše pravice, ali da ji domovina nalaga manjše obveznosti kakor ljubezen nekoga drugega do domovine. — Maršalov govor je pozdravila ogromna množica sto tisoč ljudi.

Po maršalovem govoru so prebrali prisego, ki jo je množica ponavljala in ki se glasi: Za večno sile Poljske prisegamo, da se bomo brez

(Nadaljevanje na 2. strani)

Politični zapiski

„Obzor“ o sporazumu

»Obzor« od nedelje prinaša uvodnik, v katerem se peča z akcijo peščice unitaristov (ki so doma na Hrvaškem), da bi se preprečil sporazum pod pretezo, da ogroža državne koristi, in pravi: »Dr. Maček se razgovarja s predstavniki centralne oblasti, ki so po pretežni večini Srbi, kateri nikoli ne bi podpisali sporazuma, če bi količnik ogrožal državne koristi. Pa tudi dr. Korošec, ki vedno naglašja, da je ohranitev in okrepitev skupne države najvišji interes Slovencev, podpira ta sporazum z dr. Mačkom. Isto velja za Srbe, člane samostojne demokratske stranke na Hrvaškem, kakor tudi za vse srbijanske opozicije in za one Srbe, ki so organizirani v JRZ. Jasno je torej, da sporazum države ne ogroža. Pa niti Zivković in njegova JNS ne ugovarja več sporazumu med g. Cvetkovićem in dr. Mačkom, čeprav stoji še danes na ideološkem načelu narodnega edinstva. Zato so pač ugovori tistih, ki danes proti sporazumu hujskajo, gola krinka za njihove ogrožene osebne interese.«

Nato prehaja »Obzor« na sporazum sam in pravi, da ni nobena tajna več, da bo ta sporazum kompromis med načelnima stališcema obeh partnerjev, Cvetkovića in Mačka. Obe stranki bosta vsaka nekaj popustili od svojega prvotnega stališča. O tistih vprašanjih pa, ki so še ostala odprta, se bo našla formula, s katero se bo rešitev odgodila na poznejši čas, ko bodo razmere ugodnejše in ko se bodo končno uredila vsa naša notranja vprašanja. Najtežji vprašanja sporazuma sta, kakor smo že večkrat rekli, vprašanje obsega oziroma meja bodočega hrvaškega teritorija in vprašanje tako imenovanih kompetenc, to je, katere zadeve, ki jih danes upravlja centralna oblast, naj se odstopijo hrvaški oblasti. Verjetno je, pravi »Obzor«, da se bo v zadevi kompetenc lažje našla rešitev, ki bo obsegala najvažnejše zadeve v tem področju, dočim razmejitev med hrvaško oblastjo in srbijanskimi deželami zaenkrat najbrž ne bo mogla biti rešena v polnem obsegu, ampak se bo to izrazilo v poznejšem času.

Kompromis bo, kakor nadalje izvaja »Obzor«, zelo širok, to se pravi, da bo zelo velik obseg vprašanj, ki so med Srbi in Hrvati sporna, ostal zaenkrat še nerešen. Razlog temu ni samo v naravi težavi teh vprašanj, ampak, po mnenju »Obzora«, predvsem v tem, ker se ta vprašanja med Srbi in Hrvati ne dajo rešiti, ne da bi se obenem rešila vsa državna vprašanja, to so tista vprašanja, ki ne zanimajo samo Srbov in Hrvatov, ampak tudi Slovence in vse državljane sploh, s čimer »Obzor« najbrž misli v prvi vrsti srbsko ljudstvo samo, ki mogoče tudi ni zadovoljno s centralistično upravo v srbiskem področju in si utegne tudi želeli avtonomije (kakor smo to že večkrat slišali na primer o Vojvodini). Drugič pa ne smemo izgubiti iz vida, da se razgovori med Cvetkovićem in Mačkom vršijo na podlagi obstoječe ustave, ki se, dokler ne stopi na prestol mladi kralj, na noben način ne bo izpremenila, v kolikor, predpostavljajoč zelo široko razlago, tega sama ne dopušča. Vse to navaja »Obzor« zaradi tega, ker je tudi hujskavec proti sporazumu znan, da je dr. Maček od samega začetka pristal na to, da se sporazum sklene v mejah navedenih mejnih kolov, zaradi česar se jasno razvidi, da ti pristaši nimajo stvarnih razlogov, če skušajo Srbe nahujkati proti sporazumu.

Seveda bodo »Obzorov« izvajanja, ki so gotovo črpala iz dobro poučenega vira, zanimala naše bralce tudi ne glede na tiste maloštevilne politike, ki jih ima »Obzor« v mislih, ko govori o hujskavih. Vidimo namreč, da »Obzor« potrjuje misel, ki jo je »Slovenec« že nekajkrat izrekel.

»Obzor« pa nam pove še druge vzroke, ki gotovo tudi držijo. Moremo torej reči, da smo danes, ko stojim pred podpisom, zopet nekoliko več izvedeli o tem prevažnem državnem aktu (če je namreč »Obzorov« članek pravilno obveščen. — Op. ur.).

Da bomo kmalu videli sporazum objavljen, nam je dokaz tudi uvodnik »Hrvaškega dnevnika« istočasno, ko je bil objavljen gori navedeni »Obzorov« članek, to je 6. avgusta. Ta uvodnik pomeni izraz velike simpatije dr. Mačkovega glasila do vladnega predsednika Dragiša Cvetkovića. »Hrvaški dnevnik« omenja izjavo ministrov Cvetkovića, Spahe, Kulenovića, Kreka in Snoja od 4. februarja, s katero je bila izdana vladna kriza, ki je povzročila padec dr. Stojadinovića in nato nastop Cvetkovićeve vlade, ki je v smislu izjave omenjenih ministrov pristopila k rešitvi vprašanja sporazuma. Potem omenja dr. Mačkovo glasilo Cvetkovićevo vladno izjavo, v kateri je bilo rečeno, da mora do sporazuma priti čim prej. »Hrvaški dnevnik« zaključuje te ugotovitve z besedami: »Javnosti je znano, da je g. Dragiša Cvetković v travnu štirinajst prišel v Zagreb, kjer je zaključil svoje prve razgovore z dr. Mačkom 27. travna. Po nekem odmoru so se pogajanja zopet začela, njihov uspeh pa še ni znan. Toda mi moramo tudi sedaj reči, da hrvaško vprašanje v nobenem primeru in bo ostalo in ne more ostati nerešeno.«

Nove vladne kombinacije

»Obzor« prinaša med svojimi političnimi novicami vest, da bo tako srbiska združena opozicija, to je Stanojevićev staroradikal, demokrati in zemljoradniki, kakor tudi na drugi strani JNS po podpisu sporazuma med Cvetkovićem in dr. Mačkom ostala izven nove vladne kombinacije, kar prinašamo zgolj zaradi informacije, kaj vse pišejo listi.

V nedeljo, 13. t. m. bo »Slovenec« posvečen gasilcem!

»Slovenec« bo v večjem obsegu in veliki nakladi razposlan po vsej Jugoslaviji. Ker je zanimanje za gasilski kongres po vsej državi, zlasti pa v Sloveniji, veliko, vabimo vse podjetnike, trgovce i. dr., da naroče oglase v gasilski številki »Slovenca«. Oglase bomo sprejemali do sobote, 12. avgusta 1939 opoldne.

† Josip Saveli

Celje, 7. avgusta. Nocoj se je razširila po vsem Celju žalostna vest, da je preminul v Gospodu v celjski bolnišnici upravnik celjske pošte gosp. Josip Saveli. Predvčerajšnjim je moral zaradi krvavitve želodca in sladkorne bolezni v celjsko bolnišnico, kjer je s posebno udanostjo in potrpežljivostjo prenašal grozne bolečine, dokler ga ni bolezen strla in umila.

Rodil se je leta 1884 v Sempasu pri Gorici. V zgodnji mladosti je čutil veselje do poštne službe, kateri se je takoj posvetil po vojaški službi in služboval v Bosni kot upravnik na več postah.

Leta 1925 je prišel v Celje. Kmalu smo Celjani spoznali dobrega uradnika in ga vzljubili. Prišel je med nas in v poznih večernih urah je sodeloval pri strokovnih in prosvetnih organizacijah. Povsod so ga hoteli imeti poštni uslužbenec v svoji sredi, da jim je s svojimi življenjskimi izkušnjami pomagal z nasveti. On ni le svetoval, temveč je tudi delal in društva povzdignil, da so delovala in dosegala svoje cilje.

Godbeno društvo postarjev v Celju ga je izvolilo za častnega predsednika, bil pa je tudi v nadzornem odboru gospodarskega društva postarjev, dolga leta predsednik strokovnega društva postarjev, član pevskega društva »Celjskega zvonce«, Katoliškega prosvetnega društva, podporni član Fantovskega odseka v Celju in predsednik kluba postarjev JRZ.

Meseca oktobra 1937 je bil imenovan za upravnika celjske pošte. Lahko rečemo, da je bil g. Saveli eden najboljših upravnikov, kar jih je imela celjska pošta. Kot šef blagajne na celjski

pošti je zaradi naporne službe živčno zbolel, tako da je zelo oslabil. Toda nikoli ni tožil. Kljub temu je bil v svoji službi vreden in vztrajen, vedno priazen in ljubezniv do strank. Za svojo vestno službo je prejel od najvišjega mesta red sv. Save V. stopnje.

G. upravnik Saveli izhaja iz naše sončne Gorice, o kateri je vedno tako rad govoril in se je spominjal. Bil je zaveden Slovenec, ki se v času najhujšega pritiska političnih nasprotnikov ni ustrašil izpovedati svoje slovenske narodnosti. Bil je dober družinski oče, vzoren katoličan in vzgojitelj, ki je s svojo pridnostjo napravil tudi svoje tri sinove do akademske izobrazbe. G. Vilko bo prihodnje leto daroval ev. mašo, Julij je pred kratkim položil doktorat prava, mlajši Emil pa je končal gimnazijo in abiturientski tečaj v Ljubljani.

G. Saveli je bil stalen naročnik in čitatelj »Slovenca« ter podpornik vseh katoliških listov. Zapušča svojo dobro ženo, kateri ob teži izgubi, kakor tudi sinovom in sorodnikom izrekamo naše najiskrenejše sožalje.

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 9. avgusta, ob 6 zvečer iz palače poštnega poslopja na mestno pokopališče. Naj mu Bog poplača za vse njegove dobrote in ga sprejme k Sebi, mi pa ga bomo ohranili v častnem spominu! Užaloščeni družini izrekamo globoko sožalje.

Pevsko društvo »Celjski zvonce« poziva vse članstvo, da se zanesljivo udeležijo v torek pevske vaje, ki bo ob 8 zvečer v Orlovskem domu za pogreb pokojnega člana in upravnika pošte g. Savelija.

Smrt blage belgrajske gospe

Belgrad, 7. avg. m. V sanatoriju dr. Stanoja Antovića je danes popoldne po krajši in teži bolezi preminula ga. Dora Aksentijević.

Blaga in plemenita gospa, ki je dolgo vrsto let vodila gospodinjstvo g. senatorja Smoderu, je bila vsa leta zagovornica in podpornica katoliških društev v Belgradu. Kot vneta prijateljica Slavencev se je v slovenske razmere tako uživala, da je tudi g. senatorju Smoderu vnesla svojo nepokvarjeno slovensko domačnost ter je bilo pri g. senatorju Smoderu ne samo zbirališče vseh predstavnikov, temveč tudi številnih prijateljev slovenskega, katoliškega, kulturnega in političnega središča.

Truplo plemenite gospe, ki je pred leti na lastno pobudo prestopila v katoliško vero ter je bila globoko verna in je tudi umrla dobro spravljena z Bogom, so nocoj blagoslovili ter jo položili v krsto. Prepeljali so jo v kapelo na novem pokopališču. Od tam bo jutri popoldne pogreb.

Blago gospo, ki jo je poznala predvsem študirajoča mladina v Belgradu, bomo ohranili v trajnem spominu.

Celovski škof Dr. Hefter radi boleznimi odstopil

Celovec, 6. avgusta 1939. Danes, v nedeljo dne 6. avgusta so po vseh župnijskih cerkvah krške škofije prebrali pismo, v katerem se dosedanjí škof dr. Adam Hefter poslavlja od svoje škofije, in kjer navaja tudi razloge, iz katerih se je umaknil. Knezoškof dr. Hefter je vodil krško škofijo polnih 25 let. Njegovo zdravje je tako zrahljano, da je sv. stolica ugodila njegovi prošnji, da odide v pokoj. Stolni kapitelj, ki je bil o tem koraku obveščen, je že dne 15. julija izvolil za kapitularnega vikarja, ki do imenovanja novega škofa vodi posle škofije, dosedanjega pomožnega škofa krške škofije dr. Andreja Rohrerherja.

Z Bleda

Bled, 7. avgusta. Zunanji minister g. dr. Aleksander Cincar-Marković je danes dopoldne s prvim belgrajskim vlakom dopotoval na Bled in se nastanil v »Toplicah«, v spremstvu šefa kabineta g. Sečerovića in svetnika Sokolovića. Zunanji minister ostane nekaj dni na Bledu.

Šahovski turnir v Zagrebu

Zagreb, 7. avg. Danes se je nadaljevalo tekmovanje nacionalnega šahovskega turnirja ter so v skupini A bili doseženi Medan: Alijaš remis. — Šiška (Centralni šahovski klub, Ljublj.) : Srdjan Pavlović. Zmagal je Šiška po dolgi borbi. Partija se je končala šele po 70 potezah. — Gligoričević : Gottlieb remis. — Licul : inž. Feuer. Zmagal inž. Feuer. — Grašić : Majstorović remis. — Mlinar (GSKL) : Muha. Zmagal je slednji. — Jerman : Pavlović. Zmagal je Pavlović. — Inž. Ivkov : Rajković. Zmagal je slednji.

V skupini B so se odigrale naslednje partije: Inž. Weiss : Slokan (GSKL). Zmagal je prvi. — Lončarić : Takić remis. — Muždeka : Kohn remis. — Findrich : Šubarić. Zmagal je Šubarić. — Gabrovšek : Kurjački. Zmagal je Gabrovšek. — Filipčić : Savič. Zmagal je slednji. — Rabar : Šorli (GSKL) remis. — Carev : Berner. Zmagal je Berner.

Tri važne uredbe

O »rezervni hrani«

Belgrad, 7. avg. m. Na podlagi § 113. finančnega zakona za leto 1939-40 in v smislu sklepa državne obrambe z dne 11. junija 1938 je ministri svet na predlog kmetijskega in vojnega ministra in v sporazumu z ministrom za trgovino in industrijo, finančnim ministrom in ministrom za socialno politiko in narodno zdravje predpisal uredbo o rezervni hrani. Uredba določa točna navodila glede prekrbe hrane tako za vojaštvo kakor tudi za civilno prebivalstvo ter podrobna določila, kako se bo ta hrana kupovala in shranjevala. V to svrhu se pri finančnem ministru ustanovi poseben sklad »za državne rezervne hrane«. Uredba predpisuje tudi določila, po katerih bodo morala večja mesta preskrbeti večje zaloge hrane za svojo prebivalstvo za primer potrebe. Uredba je objavljena v današnjih »Službenih novinah« in je z današnjim dnevom stopila v veljavo.

O spremembi uredbe o zbornicah TOI

Belgrad, 7. avg. m. Na podlagi § 113 fin. zak. za l. 1939-40 je ministri svet na predlog ministra za trgovino in industrijo predpisal uredbo o spremembi uredbe o trgovskih, industrijskih in obrtnih zbornicah z dne 3. avgusta 1932. leta. Po tej uredbi se določila § 40 uredbe o trgovskih, industrijskih in obrtnih zbornicah razveljavijo. Uredba je stopila z današnjim dnevom v veljavo.

O zaščiti pred zračnimi napadi

Belgrad, 7. avg. m. Minister za vojsko in morarico je na podlagi sklepa ministrskega sveta predpisal dopolnila k uredbi o zaščiti pred zračnimi napadi. Po tej uredbi se v čl. 9. točka 5 vstavi nov stavek, ki se glasi: V vsakem ministru, v katerem je delo močno razvito, se mora ustanoviti poseben oddelek oziroma odsek za mobilizacijske posle.

Belgrad, 7. avg. AA. Sava Spasojević, odpravnik poslov naše države v Teheranu, je v soboto umrl.

Belgrad, 7. avg. AA. V imenu Nj. Vel. kralja z ukazom kr. namestnikov je bil pri katastrski upravi v Novem mestu postavljen za katastrskega inspektorja Ivan Mariaček, višji katastrski geometer iste uprave.

Poljska je prisegla

(Nadaljevanje s 1. strani)

omahovanja borili v vojni do zmage, in da bomo v miru združili napore vseh državljanov v trdo, vrnem delu in složnem sodelovanju.

Odmev v Londonu

»Maršal je pozval ves narod, da bo z vsemi močmi branil svoje pravice«

London, 7. avgusta. AA. Reuter: »Times« komentirajo včerajšnji govor poljskega maršala Rydz-Smiglyja ter v svojem uvodnem članku poudarjajo, da je maršal Rydz-Smigly govoril zelo zmerno. Najvažnejše mesto v njegovem govoru je tisto, v katerem je poudaril, da Poljska apelira na ves narod in da bo z vsemi močmi branila svoje pravice. List pravi, da je obstoj suverene poljske države posebno važen tudi v strukturi moderne Evrope. Največja važnost Poljske je v njenem geopolitičnem položaju med Nemčijo in Rusijo. S tema državama pa Poljska hoče ohraniti normalne odnose. Glede Gdanskega pravi omejen list, da dokazuje zadnji dogodki, kako se je vlada evobodnega mesta prizadevala, da bi spremenila stanje, ki je nastalo po mednarodnih pogodbah, s pomočjo Nemčije. Ti ukrepi gdanskega senata pa so naleteli na odločen odpor Poljske.

Odmev v Parizu

»Maršal je poudaril trdno odločnost Poljske, da ne bo kdo imel nepotrebnih utvar ...«

Pariz, 7. avgusta. AA. Havas: Jutranji pariški listi se bavijo z govorom, ki ga je imel včeraj maršal Rydz-Smigly.

»Figaro« poudarja, da so bile maršalove besede zelo odločne, pa vendar zelo umirjene. Maršal je poudaril trdno odločnost Poljske, da se ob vsakem trenutku upre napadu in prav tako njeno pripravljenost za vsak slučaj, da ne bo kdo imel nepotrebnih iluzij.

»Petit Parisien« poudarja, da je maršalov govor poslušalo najmanj pol milijona ljudi in da je to dejstvo samo že zelo značilno za današnje razpoloženje na Poljskem. Maršal je zelo jasno očrtal meje, preko katerih se ne da iti. Članek pravi dalje, da maršal v svojem govoru ni šel v podrobnosti nedavne izmenjave not med poljsko vlado in gdanskim senatom. To dejstvo daje po njegovem mišljenju še večjo vrednost temu govoru.

Odmev v Berlinu

»Mnogo bolj zanimivo kot to, kar je maršal povedal, je tisto, česar ni povedal«

Berlin, 7. avgusta. AA. DNB: O priliki včerajšnjega govora maršala Rydz-Smiglyja o odločnosti njegove države, da bo svoje pravice zlasti v Gdansk branila z vsemi sredstvi, piše list »Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz« sledeče: Mnogo bolj zanimivo od tistega, kar je Rydz-Smigly govoril v Krakovu pa se zdi, da je tisto, o čemur on ni govoril. Tedaj pred 25 leti so poljski legionarji pod vodstvom Pilsudskega šli v vojno in so se trudili za to, da bi najprej s pomočjo dveh armad centralnih sil izpeljali osvoboditev Poljske od Rusije in da bi pozneje postali osnova nove poljske vojske, ki bi jo bilo treba ustanoviti. Takrat je šlo za osvoboditev poljske države.

Zaključek ptujskih slovesnosti

Ptuj, 7. avgusta. Davi so bile zaključene ptujске slavnosti z romanjem na Ptujsko goro. Prigovarjal je ljubljanski škof dr. Rožman. Slovesnosti so prisostvovali še škof dr. Tomažič, kitajski škof msgr. Ceng in eplitski škof dr. Mileta.

Požar v Ptuju

Davi je izbruhnil požar v skladišču g. Čučka v Ptuju. Škoda znaša okrog 200.000 din. Škodo trpi posebno g. Tumpelj, ki sta mu zgorela dva predilna stroja in špediterka Terbučeva, ki ji je zgorelo vse.

Belgrajske novice

Belgrad, 7. avg. AA. Dohodki osrednjih carinskih blagajen so znašali v tretji tretjini meseca julija 31.726.935 din. medtem ko je bilo dohodkov v istem obdobju lani 24.876.920 din. To pomeni, da je blagajna prešla to leto 6.850.015 din več. Od 1. aprila do 31. julija je bilo dohodkov v teh blagajnah 349.153.281 dinarjev. Za isti čas je bilo v preračunu predvidenih 345.615.000 din, kar pomeni, da je bilo vplačanih 3.538.281 din več.

Belgrad, 7. avg. AA. V sporazumu s pravosodnim ministrom je finančni minister dovolil, da se na vsem področju srbiske pravoslavne eparhije gornjekarlovške sme določiti in pobirati cerkvena doklada od pravoslavnih davčnih obveznikov na njihov neposredni davek za proračunsko l. 1939-40 v višini 4% zaradi pokritja posebnih stroškov te eparhije. Cerkevni davek bodo pobirali organi državne uprave istočasno z državnimi datjavami in jih bodo izročili v trimesčnih obrokih pristojnim cerkvenim oblastem.

Belgrad, 7. avg. m. Danes dopoldne je obiskal tovarno letal »Zmaj« vojni minister general Nedić, ki se je prav posebno zanimal za izdelavo novih modelov.

Belgrad, 7. avg. m. V Prokuplju in okolici je bilo včeraj silno neurje, ki ga je spremljal močan veter. Veter je bil tako močan, da je na postaji Vojvoda Bojović odtrgal šest vagonov, ki so se pričeli pomikati proti Prokuplju. Na sami postaji v Prokuplju vagonov niso mogli več ustaviti. Po čudnem naključju je pa skočil v enega dreveh vagonov šestdesetletni Cvorović ter zavrl vagon in na ta način preprečil hudo železniško nesrečo, ki bi se bila skoraj gotovo pripetila zaradi bližajočega se potniškega vlaka iz Niša. Tudi na več drugih mestih je vladalo veliko neurje, zaradi katerega so morali med drugim ustaviti železniški promet s Kurskumljijo, kjer so hudourniki zasuli železniško progo.

Dotrpel je naš preljudi, dobri in nepozabni oče, stari oče, praded, brat in stric, gospod

Gašper Bolte

Na zadnji poti spremeno draga pokojnika v sredo, dne 9. avgusta 1939 ob 16.30 iz hiše žalosti, Igriška ulica 11.

Sveta maša zadušnica se bo brala dne 10. avgusta 1939 ob sedmih v frančiškanski cerkvi.

Ljubljana, dne 7. avgusta 1939.

Hčerki: Franja Korsika in Rozi Tratnik ter ostalo sorodstvo.

Krasen letalski praznik

Predsednik vlade in dva ministra pri tekmi za pokal kneza - namestnika

10.000 gledalcev je v nedeljo občudovalo izurjenost naših letalcev

Predsednik vlade na letališču.

Ljubljana, 7. avgusta.

Dvajsetletnico svojega aktivnega dela je Ljubljanski Aeroklub praznoval s prireditvijo, ki je zafela in združila v tovarniškem duhu in smelem tekmovalstvu vse ljubitelje letalstva. Organizacije prvih krožnih tekem po Jugoslaviji je začel ljubljanski Aeroklub vrsto prireditev, ki se bodo vsako leto pomnavljale in s krožnimi poletii uvajale in izpopolnjevale letalce v letalskem sportu. Organizacije civilnih letalskih tekem je nalezelo na polno razumevanje in priznanje v najvišjih krogih v naši državi, saj je Nj. Vis. knez namestnik Pavle prevzel pokroviteljstvo nad ljubljanskimi letalskimi tekmovalstvi, ki se naklonil za tekme kot prehodno darilo krasen pokal, za katerega so se borili tekmovalci.

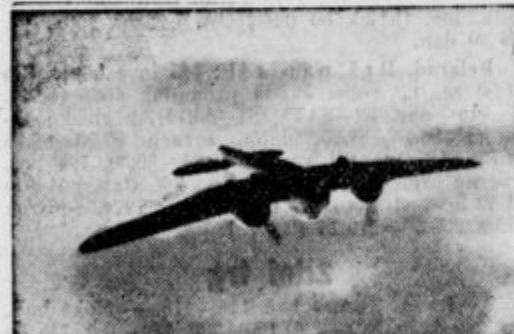
Namen prireditve

Tekmovanje ljubljanskega Aerokluba je bilo zamisljeno kot tekma, ki naj povzdigne in pokaže razvoj našega civilnega letalstva — saj s povzdigo in razvojem civilnega letalstva bomo ustvarili močnejši zbor letalcev, iz katerega bo država izbrala za obrambo evobode naše domovine.

Letala lahko pmlu nabavimo, je izjavil komandant vojnega letalstva divizijski general Jankovič zvečer v svojem govoru na banketu, toda ustvariti letalce — heroje, ki bodo branili svojo domovino, moramo samo iz velike množice borcev za ideale avijatiike, ki jih ustvarja civilno letalstvo.

Visoki gostje 10.000 ljudi na letališču

V nedeljo dopoldne je vreme v Ljubljani kazalo zelo elabo. Ze jutraj se je nebo pooblačilo. Ozračje je bilo za Gradom in ja proti Krimu zalozeno s sivimi gmotami oblakov. Kmalu je začelo deževati. Dež je padal skoraj ves dopoldne. Le od časa so se megle raztrgale in skozi deževne zavese je posijalo sonce. Kljub vremenu, ki je jutraj tako elabo kazalo, so se že mnogo pred tretjo uro, ko

Akrobacije v zraku.

je bil napovedan začetek letalskega mitinga, začele zbirati na letališču množice gledalcev. Po vseh potih, ki vodijo iz Ljubljane na letališče so se pomikale dolge vrste ljudi proti letališču, kjer se je zbralo k teknam po približni cinitvi kakih 10.000 ljudi. Nekako ob 15. uri so prileteli tekmovalci. Pričetek ostalega programa pa se je nekoliko zamudil, ker so čakali na prihod predsednika vlade g. Dragiša Cvetkoviča, ki se je pripeljal z avtomobilom iz Begunj. Vojnega ministra generala Nediča je zastopal divizijski general Jankovič. Z ministrskim predsednikom je prireditev obiskal minister za socialno politiko g. Rajakovič minister za kmetijstvo inž. Beslić in vršilec dolžnosti prometnega ministra g. Kulenovič. Na tekme je prišel tudi ban dravske banovine g. dr.

Marko Natlačen, predsednik občine dr. Jure Adlešič z gospo, železniški ravnatelj inž. Kavčič, upravnik policije dr. Hacin, general Dođić kot zastopnik divizionarja Stefanoviča, podpredsednik osrednjega odbora Aerokluba inž. Tadija Sondermayer in številni vojaški in zasebni letalski strokovnjaki.

Nagrade

Najvišja nagrada, krasen srebrni pokal je poklonil Nj. Vis. knez namestnik, dalje so poklonili krasne nagrade minister vojske, ban dr. Natlačen, župan dr. Adlešič, komandant zrakoplovstva vojke, predsednik vlade pa je naklonil primerno vsoto, ki se je enakomerno porazdelila med ostale tekmovalce, ki so prišli na cilj.

Tekme

Slovenec Perdan — 1. nagrado za točnost

Prvi tekmovalce je prišel na cilj 2 minuti pred napovedano tretjo uro, kot tretji je prišel pol minute po tretji naš tekmovalce g. Perdan na šolskem letalu tipa »Fizir«. Letala ki so prihajala, je ocenjevala posebna športna komisija na razglednem stolpu. Športno komisijo so tvorili kapetan Vukajlovič, inž. Adamovič, univ. prof. dr. inž. Kuhelj je predsednikom inž. Bloudek kom na čelu. Po rezultatu ki je bil udeležencem tekem razglašen zvečer na banketu, so dosegli prvo nagrado Zagrebčani. Zmagal je g. Milan Heteny s spremljevalcem g. Pollakom, ki je na športnem letalu Prese-Moth preletel 1522 km dolgo pot v 9 urah 47 min. 30 sek. Drugo nagrado je dobil na šolskem letalu »Fizir« NZ g. Simić iz Belgrada s spremljevalcem g. Vukovcem. Tretjo nagrado je dobil g. Bojevič na letalu »Fizir«, slede mu kot najboljši glede točnosti in orientacije

Vojaška letala v napadalni črti.

član ljubljanskega Aerokluba g. Franc Perdan na šolskem letalu »Fizir«. Najboljše turistično letalo v točnosti je bilo »SIM« iz Belgrada, ki ga je vodil g. Anastasijević. Po ekonomiji je bil najboljši v skupini šolskih letal g. Farbak (Zagreb) z g. Kosom kod spremljevalcem. Med športnimi letali pa g. Radmilo Milenković iz Belgrada na SIM X. Po pravilih pripada Zagrebčanom kod letošnjim zmagovalcem za drugo leto častna dolžnost, da organizirajo v Zagrebu krožne tekme po Jugoslaviji za pokal kneza namestnika.

Bombniki

Po prihodu predsednika vlade se je začel razvijati program.

Najprej so vzleteli bombniki tipa Breguē. Votlo bobnenje je polnilo ozračje, ko so leteli čez letališče in se razvračali v zraku na različne načine. Nato je sledilo bombardiranje. »Vas« iz kulis, ki je bila postavljena ob progi, je bila cilj. Letala so jo preletela in že je naznanjal rdečevijoličast dim, kam so padle zažigalne bombe. Bel dim pa je naznanjal plinske bombe. Za »Breguēji« so se dvignili pet-tonski dvomotorni bombniki ameriške konstrukcije »Blenciam«, izmed katerih je bil eden izdelan v domačih tovarnah. Hitrost 480 km na uro, si človek težko predstavlja in kar tesno mu postane pri srcu, ko se spusti z višine tik nad zemljo težek dvomotornik in zabobni tik nad glavami dvakrat po 800 ke. Z močnejšim grmenjem so pristali ogromni bombniki, za njimi pa so se dvignila okretna

Lovska letala

češke konstrukcije »Avia«. Akrobacije so se razvijale visoko nad glavami gledalcev kakor v filmu. Človeku se je zdelo, da za letala ne obstoja več

sila težnosti, tako okretno so izvajale loke in obrače, loopinge, inversemente itd. V zračni borbi so se obeljavala in umikala kakor je zahteval položaj, v katerem so se nahajala.

Nazadnje so se zvrstila v skupen defile in pristala. Za temi lovci so se dvignili borci domače konstrukcije PTV. Če je bila že prejšnja točka za občinstvo nekaj posebnega, so te akrobacije prekosile vsako pričakovanje. Eleganten lok in letala so letela na hrbtu. Potem počasen obrat okoli vodravne osi in letalo se je spet zravnilo. Okreti, loopingi itd., so prevzeli publiko, da ni mogla odmakniti oči od živih slojev v zraku.

Vratolomne zračne igre

Jadrarno letalo se je dvignilo v zrak v »zapregi« to ke pravi, da je vzletelo privezano na dolgi jekleni vrvi na motorno letalo. V jadrarnem letalu je sedel g. Raznožnik, upravnik državnega jadrarnega centra na Blokah. V lepih lokih in drznih obratih, je kazal okretnost svojega aparata.

Ko je pristal, je stopil k njemu predsednik vlade g. Cvetkovič in ga z zanimanjem spraševal o konstrukciji in gradnji jadrarnih letal, o letenju in opreml. G. Raznožnik mu je pojasnil, da so letalo zgradile jadrarne skupine pod nadzorstvom našega Aerokluba. G. ministrski predsednik je g. Raznožniku navdušeno čestital.

Kot zadnja točka pred poletii občinstva, je bilo skakanje s padali, ki so ga lepo izvedli Zagrebčani.

Le lasuljar zna napraviti lasulio

kakor more perilo čisto oprati le dobro mila Terpentinova mila Zlatorog da gosto bela peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo prijetno poduhteno in ostane dolgo trdno

Narobe svet

Večkrat po minuli vojni je svetovni tisk beležil prav absurde posledice in pojave sodobnega velekapitalističnega gospodarstva. Zelo bi se motili, če bi menili, da se je zaradi tega kaj izboljšalo; vsaj v nekaterih in to predvsem v najbogatejših državah je ostalo vse pri starem, ako ni še hujše. Razdelitev gmotnih dobrin, bodisi med državljane ene in iste države, bodisi med državami samimi, je taka, da je nevarnost poloma velika, če se odgovorni ljudje ne bodo hoteli ali mogli odločiti za prav temeljito preusmeritev in preureditev socialne politike.

Letošnja žetev koruze v Zedinjenih državah Severne Amerike je naravnost ogromna. Znaša namreč 2.570.795.000 bušlov, od lanske žetve pa je ostalo še 450 milijonov bušlov prebitka. Tobaka je USA pridelala letos največ, odkar obstoja, namreč 1 milijardo 654.622.000 funtov, to je 300 milijonov funtov več ko lani. Isto velja za žito, riž, jaja, mast in sadje. Ker tega Amerika ne bo mogla potrošiti, oziroma plačati — bogatinov je malo, siromakov pa ogromno — cene že zdaj silno padajo, posebno koruze in tobaka. Da bi domači trg ne doživel poloma in da bi farmerje, ki so toliko kridelali, zaradi tega ne zadela katastrofa, je vlada priprala zanje 928 milijonov dolarjev podpore. Od tega nameravajo porabiti 200 milijonov, da bi bilo mogoče kupiti vsaj del blaga, ki

ga je preveč. Tako na primer bo zvezna vlada nakupila živeža, da ga razdeli med brezposelne. Izvozniki dobe velike odškodnine, ker kupuje inozemstvo ameriške poljedelske produkte samo pod ceno, ker ima samo preveč blaga doma. Absurdnost sodobnega gospodarstva pa je dosegla višek v tem, da bo vlada zopet darovala 725 milijonov dolarjev farmerjem, ki so pripravljani, da puste del svoje zemlje neobdelane. To namreč ni nič novega, zakaj že pred nekaj leti je ameriška vlada na ta način nagradila farmerje, ki svojih žitnih in koruznih polj niso posejali in so del svoje živine pobili...

Takšen je torej ta sodobni gospodarski in socialni red v svetu, ki po načrtu uničuje svoje lastno bogastvo na živilih, dočim drugi državljani trpe glad ali vsaj hudo pomanjkanje. Prej je bogata žetev bila blagoslov, danes je prokletstvo. Noben pojav ne bi mogel bolj zgovorno pokazati, kako sodobno gospodarstvo bije v obraz tako krščanskemu npravstvu, kakor zdravi pameti. To vse zaradi tega, ker se je izključila iz gospodarstva postava krščanske pravice, ki terja, da so vsi svojemu stanu primerno soudeleženi na dobrinah zemlje, pridobljenih s poštenim delom. Ker to velja tudi za države, od katerih imajo ene premalo, druge pa toliko, da s svojimi proizvodi ne vedo kam in jih uničujejo, medtem ko dobršen del lastnih državljanov nima zagotovljenega dostojnega življenja — zato so tudi meddržavni odnosi na svetu postali neznosni.

Minister Franc Snoj med gasilci na Babnem pri Celju

Celje, 7. avgusta.

Po 19. letih tihega in nesebičnega dela za bližnjega je stopila prostovoljna gasilska četa na Babnem pri Celju pred javnost, da se z njo veseli dneva, ko je dobila s podporo svojih prijateljev nov, krasen gasilski prapor. Nedeljsko gasilsko slavnost na Babnem pri Celju pa je posebno povzdignila navzočnost ministra in prvega podstarešine jugoslovanskega gasilstva g. Franca Snoja.

Slavnost se je pričela ob 3. popoldne, ko se je pripeljal iz Ptuja z avtomobilom g. minister Franc Snoj v spremstvu podpredsednika narodne skupščine g. Alojzija Miheličiča, narodnega poslanca g. prof. Bitenca in drugih. Tri deklice so izročile šopke g. ministru, pokrovitelju slavnosti g. Miheličiču in g. poslancu Mirku Bitencu. Blagoslovitvene obrede je opravil g. Korban Ksaver. Prapor je razvil sam g. minister Snoj, ki je nato imel na zbrane gasilce vzpodbudne nagovore, v katerem je med drugim dejal: Če predgledamo našo močno gasilsko organizacijo, ki šteje nad 30.000 članov, smo lahko ponosni, kajti ta naša organizacija je disciplinirana, močna, enotna in vzdržuje veliko armado odločnih mož. Na gasilskem kongresu v Ljubljani bo nastopila ta armada skupno s Srbi in Hrvati, tako da bo kongres skupna manifestacija slovenskih, hrvatskih in srbskih gasilcev, manifestacija za kralja in državo.

Za ministrom sta govorila še podpredsednik poslanske zbornice g. Miheličič in starešina celjske gasilske župe g. Konrad Gologranc.

Predsednik senata, naš narodni voditelj, g. dr. Anton Korošec je poslal prostovoljni gasilski četi

na Babnem pozdravno brzojavko, ki je navzoče posebno razveselila, da so z navdušenjem vzklikali svojemu voditelju, da se jih je spomnil. Pred odličniki je bil nato mimohod gasilskih čet, nato pa veselica. Pevski odsek Prostovoljne gasilske čete iz Gaberja pri Celju je zapel gospodu ministru nekaj lepih pesmi, med njimi tudi pesem, zloženo njemu na čast.

Ministra dr. Krek in F. Snoj na razstavi v Celju

Celje, 7. avg.

Ob priliki obiska na gasilski slavnosti na Babnem pri Celju si je gosp. minister Franc Snoj ogledal s podpredsednikom zbornice g. Alojzijem Miheličičem, narodnim poslancem g. prof. Bitencem in mestnim svetnikom g. Konradom Golograncem ter predstojnikom mestne policije g. Törnerjem celjsko razstavo. — Okrog pol 8. se je pripeljal v Celje še gradbeni minister g. Miha Krek, ki se je prav tako zgledal na celjski razstavi in se tudi mudil tukaj del časa. Oba gospoda ministra sta se o razstavi povoljno izrazila.

Zemunska vremenska napoved: Hladneje bo in delno oblačno. Tu pa tam bodo krajevne nevihte in nalivi.

Zagrebska vremenska napoved: Nekoliko hladneje in lokalno oblačno.

Dunajska vremenska napoved: Vetrovno, jasno, okoli poldne lahko oblačno, brez padavin, še topleje.

Pogled na letališče: Dva lahka bombnika, ki zmoreta 480 kilometrov na uro

Mogočna proslava v Ptuj

700 letnico minoritskega samostana so veličastno proslavili ob navzočnosti dveh ministrov: dr. Kreka in Snoja, ter štirih škofov: lavantinskega dr. Tomažiča, ljubljanskega dr. Rožmana, šibeniškega dr. Mileta in kitajskega msgr. Čenga

Med slovesno sv. mašo na Minoritskem trgu

Velicestne slovesnosti ob priliki 700 letnice prihoda oo. minoritov v Ptuj so pokazale na tesno povezanost slovenskih redovnikov z našim ljudstvom. Ogromne množice ljudstva, ki so prihitele na vabilo ptujskih minoritov, so to dokazale. Izpričale so s svojo udeležbo, kako tesno je to ljudstvo navezano na svojega redovnika, ki je zanj v teku stoletij toliko dobrega v duhovnem in telesnem oziru storil. Ti dnevi proslav so pokazali, da je ni sile, ki bi mogla Slovence ločiti od svojih duhovnikov in da med obema ni nobenega nasprotja, ampak da sta drug na drugega z dušo in s srcem navezana.

O mladinski proslavi, ki se je vršila v soboto dopoldne in popoldne, smo v nedeljski številki našega lista že poročali. Zato nadaljujemo s poročilom o naslednjih slovesnostih, ki so se vršile v soboto zvečer in v nedeljo ves dan.

Slavna predstava Petančičeve »Kuge«

Včeraj, v soboto zvečer, se je na samostanskem dvorišču, ki je bilo tokrat izpremenjeno v veličastno pozorišče, vršila slavna predstava Petančičeve ljudske igrice »Kuga«, ki jo je naš priznani ustvarjalec ljudskih iger po Meškovi povesti nalašč napisal za proslavo 700 letnice ptujskih minoritov. Igra nam v pestrih in živih slikah podaja resnične dogodke iz 17. stoletja, ko je v Ptuj divjala črna smrt in strašno kosila med meščanstvom in okoliškimi kmeti. V tistih težkih časih so ptujski minoriti s požrtvovalno ljubeznijo stali bednemu ljudstvu ob strani, mu pomagali, ga tolažili in z njim junsko umirali. Velika množica ljudi, ki je tokrat do kraja napolnila obširno samostansko dvorišče, so z globoko resnobnostjo sledila dogodkom na odru. Režiser, član mariborskega narodnega gledališča, ki je obenem igral tudi glavno vlogo patra gvardijana Aleksandra, je znal iz teksta, pevalnih nastopov, nastopov skupin, z efektnimi svetlobnimi efekti in spretno scenografijo na odru ustvariti živo življenje, ki je v resnici zagrabilo gledalce. Predstava je v celoti odlično uspela, za kar gre zahvala predvsem g. režiserju, prav tako pa tudi požrtvovalnim igralcem, ki so večer za večerom po težkem dnevnem delu disciplinirano hodili k vajam.

Nočna procesija in polnočnica

Medtem ko se je na samostanskem dvorišču vršila predstava »Kuge«, so v mesto vrele nove množice ljudi, ki so do konca predstave tako narasle, da so Minoritski trg, ki se je v teh dneh spreminjal v pravo hišo božjo, saj so se na njem vršile kar tri sv. maše, do kraja napolnile. Proti polnoči so se vse te množice uvrstile v procesijo, ki je krenila po mestnih ulicah, v katerih se je kmalu spremenila v reko luči, ko so zažarele prižgane baklje tisočernih vernikov, ki so z molitvijo in krasnim ljudskim petjem spremljali Sv. Rešnje Telo, ki ga je nosil milostljivi gospod prost Greif. Tisočerm množicam preprostelega kmetijskega ljudstva so se v procesijo pridružili tudi ptujski meščani in zastopniki ptujskih državnih, samoupravnih in vojaških oblasti. Ptujčani v spalnju so se med procesijo vzorno obnašali. Mnogi stanovalci hiš, mimo katerih je šla procesija, so svoja okna razsvetlili s svečami in lampijončki.

Okoli pol onih se je reka gorečih bakelj pričela valiti na Minoritski trg, ki je zagorel v morju luči. Iz tisočernih grl je donela slovenska nabožna pesem tako lepo in iskreno, kakor doni le, kadar jo poje pobožna in mehka duša Slovenca ob Muri in Dravi.

Pred sv. opravilom je pridigoval zbranim vernikom p. Odilo Hanjšek, ki je v ognjevitem govoru pokazal na očističujoč zgled sv. Franciška in na blagoslovno delo njegovih sinov in ustanov. Po pridigi je pristopil k oltarju mil. g. prost Greif in daroval sv. mašo, med katero se je glasilo ubrano ljudsko petje. Pri povzdigovanju se je očesu nudil nepopisno lep prizor, ko so ponovno zagorele baklje, ki so jih verniki v pozdrav Božju, ki ga je mašnik z močjo svoje

molitve prikladal na oltar, visoko dvignili nad glave in z njimi dali trgu obliko živo plapolujočega ognja. Ob koncu sv. maše je iz tisočernih grl zadonela zahvalna pesem, s katero so se naši Slovenci s Ptuiskega polja, iz Slovenskih gor in Haloz zahvalili Bogu za vse dobrote, ki so jih preko očetov minoritov od njega prejeli.

Lepa nedelja

Ptuisko mesto se je danes prebudilo v povsem novem življenju. Množicam, ki so v mesto privrele že včeraj zvečer, so se pridružile nove. Zjutraj ob šestih se je v minoritski cerkvi vršila cerkvena slovesnost za ude tretjega reda. Prisostvovali so sv. maši in skupno prejeli sv. obhajilo.

Del množic se je okoli osmih pričel zbirati na Minoritskem trgu, kjer je pričakoval prihoda odličnih gostov. Naprej je prišel mariborski vladika, prevzvišeni gospod škof dr. Ivan Jožef Tomažič z dragim gostom, kitajskim škofom msgr. Čengom. Oba cerkvena kneza so navzoči živahno pozdravljali. Za obema škofoma se je nato pripeljal minister Franc Snoj, za njim pa gradbeni minister dr. Miha Krek.

Za časa sprejemov na Minoritskem trgu se je ostali del udeležencev proslav 700 letnice ptujskih minoritov v drevedoru pred kolodvorom pričel zbirati za sprevod.

Sprevod

Pred mestnim magistratom so bili pripravljeni prostori, raz katerih so mogli odličniki opazovati mogočen sprevod, kakršnega v Ptuj še dolgo ni bilo videti. Med drugimi odličniki so sprevod opazovali minister dr. Miha Krek, minister Fr. Snoj, škof dr. Tomažič, msgr. Čeng, dr. Mileta, zastopnik g. bana okrajni glavar dr. Vidic, mestni župan dr. Remec, mestni poveljnik major Markovič, podpredsednik Narodne skupščine Alojzij Mihelič, senator dr. Fr. Schaubach, narodni poslanci M. Kranjc, Fr. Zebot in Bajlec ter zastopniki ptujskih državnih in samoupravnih uradov.

V sprevodu so korakali naši fantje, sokoli, dekleta, malčki in mladenke v krojih, gasilci, udeleženci III. reda, člani verskih, kulturnih in narodnih društev, katerim se je ob koncu pridružilo še lepo število pisano okrašenih vozov. Udeleženci spreveda so navdušeno vzklikali odličnikom in jih pozdravljali.

Ko se je ves sprevod uvrstil na Minoritski trg, je bil ta do kraja napolnjen in lahko mirno napišemo, da je bilo na njem zbranih 10.000 ljudi.

Škofova pridiga in sv. maša

Cerkveno opravilo na današnji glavni dan je opravil pravzvišeni g. škof dr. I. J. Tomažič. V svoji globoko zasnovani pridigi je svojim vernikom orisal obnoveni delo sv. Franciška, katerega čas je bil skoraj na las podoben današnjemu. Zato pa ima, tako je poudarjal g. škof, Franciškov duh, ki živi v Franciškovi sinovih in njegovih ustanovah, za današnji čas prav tak pomen, kakor ga je imel za časa njegovega življenja in dela. Svet se bo moral znova okleniti Franciškovega nauka in zgleda, če se bo hotel notranje prenoviti in se tako rešiti propada, ki mu od dne do dne bolj grozi.

Po pridigi je prevzvišeni gospod ob asistenci ptujškega prof. L. Greifa in prof. Kolariča daroval sv. mašo, med katero je verno ljudstvo zopet z iskrenim srcem prepevalo ljudske pesmi, ki so v Ptuj tokrat že tretjič v dveh dneh tako mogočno odmevale.

Tretjeredniški tabor

Takoj po končanem cerkvenem opravilu je stopil na govorniški oder sedanjí gvardjan minoritskega samostana v Ptuj p. Mirko Godina in začel tabor slovenskih tretjerednikov. Po pozdravu odličnih svetnih in cerkvenih dostojanstvenikov, ki so prisostvovali cerkvenim slovesnostim na za nje pripravljeni

tribuni, je najprej predlagal vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II., ki je bila z viharjem navdušenjem sprejeta. Prav tako so bile sprejete pozdravne brzojavke generalom vseh treh vej frančiškovega reda in predsedniku senata dr. Korošcu in banu dr. M. Natlačen.

Prvi govornik, podpredsednik narodne skupščine g. Alojzij Mihelič je nato govoril o dobrotah, ki jih sv. vera daje posamezniku in družinam, drugi govornik urednik »Slovenca« g. Franc Terseglav iz Ljubljane pa je govoril o posvetnem življenju tretjerednika in vsakega katoličana po zgledu sv. Franciška, zlasti o njegovem odnosu do domovine in naroda. Tabor so zborovalci zaključili s skupnim in mogočnim petjem prelepe »Je angel gospodov Mariji oznanil«.

Popoldanske prireditve

Popoldne ob treh se je na samostanskem dvorišču vršil velik koncert hutomerskega in ptujškega pevkega okrožja, pri katerem je nastopilo nad 300 pevcev, ki jih je vodil predsednik Pevske zveze v Ljubljani g. prosvetni inspektor Marko Bajuk. Ob šestih so požrtvovalni igralci ponovili jubilejno igr »Kuga«, zvečer pa se je v mestnem parku vršil učinkovit ognjemet.

Romanje na Ptujsko goro

V ponedeljek zjutraj so se podali številni romarji na znano božjo pot Ptujsko goro, kjer je imel pridigo in sv. mašo ljubljanski škof, pre-

Z mariborskega festivala: skupina Belokranjcev

vezvišeni g. dr. Gregorij Rožman, ki se je pripeljal v Ptuj v nedeljo proti večeru, ker je bil nujno zadržan.

Obrtna razstava v St. Vidu odprta

Ze šesto leto prirejajo šentviški obrtniki razstavo svojih izdelkov, ki slove ne samo po Sloveniji, ampak tudi po širni naši jugoslovanski državi. Z vsakim letom postaja razstava lepša in bogatejša in tako je letošnja razstava prav poseben dokaz velikega napredka šentviških obrtnikov, zlasti mizarjev. Pa se niso šentvidčani postavili samo s svojo razstavo, tudi na zunanjo so pokazali, da se zanje pričenejo najbolj slovesni dnevi, ko bodo pokazali sadove svojega truda in spretnosti svojih rok tujemu občinstvu. Pred veliko šolo, v kateri je razstava, so postavili majhno tribuno, šolo in okoličo pa so okrasili z zelenjem in državnimi zastavami. Okrog tribune so se v nedeljo dopoldne zbrali domačini, razstavljalci in šolska mladina, kjer so pričakovali prihod g. bana dr. Marka Natlačen, pokrovitelja razstave. Navzoči so bili tudi vsi krajevni činitelji, kakor župan Erjavec Karel,

ter napor za izboljšanje položaja tako mojstrov kakor pomočnikov in vajencev. Svoj govor je gosp. Vrhovec zaključil z zahvalo za naklonjenost voditelju Slovencev g. dr. Korošcu, obema slovenskima ministroma g. dr. Kreku in g. Snoju in pa zlasti gospodu banu, ki se je tako zavzel za obrtni stan.

Gospod ban dr. Marko Natlačen je zatem odprl razstavo z nagovorom, v katerem je poudaril, da že četrtilt odpira razstavo v St. Vidu in da pomenja vsaka nova razstava viden napredek šentviških obrtnikov. Ta napredek prinaša tudi velike gnotne koristi in izboljšuje položaj vsega prebivalstva v St. Vidu. Leta 1934 je bilo razpoloženje v mnogih mizarskih delavnicah žalostno. Naročil ni bilo, cene pa so bile tako nizke, da so resno ogrozile obstoj mnogih podjetij in delavstva, ki je živelo od njih. Vsakoletne razstave pa so razširile sloves šentviških mizarjev.

Ban dr. Natlačen si ogleduje razstavo

dekan Valentin Zabret, predsednik Društva slovenskih obrtnikov v St. Vidu Ivan Vrhovec in drugi. K otvoritvi so prišli tudi okrajni načelnik Maršič, narodni poslanec Smersu in predsednik Zveze slovenskih obrtnikov Kavka. Po prihodu bana gosp. dr. Marka Natlačen je s prigodno deklaracijo želela dobrodošlico pokrovitelju razstave šolarka, ki je g. banu izročila tudi lep šopek rož. G. bana sta nato pozdravila še župan Erjavec in dekan Zabret. V daljšem govoru je nato predsednik Društva slovenskih obrtnikov g. Vrhovec Ivan pozdravil g. bana kot pokrovitelja razstave in velikega prijatelja obrtnikov. Govornik je nadalje predlagal, naj se s slovesne otvoritve VI. obrtniške razstave v St. Vidu odpošljejo vdanostne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru II. in Nj. kr. Vis. knezu namestniku Pavlu ter pozdravne brzojavke ministrskemu predsedniku Dragiši Cvetkoviču, predsedniku senata g. dr. Antonu Korošcu, obema slovenskima ministroma g. dr. Kreku in g. Snoju ter končno še trgovskemu ministru g. Tomiču. — V svojem nadaljnjem govoru je g. Vrhovec poudaril težave slovenskih obrtnikov in njihov trud

Danes je mizarska obrt v St. Vidu znana po svoji strokovni sposobnosti ter po solidnosti svojih izdelkov in po nizkih cenah po vsej naši državi. Vsakoletne razstave pa ne pomenjajo samo revije napredka in spopolnjevanja, ampak prinašajo vedno novih odjemalcev in naročnikov, tako da je vedno polno dela v delavnicah in dovolj zaslužka. Posebno pomembne pa so razstave zaradi tega, ker izločujejo razne posredovalce in omogočajo neposreden stik z odjemalci. Zavedati pa se moramo, da St. Vid svojih razstav ne bi mogel tako uspešno prirejati, ako ne bi imeli prizadetih smisla za skupnost in složno delo. Te razstave so zato najprej sad dobre organizacije in skupnega dela. Ta dva činitelja pa sta predpogoji, če hočemo uspeti v življenjski in gospodarski borbi. Zato naj tudi v bodoče veljajo ta načela skupnega dela, ki so dovedla do VI. obrtniške razstave, ki zasluži najlepše priznanje in čestitke.

Godba je zaigrala državno himno, zatem pa je g. ban odšel v razstavne prostore, kjer je z velikim zanimanjem ogledoval izredno lepe izdelke. Po ogledu je bilo skupno kosilo.

Strašna smrt v gorečem skednju

Vrhnika, 7. avgusta.

Včeraj popoldne je imela gasilska četa v Verdu svojo običajno vsakoletno gasilsko veselico v dolini »Matjaževki«, nekdanjem orlovskem stadionu v Retovju pri izviru Ljubljane. Na veselico sta prišla tudi 19 letni Tomaž in 18 letni Ciril Hren, sinova ugledne posestnice Marije Hren iz Verda. Čeprav je bilo na veselici še prav zabavno, pa sta Hrenova, po domače Krnceva, že kmalu potem, ko se je zmrčilo, odšla domov spat. Spala sta na lesenem, s slamo krite skednju, ki so ga hoteli Krncevi v prihodnjih dneh podreti in so imeli že navožen material za zidavo nove stavbe, s katero bi nadomestili stari skedenj.

Nekaj minut po polnoči, ko so se ravno zadnji gostje poslavljali z gasilsko veselico, pa je začelo nebo v krvavordečem svitu. Krncev skedenj je bil v plamenih, ki so v nekaj minutah zajeli vso stavbo. Čeprav so bili gasilci tako rekoč »pri roki«, je bilo vsako gašenje izsušene lesene, s slamo

krite in s suho slamo napolnjene stavbe nemoogoče. Oba brata sta se zbudila, ko so ju že objemali zublji. Zbežala sta vsak proti drugemu izhodu. Dočim si je Tomaž kljub opeklinam in poškodbam, dobljenih pri skoku iz skednja, rešil življenje, je Ciril prej omagal in takoj nato se je sesula nanj z vrha goreča masa. Ljudi v tem trenutku še ni bilo v bližini, ker so šele drveli skupaj, toda ogenj se je medtem že tudi tako razbesnel, da bi bila vsaka pomoč zaman. Šele ob treh zjutraj, ko so razmetavali pogorišče, so našli popolnoma zogljeno truplo nesrečnega Cirila. Ker sta oba brata bila nekadilca, je morala ognjena iskra priti nekje od zunaj, najbrž po naključju, ker Krncevi nimajo sovrážnikov v vasi. Pred dve mi leti se je smrtno ponesrečil starejši Cirilov brat in zato toliko bolj sočustvuje vsa okolica z nesrečno materjo vdovo, ki s toliko ljubeznijo visi na svojih otrokih in svoji domaciji.

Pri varovanju sosednih poslopij so sodelovali tudi gasilci z Vrhnike.

Odličniki med sv. mašo: od leve na desno: škof dr. Mileta, kitajski škof Čeng, četrti: poslanec M. Kranjc, ministra dr. Krek in Snoj in podpredsednik poslanske zbornice gospod Alojzij Mihelič

Droline novice

Koledar

Torek, 8. avgusta: Ciriak, Larg in Smaragd, mučenci. Zadnji krajez ob 10.18. Herschel napoveduje veliko dežja.

Sreda, 9. avgusta: Janez Vianney, spoznavalec; Peter Fab.

Osebnosti

Finančni ravnatelj g. Sedlar Avgust bo od 8. avgusta do 5. septembra na rednem odmoru. Zastopal ga bo pomočnik finančnega ravnatelja g. Satler Josip.

Za kongres Kristusa Kralja

blagovolite eventuelne zaostale prispevke nemudoma poslati po poštni položnici na naslov Pripravljalni odbor za kongres Kristusa Kralja v Ljubljani. Štev. ček. rač. je 11.711.

Prinesete pa jih lahko do 10. t. m. vsak dan med 4. in 7. uro popoldne v kongresno pisarno, Tyrševa c. 29-1.

Finančni odbor za KKK.

Nova žrtev planin

V nedeljo so pokopali v Kranjski gori novo žrtev naših lepih planin. Dijak učiteljske Srdan Svetek-Budinek je omahnil s skale, ko je z večjo družbo nabiral planike. Srdan se je povzpelo od tovaršev najvišje in je hotel odtrgati nekoliko krasnih planik. Ves vesel, da se mu je to posrečilo, je skoraj pozabil, v kako nevarnem položaju je, in hotel je pokazati tovaršem lepe planike. V tem se je nagnil nekoliko nazaj, toda izgubil je ravnotežje in v krik nesrečnega Srdana se je čul. Padel je vznok na dve, tri terase, nato pa obležal v progu pod stenami. Tovariši so vsi zbegani prišli, toda niso mu mogli več pomagati. Takoj so javili žalostno vest v Kranjsko goro, kamor so ga prenesli vsega zasutega v planinskem cvetju. Lice mu je ostalo tako nepoškodovano z angeljskim smehljajem, da bi skoraj mislili, da nesrečni Srdan le spi.

Ob navzočnosti številnih planincev in ljubiteljev naših planin so položili Srdana k večnemu počitku. Cerkevni zbor mu je še enkrat lepo zapel, a njegov sošolec Lovro Odeček se je poslovil od njega v imenu vseh njegovih sošolcev in profesorjev.

Srdanu v slovo!

Tiho si odšel od nas, ne da bi imel časa, da se od nas, svojih prijateljev, poslovijo. Kruta smrt, ki ne izbira, te je iztrgala iz naše sredine in iz srede tvojih mladostnih sanj in poletov. Kot navdušen in vnet planinec si odšel med vabljive skale, katere so ti pripravile mnogo, mnogo pretrani grob. S svojo ljubeznivostjo in tovarštvom si si pridobil srca vseh svojih sošolcev in profesorjev. Vsi smo te ljubili in cenili kot dobrega in zvestega tovarša.

Počivaš ob vznožju planin, katere so ti vzele mlado življenje, sredi planik, katere si tako zelo ljubil. Verni tovarši so ti jih spleli v venec, da te spremljajo na zadnji poti.

Srdan! Dragi prijatelj in tovariš! V imenu vseh sošolcev, ki so razkropljeni po svojih domovih in ki niso mogli priti k tvoji zadnji poti, ti kličem: Bodi pozdravljen onkraj groba od vseh, ki so te ljubili. Obdržali Te bomo v spominu kot vzornega in zvestega tovarša.

Lahka ti bodi zemlja planinska!

V Dolomite in na južna tirolska bojišča organizira Zveza bojevnikov v Ljubljani petdnevni izlet. Točna navodila se dobe v Ljubljani Masarykova cesta (hotel Metropol — Miklič stranski vhod).

Kranjska tombola je preložena na prihodnjo nedeljo 13. t. m. ob 3. popoldne na Glavnem trgu. Vsem, ki so prišli v Kranj, se društvo oprošča, ker je bilo zaradi naličev prisiljeno to ukreniti. Ker je deževalo preko 12. ure, ni bilo mogoče ukreniti drugega, da se izognemo neprijetnostim. Zato bo pa prihodnjo nedeljo tombola ob vsakem vremenu. Večina posetnikov si je ogledala bogato in lepo prirejeno razstavo dobrih in se je vrnila domov s sklepom, da prihodnjo nedeljo ponovno skuša dobiti te krasne dobrote. — Društvo slovenskih obrtnikov v Kranju.

Sola za telesno vzgojo v Belgradu. Vsem, ki se nameravajo vpisati v to šolo, daje podrobna pojasnila mestni odsek za telesno vzgojo v Auerpergov palači, Gosposka ul. 15 v Ljubljani. Prošnje morajo biti vložene na ministrstvo za telesno vzgojo naroda do 25. avgusta t. l.

Prenos sedež obične. Dosedanji sedež obične Ovsike v radovljanskem okraju, dravska banovina, se prenese iz Podnarta na Srednjo Dobravo istega okraja in iste banovine.

Abiturientom se sporoča, da bodo zanje duhovne vaje od 14.—19. avg. v Domu duh. vaj v Ljubljani, Zrinjskega cesta 9. Začetek 14. avg. zvečer. Priglasite se! Vodstvo.

Vpisovanje v drž. strokovno šolo za sestre-negovalke v zavodu za zaščito mater in dece v Ljubljani je samo še do 15. avgusta t. l. — Starost 18 do 28 let. — Sprejme se v drugi oddelke šole izjemno 10 gojenk, ki so dovršile ljudsko šolo s prav dobrim uspehom. Natančne informacije v zavodu za zaščito dece (Dečji dom kralj. Marije) v dopoldanskih urah.

RUFF karameli so najbolj priljubljeni

Lovel pozor! Zveza lovskih društev v dravski banovini preloži strelske tekme na 2. in 3. septembra 1939. — Odbor.

Še tako vroče sonce ne bo vzelo barve Vaši obleki, ako si izberete iz krasnih pisanih barv tobralke, satene ali svile, ki so ravno kar došle pri tvrdki F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

Dr. Mavricij Neuberger

Ljubljana, Vilharjeva cesta 21

ne ordinira od 9. do 28. avgusta t. l.

V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine od 5. t. m. je objavljena »Uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe o skupnem davku na poslovni promet«, dalje »Pravilnik o ustanovitvi in upravljanju sklada za pospeševanje ovčarstva«, »Telefonski in poštni promet«, »Telefonski promet s češkomoravskim protektoratom in z Madžarsko«, »Ouredba o zvišju števil vajencev v puškarski in precizni mehanični stroki«, »Razglas o dodatku k avto-busnim voznim cenam v tednu »Rdečega križa«, »Odločbi občne seje državnega sveta: K čl. 133. zak. o uradnikih; — k določbam o zvišanju dnevnicaških nagrad«, »Odločbi občne seje državnega sveta: K čl. 45. zak. o ustroju vojske in mornarice; — k čl. 42. zakona o drž. svetu in upravnih sodiščih« in »Odločbi občne seje državnega sveta: K § 132. uradniškega zakona; — k § 270. uradniškega zakona.«

Zborovanje absolventov kmetijskih šol pri Mariji Snežni na Velki. V nedeljo, dne 6. avgusta so se pri Mariji Snežni na Velki zbrali absolventi kmetijskih šol. Za prosep organizacije je daroval sv. maško g. Šmirnau iz Jarenine. Po sv. maši je pa z balkona župnišča otvoril zborovanje predsednik ZAKŠ Ovsenik Janez. Zborovanje je v imenu Okrajnega kmetijskega odbora iz Maribora pozdravil g. Zupanič, ki je zbranim absolventom podal nekaj lepih misli z ozirom na delovanje v občinskih in okrajnih kmetijskih odborih. Narodni poslanec Spindler je zborovalce pozdravil v imenu Kmečke zveze in kot poslanec tega kraja. V imenu okrožja ZAKŠ Maribor je govoril Vogrin Feliks, Doberšek pa o temeljih naše govorice. Lepo je orisal naš položaj in položaj

Strašen zločin na Fali

Po nedolžnem ubit vprico žene in otrok

Maribor, 7. avgusta. Iz Ruš gradijo po desnem bregu Drave novo banovinsko cesto. Pri težkih delih na Falski peči, kjer morajo čisto lomiti v živo skalo, je zaposlenih tudi več Hrvatov iz Like, ki so specializirani za takšna dela v kamenju. Med temi so štirje bratje, ki so znani po vsej okolici zaradi svoje nasilnosti. Ze večkrat je prišlo med njimi in pa med domačini do preprirov in tudi do spopadov. Kolovodja te nasilne družbe je Franjo Zajc iz Ogulina, katerega se je na Fali in okolici vse balo. Za vsako malenkost je imel že nož v rokah. Preteklo nedeljo pa so domači fantje Zajca v Selnici ob Dravi dobili v roke, da jim je komaj ušel. Zaradi tega je sklenil, da se bo ob prvi priliki maševal. Sročil se mu je ta prilika ponudila. Na Fali je zagledal v gostilni delavca Franca Burjo iz Činžata, ki je bil prejšnjo nedeljo v Selnici med njegovimi nasprotniki. Zajc je prišel v družbi svojih štirih tovaršev, ki so takoj potegnili z njim ter se je začel splošen pretep. Pri tem pa je popolnoma po nedolžnem izgubil življenje 30-letni posestnik in delavec pri falaki elektrarni Jernej Lamprecht. Bil je v nedeljo skupaj s svojo ženo in otroci v Mariboru na Mariborskem tednu. Zvečer se je družina vrnila domov na Falo, pa so se spotoma še za hip ustavili v

kmeta splošni predsednik ZAKŠ Ovsenik. Nazadnje je še v imenu pujske podružnice ZAKŠ pozdravil navzoče Marinič. Največ je bilo absolventov iz Slovenskih gor, nadvse častno so pa bili zastopani tudi absolventje iz Maribora, Ptuja, Slovenskih Konjic itd.

Preselitev. Zavarovalnica »Jugoslavija« se je preselila iz sedanjih prostorov na Tyrševi cesti 15, v svojo palačo na Aleksandrovi cesti 11, nasproti opernega gledališča.

Pri sončenju uporabljajte Tschamba Fil. Kr. dvorni dobavitelj DROGERIJA GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova 5.

Na poletni odmor gremo, da bi utrdili zdravje in si opomogli za nadaljnje delo. Dolgo časa prebijemo v potniških vozovih, kjer moramo vdihavati zrak skupno z družbo, katere si nismo sami izbrali. Zato je za potovanje zelo važno, da ne pozabimo higijenske steklenice Odol, ki se danes dobi v vseh strokovnih trgovinah za 12 din. Nabavite si takoj tako steklenico Odol vode za usta, pa se tudi Vam ne bo treba na potovanju odreči osveženju, kakršno daje Odol.

Pri saprtju, motnjah, v prebavi vzemite jutra, še na prazen želodec en kozarec naravne »Frans-Josef« gredice.

Med cigane je šel. Kakor poroča orožniška postaja v Boh. Bistrici, je 21 letni Ciril Boltar že 19. julija t. l. pobegnil od doma v Ribčevem Lazu, občina Boh. Bistrica, in se okrog potepa. Mladenič je visoke postave. Pravijo, da se je pridružil neki ciganski tolpi, ki se je mudila na jesenicah.

Blagoslovitev društvene zastave v Št. Pavlu pri Preboldu

Celje, 7. avgusta.

Včerajšnja nedelja je bila za Katoliško prosvetno društvo v Šent Pavlu pri Preboldu posebno pomemben dan. Po 14 letih, ko je bil v Šent Pavlu zadnji miladinski nastop braslovškega orlovskega okrožja, se je zbrala šentpavelska mladina, da pokaže sadove svojega tihega in požrtvovalnega dela, obenem pa se veseli svojih uspehov na prosvetnem in kulturnovzgojnem polju. Mladinski nastop pa je dobil še posebno globok pomen, ker so šentpavelski dobili novo društveno zastavo, pod katero se bodo še z večjo ljubeznijo oklepali naše mladinske organizacije.

Slavnost se je pričela z lepim sprevedom iz Dolenje vasi. Od tu se je razvil spreved s konjeniki na čelu, za njimi je igrala rudarska velenjska godba, nato pa so korakale čete slovenskih fantov, deklet, mladev in mladenk v krojih s prapori in državni zastavi. Častno so bile zastopane Savinčanke v svojih narodnih nošah. Spreved je med viharnim vzklikanjem Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu in Jugoslaviji prišel v trg, nato pa zavil v župnijsko cerkev. Vsem bo ostal v neizbrisnem spominu trenutek, ko je zastopnik podpredsednika narodne skupščine g. Alojzija Miheliča, pokrovitelja mladinske prireditve in botra novega prapora, g. Mikl Fric, razvil nov, krasen društveni prapor, katerega je blagoslovil braslovški dekan g. Ateljšek. Po blagoslovlitvi je imel g. dekan na zbrane krasen verski nagovor, nakar je opravil slovesno vsto mašo. Zaradi dežja je bilo zborovanje v dvorani Katoliškega doma in je prav lepo uspelo.

Popoldnanskega nastopa se je udeležilo izredno mnogo ljudi. Telovadni prostor je bil popolnoma zaseden. Okrog 4. ure je pripeljal v Šent Pavel g. Mihelič, takoj nato pa duhovni vodja celjske podzveze g. prof. Rudolf Hanželič. Oba sta bila navdušeno pozdravljena.

Po državi

Hčerki rešil življenje, sam pa utonil. Iz Knjčanina v Vojvodini poročajo o junaškem dejanju očeta, ki je svojo hčerko rešil smrti v valovih Tise, pri tem pa sam utonil. Devetletna hčerka krmarja Maleševića se je s svojim očetom peljala na vlačilcu po Tisi. Dekletce pa je iznenada padlo v vodo. Malešević je takoj skočil za njo v valove in se mu je posrečilo, da jo je rešil, sam pa je utonil. Ves ta prizor se je odigral pred očmi Maleševićeve žene, ki je od prestanega strahu dobila hud živčni napad.

Praktičen izum požeskega tiskarja. Kurtacker Anton, lastnik tiskarne v Požegi, je pripravi za zaščito industrijske lastnine v Belgradu prijavil patent za nov, izredno praktičen tiskarski aparat za odtiskavanje krtačnih odtisov, ki so potrebni zlasti za korigiranje. Dosedanji postopek pri odtiskovanju je sicer preprost, toda precej dolg in dosti neroden. Opravila se na posebnih strojih, ki zavzamejo precej prostora v tiskarni. Kurtackerjev aparat pa je čisto majhen, prenosen in tehta komaj štiri kilograme. Njegova prednost je v tem, da se enostavno prenese k stavku, ki ga je treba odtisniti, nadaljni postopek pa je tako preprost, da je končan v nekaj sekundah. Papir in barva sta navita že v strojčku, treba je le z njim potegniti preko stavka in že je odtis končan. Kurtackerjev izum se bo brez dvoma uveljavil zlasti v časopisnih podjetjih.

Ljubljana, 8. avgusta

Radio Ljubljana

Torek, dne 8. avgusta: 12 Iz Mozartovega carstva (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.20 Duet orgle in harmonike (gg. Petan Ciril in Stanko Avgust) — 14 Napovedi — 19 Napovedi, poročila — 1930 Deset minu zabave — 19.40 Nac. ura: Radiš in jugoslovanstvo (Vojislav Radovanović, publicist) — 20 Godalni oktet igra... (plošče) 20.10 Cilji in nameni narodno obrambnega dela (g. prof. Rudolf) — 20.30 Prenos koncerta vojaške godbe iz Maribora, dirigent Josip Jiranek — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Veakemu nekaj (plošče).

Drugi programi

Torek, 8. avgusta. Belgrad-Zagreb: 20 Nar. gl. — 20.30 Vok. konc. — 21.10 Dva klavirja — 21.40 Zab. gl. — Bratislava: 20.30 Španski napavi — 21 Nar. gl. — 22.15 Komorni konc. — Sofija: 19.15 Nar. gl. — Varšava: 21 Simf. konc. — Budimpešta: 20.30 Salonski ork. — 22 Cig. ork. — 23 Vojaška godba — Trst-Milan: 17.15 Planino — 21 Puccinijeva opera »Manon Lescaut« — Rim-Bari: 21.30 Simf. konc. — Berlin: 19 Operetna gl. — 20.15 Plesni večer — Königsberg: 20.35 Wagnerjeva opera »Leteči Holandeec« — Hamburg: 20.15 Vojaška godba — Lipsko: 20.15 Družnasko društvo solistov — Strasbourg: 20.30 Vojaška godba.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Marjini trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 4 in mr. Bohinec ded., Rimska cesta.

* Osem človeških življenj je padlo v dveh krvavih obračunavanjih kmetov iz vasi Vezišče pri Čazmi v bjelovarskem okraju. Prvo obračunavanje je bilo 23. julija, ko so bili iz zasede ustreljeni štirje kmetje, dva pa hudo ranjena. Eden od ranjenec je pozneje umrl. Zdaj pa so bili pred nekaj dnevi spet ubiti, prav tako iz zasede, še trije kmetje iz omejenega vasi. Oblasti preiskujejo obe strašni krvoprelitji, vendar doslej niso mogle ugotoviti niti vzroka teh množičnih pobojev. Sumijo, da se med dvema skupinama kmetov odigrava krvna osveta.

* Z veslom ga je ubil. V Kolpi pri Karlovcu se je v petek popoldne kopal Franjo Radatović iz Karlovca. Plovalec je po vodi nazval in se med plavanjem, ker je bil najbrž izmučen, prijel za čoln, v katerem je veslal neki Mijo Vrbanc. Vrbancu to ni bilo pogodu in je prišlo tako med njima do prepira, ki se je nadaljeval, ko sta bila že oba na bregu. Med preprirom je Vrbanc pograbil veslo in s tako silo udaril Radatovića po glavi, da mu je počila lobanja. Radatović je še isto noč v bolnišnici podlegel hudi poškodbi.

ABBZIA — Kopalna sezona HOTEL EDEN

NAJLEPŠA OSREDNJA LEGA OB MORJU
Vse moderne udobnosti Sijajna kuhinja
Popolni pension 40— lir
Zahtevajte prospekte

Anekdota

Kralj Friderik Veliki se je zelo zanimal za zidavo hiš v svoji prestolnici in je večkrat sam določil, kakšno prebete naj dobi ta ali ona hiša. Ko so del žandarmerijskega trga na novo zgradili, bi morala neka hiša, ki je bila last skromnega mesarja, ostati skoraj brez okrasov, njegov so sed pa je smel svojo hišo okrasiti z raznimi kipi. To je mesarskega mojstra jezilo in je prosil stavbno oblast, da bi tudi njemu dovolila podobno prebete. To je bilo odklonjeno. Mesar se je nato obrnil naravnost na kralja. V njegovi tozadnji vlogi je bilo med vrstami brati precej obdolžitve proti stavbni oblasti. Kralj pa je mesarju spregledal in je napisal kar na rob dotične vloge: »Kipov mesar ne more dobiti, pač pa 99 bikovih glav, on sam pa bo lahko, če bo pogledal skozi okno, stoli.«

Tri tedne v zraku

Vsa Amerika z veliko napetostjo zasleduje polet dveh ameriških pilotov, ki sta se 30. julija dvignila z letališča in sta še vedno v zraku. Zanimanje za ta polet je tako splošno, da so politična vprašanja sprično novega rekorda, ki se napoveduje, stopila v ozadje. Pilota sta brata James in George Moody in sta vzletela z letališča Springfield v državi Illinois. Njihovo trimotorno letalo se od časa do časa vrne nad letališče, kjer pod njim z isto hitrostjo vozi tovorni avto in letalu oddaja pogonski material. Med to drzno operacijo mora seveda letalo leteti zelo nizko nad zemljo. Letalca sta v stalni zvezi s poveljstvom letališča in vsako uro poročata o delovanju in stanju motorjev, z letališča pa dobivata vremenska in ostala poročila. Na isti način kot pogonski material dobivata letalca tudi hrano, celo časopise in najnujnejšo pošto. Pri vratih kabine so se zaradi velikega zračnega pritiska nekaj omajali tečaji in tudi nova vrata sta na omenjeni način potegnili navzgor. V časopisih, ki jih dobivata, pa bereta dolga poročila o njunem poletu. Oba brata se še vedno dobro počutita in nameravata — ako bodo motorji vzdržali — ostati v zraku neprestano tri tedne in če bodo stroji še v redu, tudi cel mesec.

»Skakač s palico je postal tekmovalac v jahanju.«

Ne pozabite!
Za uspešno nego nog samo originalni
SANOPED

Fotograf! Pripravljalni odbor za kongres Kristusa Kralja vladno prosi vse fotografe, zlasti pa tiste, ki so dobili posebno dovoljenje za fotografiranje kongresa, da bi od posnetkov blagovolili darovati po eno fotografijo za arhiv kongresa. Slike pošljite na kongresno pisarno KKK, Tyrševa c. 29, Ljubljana. Vnaprej lepa hvala!

Jubilejno romanje na Sv. Goro. Zanimanje za romanje na Sv. Goro ob štiridesetletnici božje poti je bilo tako silno, da se je že do preteklega petka prijavilo nad 1600 romarjev. Vseh udeležencev bo blizu 1700. Marsikdo je prošil, da bi se udeležil še prvega romanja, pa smo ga morali žal odkloniti. Vendar pa še ni vse zamujeno. Za drugo romanje, ki bo 26. in 27. avgusta točno po istem sporedu kakor prvo, je do 10. avgusta še čas za prijavo. Tega prijavnega roka ne bomo mogli podaljševati, ker je treba zaradi potnega lista z oblastmi pravočasno urediti, zato opozarjamo, da s prijavo pobite. Navesti je ime in priimek, očetovo ime, materino in njen dediški priimek, poklic, dan, mesec, leto in kraj rojstva, pošto, pristojno občino in srez, sedanje stanovanje ter tri slike. Vse romarje, ki so se prijavili za prvo romanje pa poslednjič prosimo, da naj tišči, ki nam niso dali še točnih podatkov ali poslali denarja, naj to store še danes, ker sicer jih bomo morali odkloniti od prvega romanja. Za drugo romanje je torej samo še dva dni časa za prijavo, zato se še danes odločite, da ne bo potem kdo žalostno gledal za drugimi romarji, sam pa bo moral ostati doma, ker je okleval in odlašal.

Telovadci in plesalci pozor! Negujte telo in noge s SANOPEDOM, da boste stalno zdravi. Glavna zaloga: drogerija Jančigaj, Ljubljana, Krekov trg.

Akademski pevski zbor bo zapel svoji pokroviteljici Nj. Vel. kraljici Mariji. Kakor smo slišali iz vrst našega najboljšega pevskega zbora, bo imel priliko APZ peti pred Nj. Vel. kraljico Marijo. Naši akademski pevci bodo svoj visoki pokroviteljici v soboto zvečer priredili občinstvo podoknic v poletnem dvorcu na »Suvoboru«. Ta vest je razveselila vse, ki poznajo odlične kvalitete našega zbora akademikov. APZ bo ob tej priliki po podoknici priredil na Bledu slavnostni koncert, ki bo v dvorani »Prosvetnega doma«. Na koncertu bo izvajal izbran program slovenske umetne in narodne pesmi. Želimo našim odličnim pevcem tudi ob tej priliki kar največ uspeha.

LJUBLJANA

Zlata maša v Zavetišču sv. Jožeta

V nedeljo je praznoval v kapelici Zavetišča sv. Jožeta na Vidovdanski cesti 50 letnico mašništva ž. g. Gjurko Sokolič, konsistorialni svetnik dijakove škofije in upokojeni župnik v Podvinju v isti škofiji. Zlatomašnik že nad eno leto prebiva v zavetišču. Za slovesnost so sestre usmilenke spremenile kapelico v prekrasen vrt, kjer je bilo vse v cvetju. Vsa poslopja zavoda so bila v zastavah in v vencih. Pridigoval je g. zlatomašnik g. prior Učak od Križank, ki je v čudovito lepem govoru govoril o duhovniku, ki mu je naloga, da pomaga dušam v zlata nebesa. Med sv. mašo so na koru krasno peli, tako kot poje le tisti, ki mu je pesem naravni izliv duševne lepote. Po sv. maši je sestra prednica priredila jubilejnu in njegovim gostom, med katerimi so bili njegovi prijatelji, ki so prišli iz Zagreba in iz Bosanskega Broda, kosilo v lepi dvorani novega gostišča, ki je bilo pravkar dograjeno. Med kosilom je avirala godba dijakov. Jubilejnu na čast je pri mizi zavlada hrvaški obred s »stoloravnateljem« na čelu, obred, ki zahteva, da stoloravnatelj posamič pozdravi vsakega gosta posebej in se mu vsak gost v posebnem govoru zahvali, kar daje slovesnosti čisto posebno govorničko pestrost.

Prvi nastop obveznikov telesne vzgoje

Ljubljana je prva v dravski banovini pričela praktično izvajati pouk obvezne telesne vzgoje. Kljub začetnim težkostem, ko je zlasti občutno pomanjkanje urejenih igrišč poleg ljudskih šol, se je že v kratkih 5 mesecih praktičnega dela pokazalo, kako potrebna je obvezna telesna vzgoja za mladino, ki se pripravlja za razne obrtniške poklice. Sistematska obvezna telesna vzgoja vsestransko krepi telo, obenem pa vzgaja obveznike v disciplinirane člane družbe, razvija v njih čut skupnosti in krepi stanovsko zavest.

Da se tudi javnost seznani z delom mestne občine na polju obvezne telesne vzgoje, bodo vsi ljubljanski obvezniki telesne vzgoje sodelovali ob gasilskem kongresu dne 15. avgusta pri glavnem nastopu na stadionu kot gostje. Obvezniki bodo pokazali javnosti s samostojno točko programa, kako se izvaja pouk obvezne telesne vzgoje v Ljubljani. Zvestoba kralju ni državi, red in disciplina, telesna razgibanost, ki je najbolj neprisljuno kaže pri tekmovalnih igrah, so osnova temu delu. Nastopi 400 obveznikov z razgibanimi vajami in s skupinskimi igrami s težko žogo — medicinko, ko bo hkrati tekmovalo 20 vrst. Tako bomo pri prvem javnem nastopu ljubljanskih obveznikov tudi prvič videli vaje z žogo — medicinko.

Občinstvo, predvsem pa delodajalce, že danes opozarjamo, naj si ogledajo ta res zanimivi, a tudi slikoviti prvi nastop obveznikov telesne vzgoje, da jih njih navzočnost spodbode pri njihovem prizadevanju, da se pripravijo za krepke državljane, ki bodo tudi tedaj na mestu, ko bo domovina zahtevala od njih težke žrtve.

— Pri ljudeh višje starosti, ki trpe na nerednem čiščenju, nudi pogosto naravna »Franz-Josefova« grenka voda, zaužita skozi osem dni dnevno po 3—4 kozarce, zaželjeno odprti in s tem trajno polajšanje. Zahtevajte povsod »Franz-Josefovo« vodo.

Reg. po mlin. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 35.

1 Umetnostno-zgodovinsko društvo priredi v četrtek, 10. avgusta, ob 2 popoldne izlet v Presejce, na Zalostno goro, k sv. Jožetu in sv. Ani (Metzinger, Janez Šubic). Priglasiti se je v trgovini Podkrajšek na Jurčičevem trgu do četrtega ob 11 popoldne. Avtobus 15 din.

1 Kopalni vlak Ljubljana—Škofja Loka. Potniški vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 13.30 in prihaja v Škofjo Loko ob 14.09 ter v obratni smeri odhaja iz Škofje Loke ob 18.51 in prihaja v Ljubljano ob 19.25, je določen v dobi od 7. avgusta do 1. septembra kot kopalni vlak z znižano vozno ceno, ne glede na to, ali je kopalni vlak ob 14.35 v prometu ali ne. Kopalci, ki uporabljajo redni vlak ob 13.30 lahko uporabljajo za povratek kopalni vlak, ki odhaja iz Škofje Loke ob 18.15 ali pa redni vlak ob 18.51.

1 Skupna vaja za nastop obveznikov telesne vzgoje ob gasilskem kongresu. Ker v nedeljo zaradi dejstva ni moglo biti vaj za nastop, se prične skupna vaja v četrtek 10. avgusta pol ure prej, kot je bilo objavljeno v okrožnici. Zbor točno ob 17 pred ljudsko šolo za Bežigradom. Delodajalci so naprošeni, da obveznike o pravem času izpuste iz obratov.

1 Tri vagone melon. Včeraj je bilo pripelanih iz Belgrade oziroma Pančeva 3 vagone melon in sladkih buč. Prostor okoli vodnjaka na Pogačarjevem trgu pred semeniščem je bil visoko zabarikadiran z melonami, ki so po 2—3 din kg.

1 Ljubljana in tujsko gibanje julija. Po podatkih ljubljanske policije je bilo julija prijavljenih

Litija

Občni zbor JRZ v Litiji. V nedeljo, 6. t. m., je bil v Litiji občni zbor krajevnega JRZ za litijsko občino. Dvorana Ljudskega doma je bila tokrat premajhna, da bi mogla sprejeti vse zborovalce, ki so se morali poslužiti še prostorov v stranskih sobah in na dvorišču. Občni zbor je bil še toliko bolj zanimiv, ker je pokazal, da med članstvom JRZ v litijski občini ni nobenega razdora in opozicije, kakor se je že del časa govorilo in šušljalo. Zborovanje je pokazalo, da so vsi člani disciplinirani in da trdno stojijo za voditeljem dr. Korošcem. Občni zbor je otvoril predsednik krajevnega JRZ župan Lebingar, ki je pozdravil navzočo poslanca dr. Lavriča in Smersuja. Oba poslanca je članstvo pozdravilo z navdušenimi klici in ploskanjem. Poslanec dr. Lavrič je nato podal notranji in zunanji politični pregled. Do podrobnosti je obravnaval proračunsko debato v narodni skupščini in skrb, ki jo gojijo slovenski poslanci za dobrobit slovenskega naroda. Izvajanjem gosp. poslanca je članstvo sledilo z vsem zanimanjem in je kljub vročini vztrajalo do konca. Pri volitvah je bil izvoljen nov odbor s predsednikom županom gosp. Lebingarjem in podpredsednikom industrijalcem Emilom Koprivnikarjem na čelu. Za blagajnika je bil izvoljen ugledni posestnik in gostilničar gosp. Gorene Andrej, za tajnika pa občinski uradnik Beno Tičar. Tudi ostali odborniki so sami ugledni moške. Vsi odbor, ki je bil izvoljen skoraj soglasno, so vsi člani navdušeno pozdravljali. Oba poslanca sta bila prijetno presenečena nad tolikim navdušenjem množice.

od raznih hotelov in prenočišč v Ljubljani 5514 tujcev, nasprotno jih je bilo junija 6033, torej znaten padec. Od teh je bilo 3350 jugoslovanskih državljanov (junija 3945) in 2164 inozemcev (junija 2690). Vseh nočnin je bilo julija 7941, junija pa 7941. V Ljubljano pa je prispelo še mnogo več odličnih tujcev, ki miso bili policijsko prijavljeni in so za časa kongresnih dni stanovali pri privatnikih. Iz Nemčije je julija prišlo v Ljubljano 1148, junija pa 1996, iz Italije julija 328, junija 329. Iz ostalih evropskih držav je julija prispelo v Ljubljano: 56 Angležev, 21 Belgijcev, 34 Bolgarov, 57 Francozov, 88 Cehov, 19 Dancev, 7 Grkov, 58 Holančev, 74 Madžarov, 22 Svicarjev, 52 Poljakov, 63 Turkov, ostali tujci odpadejo na druge države.

1 Iz Ljubljane izgnan. Brezposelni Mate Breber, ki je prišel za zadnji kongres v Ljubljano in hotel mesarju Zalarju izmakniti iz žepa listnico z 270 din gotovine, je sedaj izgnan iz Ljubljane za dobo 5 let. Breber je bil tudi izročen sodišču zaradi poskušene žepne tatvine.

1 Tatvine koles. Na Vodnikovih cestah je bilo izpred hiše št. 80 Rudolffu Zajcu ukraden moško kolo znamke »Torpedo«, vredno 1400 din. Kolo je črno pleskano, platišča so rumena. — Antonu Grčarju je bilo na Viču izpred hiše št. 11 odpeljano 1000 din vredno kolo, ki nosi tov. št. 85.289 in je znamke »Puch«. — V Pražakovi ulici je bilo Antonu Cimermanu ukraden 600 din vredno kolo znamke »Rheinland«.

MARIBOR

Festival slov. narodnih običajev

O sobotnem festivalu smo že poročali. Nedeljske festivalske slavnosti so se začele s sprevedom sodelujočih skupin po mariborskih mestnih ulicah. Spreved se je začel ob devetih. Skupine so se v svojih pestrih narodnih nošah zbrale na Zrinjskega trgu. Na čelu spreveda je šla godba »Drave«, za njo pa so se zvrstile najprej skupine Belokranjcev, nato pa štajerske in panonske skupine. Vsaka skupina je imela svoje posebne godce. Krasen je bil pogled na te dolge, živopisne vrste, iz katerih je odmevala pesem in veselo vriskanje. Povsod, kjer je šel spreved, so bile ulice polne gledalcev, navdušeno pozdravljanje je odmevalo iz njihovih vrst.

V soboto in nedeljo popoldne so bili festivalski nastopi na stadionu SK Železničarja ob Tržaški cesti. Oba nastopa sta bila rekordno obiskana ter lahko trdimo, da je 15.000 gledalcev prisostvovalo prikazovanju slovenskih narodnih običajev in plesov. Rekord

Nesreča nemškega ekspresa

V noči od četrta na petek nekaj minut pred polnočjo je na zahodnem kolodvoru mesta Spandau prišlo do hude železniške nesreče. Ekspresni vlak D 107, ki je prihajal iz Bremena, se je zaletel v lokalni vlak, ki je prišel iz Wustemarka. Ekspresni vlak se je v lokalni vlak zaletel od zadaj, in ko je težka lokomotiva zajahala mnogo lažje vozove lokalnega vlaka, so trije vozovi skočili iz tirov. Najtežje je bil poškodovan zadnji voz, ki je takorekoč popolnoma razdrobljen. V tem vozu je bilo tudi največ ponesrečenec. Kmalu po nesreči so prišli reševalni oddelki, ki so ponesrečenec nudili prvo pomoč in jih odpeljali v bolnišnico. Vseh težko ponesrečenih je 20, med njimi tudi strojevodja ekspresnega vlaka. Promet čez omenjeni kolodvor je bil več ur zaprt, šele v petek zjutraj so mogli promet vzpostaviti. Kaj je nesrečo povzročilo, še ni ugotovljeno.

Otroški voziček z godbo

Neki inženir v Parizu je iznašel nove vrste otroški voziček, v katerega je vdelan majhen aparat, ki proizvađa godbo, kadar se navije. Aparat ne zavzame niti veliko prostora in na zunaj se vozičku skoraj ne pozna, kakšno iznajdbo skriva. Kadar otrok začne jokati, se samo »urac« navije in oglasi se godba, ki ga potolaži in uspa. Poročil o uspehih te iznajdbe še ni, zlasti si še ni mogoče predstavljati, kako uspevalno bo v mestih po parkih in izprehodnih poteh vplivalo, če bi bili kdaj vsi vozički opremljeni s takimi »lajnami«.

MARIBOR

Festival slov. narodnih običajev

den je bil zlasti obisk snoči, ko je bil stadion naravnost prepoln gledalcev. Tribune in ostali sedeži so bili že včeraj dopoldne razprodani, zvečer pa so gledalci navalili na stadion na blagajne, ki so prodajale vstopnice za stojišča. Svojnemu nastopu je prisostvovalo okrog 8000 ljudi, današnjemu pa ne dosti manj. Nastopi so se vršili na sredino stadiona, katerega so v ogromnem krogu obdajali sedeži in stojišča publike. V tem krogu so se dvigali tudi kandelabri z žarometi, ker se je del snočnega festivala moral vršiti pri umetni razsvetljavi. Nasproti tribune je na drugi strani arene stala kulisa, ki je predstavljala velika grajska vrata.

Oba nastopa sta izzvenela v veličastno narodno manifestacijo. Festival je bil resnična narodna prireditev, na kateri se je pokazala naša slovenska zavestnost, pa tudi višina naše slovenske kulture, ki gradi na temeljih naše prastare narodne samobitnosti.

Prizor z mariborskega festivala: Belokranjci plešejo

m Poveljnik orožništva v Mariboru. Poveljnik celotnega orožništva v naši državi brigadni general g. Milutin Stefanovič je prispel v Maribor ter nadzoroval poveljstvo mariborske čete. Včeraj dopoldne je g. general napravil v spremstvu poveljnika mariborske čete g. kapetana Mavriča uradne obiske v Mariboru.

m Kaj bo danes na Mariborskem tednu? Poleg razstav, ki so odprte ves dan ter stalnih vsakodnevni prireditelj, so danes v okviru Mariborskega tedna še sledeče točke: Ob 20.30 v mestnem parku veliki koncert pomnoženega orkesta, vojaške godbe pod vodstvom kapelnika kapetana g. Josipa Jiraneka. Koncert prenaša Radio Ljubljana. Od 20.30 do 22 je promenadni koncert na razstavišču.

m Misijonska razstava kitajskega škofa msgr. Čenga se odpre v dvorani Zadrudne gospodarske banke danes. Dosedaj je bila razstava odprta v Ptuj. Vstop na razstavo je prost.

m Skupni članski sestanek Kluba železničarjev JRZ za poverjeništvu Studenci in Maribor se vrši jutri v sredo ob pol 8 zvečer v dvorani gostilne Spuraj v Studencih, dr. Krekova ulica 24. Poroča poslanec Mašič, Koban Franc in drugi. Povabljeni sta tudi poslanca Marko Kranjc in Franjo Zebot. Ker se bodo med drugimi obravnavale tudi zelo važna železničarska vprašanja, tako novi delavski pravilnik itd., naj se vsi člani in prijatelji obeh mariborskih poverjeništev kluba železničarjev JRZ in pristati pri prijatelji stranke JRZ tega važnega sestanka, odnosno shoda palnostevirno in gotovo udeležijo.

m Velika dobrodelna tombola v prid Počitniškega doma Kraljice Marije na Pohorju je v nedeljo popoldne v Mariboru lepo uspeša. Na tisoče ljudi je čakalo na erčo na Trgu Svobode. Tudi to pot je erča namenila glavne dobitke malim ljudem, ki so pač najbolj potrebni. Glavni dobitek 550 kvadratnih metrov veliko stavbišče z vrtom v Studencih pri Mariboru, je zadel brezposelni mehanik Damjan Komik iz Maribora. Drugo glavno darilo — moderno spalnico iz trdega lesa je dobila delavka Pavla Raner iz Ruš, tretje glavno darilo — motorno kolo pa je zadel služkinja Znidar Zinka. Razdeljenih je bilo skupaj 28 tombol ter več sto lajih drugih dobitkov.

m Žetev smrti. V Ribniškem selu št. 30, je umrla »sopra« gostilničarja in bivša hotelirka v Rogaske Slatini Olga Stojšek, stara 55 let. Ob bregu št. 2 je ugrabila smrt 68-letno zasebnico Terezijo Gnkret. — V Vrtni ulici 11, je umrla 42-letna »sopra« monterja mestnega vodovoda Ivana Herzmajsky. Naj počivajo v miru.

Celje

c Celjsko razstavo je obiskalo zadnje dni, zlasti v nedeljo mnogo občinstva in tujcev iz raznih krajev. Posebno živahno je bilo zvečer na veseličnem prostoru, kjer sta igrali vojaška in kmečka godba.

c Velik gozdni požar v Rakovcu pri Vitanju. V soboto okrog 6 zvečer je začelo greti suho smrečje v gozdu grota Thurna v Rakovcu nad Vitanjem. Ogenj je objel velik kompleks gozda. Vitanjski gasilci so prihiteli na kraj požara, kopali jarke, vendar so požar omejili šele v nedeljo zjutraj z velikim trudom. Pri gašenju je pomagalo tudi prebivalstvo, ki je prihitelo z vozovi, kolesi in celo z avtobusi v Rakovec.

c Lepa teniška zmaga mariborskega SK Železničarja v Celju. V nedeljo je bil na teniskem prostoru v mestnem parku teniški dvoboj med SKZ in SK Celjem. SKZ je zmagal z 9:2. Celjani so se slabo odrezali ter so Mariborčani dobili zmago po vsej pravici.

c Pod pokroviteljstvom g. bana dr. Natlačena bo v nedeljo, 13. avg. na Vranskem slovesna blagoslovitev novega Slomškovega doma, združena s proslavo 35-letnice ter velikim telovadnim nastopom.

c Važno za hmeljarje. V nedeljo, 13. avg. ob pol 9 bo v Roblekovi dvorani v Zalcu hmeljarski tabor, na katerem se bodo obravnavala važna vprašanja o našem hmeljarstvu. Tabor se bo pričel točno ob 8, nakar opozarjamo vse hmeljarje, da ga ne bodo zamudili!

c Anton Klokočnik umrl. Pred dnevi smo poročali, da je kap zadela 66-letnega Klokočnika pri regulaciji Koprivnice. Starčka so pripeljali v bolnišnico, kjer pa je včeraj zjutraj umrl. Naj v miru počiva!

c Motociklistična nesreča pri št. Jurju. Ko se je peljal 26-letni trgovski pomočnik Albin Ravter iz Lisičnega pri Pilšanu skozi št. Jurij, mu je pripeljal v št. Jurju na križišču nasproti neki avto, kateremu se je hotel izogniti, pri tem pa se je zvrnil z motorja in si zlomil levo nogo ter dobil hude poškodbe po vsem telesu.

c Grd napad. V nedeljo zvečer sta napadla dva hlapca v Škofji vasi na cesti 29-letnega delavca Stropnika Martina iz Škofje vasi. Eden izmed njiju je prizadejal Stropniku hude poškodbe na glavi z lesenim predmetom. Martin ima na temenu 10 cm dolgo rano ter ima zdrobljeno lobanjo. Nezvestnega smo pripeljali v celjsko bolnišnico. Njegovo stanje je zelo resno in je le malo upanja, da bo ostal pri življenju.

c Kaj bo z mladino? Pred kratkim smo poročali, da je celjska policija aretirala večjo skupino mladoletnikov, ki so kradli po Celju in okolici, nato pa ukradeno blago prodajali nekemu Bosancu. Včeraj je policija izsledila spet skupino mladoletnikov od 9—13 let. Ti so na spreten način kradli kopalcem na Savinji. Tako so nekemu gospodu ukradli 300 d'n gotovine, srebrno uro in srebrno verižico, drugemu zopet nekaj gotovine in druge malenkosti. Pred neko gostilno v mestu so ukradli s kolesa zavoj srajc, kravate in drugo. Ukradene predmete so otroci prodajali, denar pa zapravljali.

Naše osrednje ognjišče:

»Slovenski dom«

naloga letošnjega leta!

Središče ob Dravi

Na banovinski cesti Ljutomer proti Središču in nazaj vozijo dnevno 4-krat izredno široki avtomobili slatino v Zagreb. Ti avtomobili pa so tako široki, da se jim na nekaterih mestih v Presiki, Hermancih in Vuzmetincih težko ogne navaden kmečki koleselj, tem manj kmečki voz. Cesta je preozka, na eni strani je breg, na drugi graba in pri srečanju je velika nevarnost, da potisne avto kmečkega voznika v grabo. Tudi ovinki so zelo nevarni, ker so mnogo preozki. Kmetje prosimo, da se vožnja s tako širokimi tovornimi avtomobili prepove, uporabljajo se naj samo navadni tovorni avtomobili. Ti široki avtomobili pa naj vozijo slatino po državni cesti preko Murskega Središča, Čakovca v Zagreb. Tista cesta je za tako široke avtomobile dovolj prostorna. Okrajno načelstvo v Ljutomeru in v Ptujju prosimo, da to zadevo čim prej uredi in ustreže naši upravičeni prošnji, da ne bo nesreče.

Na praznik Vnebovzetja, 15. avgusta, priredi naše prosvetno društvo svojo II. bogato tombolo na trgu pri kapeli. Začetek ob 3 popoldne. 10 prvovrstnih koles in še 10 drugih krasnih in dragocenih tombol ter več sto praktičnih in lepih dobitkov bo razdeljeno med srečne udeležence. Tako velike in bogate tombole še do sedaj v Središču ni bilo, zato je umljivo, da je zanimanje zanjo tako veliko. Tablice so samo po 2 din. Zeleti je, da si cenj. občinstvo oskrbi tablice že v predprodaji, ker zaradi splošnega zanimanja ni gotovo, da jih na dan prireditve še dobite. K mnogostevilni udeležbi vabi — odbor,

Kronski biseri cesarja Maksimilijana najdeni

Potapljači italijanske ladje »Falco« so prodrli trup razbitin ladje »Merida«, ki se je leta 1911 s kronskim zakladom mehikanskega cesarja Maksimilijana in velikimi drugimi dragocenostmi v vrednosti do 150 milijonov na obrežju Virginije potopila. »Falco« je uspeh svojih potapljačev po radiu razglasila svetu in pravi v tem poročilu, da je upati, da bodo potapljači v naslednjih dneh prišli do jeklene blagajne. Delo v potopljenih razvalinah »Meride« pa je zelo težko, ker ga je treba opravljati v globini 100 m in se je vsak čas bati, da se ostanki potopljene ladje sesedejo in potapljače pokopljejo pod seboj.

Okrog bogastev, ki jih je vozila ta ladja, se je spletel cel venec legend, čeprav se ni potopila v pravih časih časih morskimi razbojnikovi, ampak šele pred 28 leti. Niti o izvoru teh bogastev ni popolne jasnosti. Nekateri pravijo, da so večinoma iz templja boga Rama v Burmi, ki so ga roparji izropali, sivečniki pa so jih zato prekleli, nje in vse, ki bi se kdaj teh bogastev polastili. Ko je nadvojvoda Maksimilijan po načrtu Habsburžanov in Napoleona III. postal cesar Mehike, so ti zakladi prišli v njegovo kronsko zakladnico. Ko so ga leta 1863 umorili, se jih je polastil voditelj vstaje Benito Juarez. Leta 1911 je vse to bogastvo

skušal odpeljati na varno predsednik mehikanske republike Porfirio Diaz, zoper katerega je nastal upor pod vodstvom Mehikanca Madera. Zaklad je medtem z dragocenostmi Maksimilijana vred narastel že do bajne vrednosti, zato je Porfirio Diaz za prevoz uporabil takrat najmodernejši in najhitrejši parnik »Merida«. Posrečilo se mu je, da so vse dragocenosti neopaženo natovorili. Poleg kronskih biserov cesarja Maksimilijana je parnih naložil še za 47 milijonov din gotovine, za 9 milij. srebra in 9 sodov z zlatimi 20 dolarskimi novci. V kabini ladijskega blagajnika je bil poleg tega še tresor, v katerem so bili biseri raznih bogatih plemikov na »Meridi«, ki so skušali obenem s predsednikom Diazom priti v inozemstvo. V noči od 10. na 11. maj 1911 so na parniku imeli razkošno veselico. Bila pa je zelo temna noč, nad morjem je ležala debela megla in tedaj se je »Merida« zaletela v ameriški parnik »Admiral Farragutt«. V bok je dobila veliko odprtino in se je kmalu nato potopila. Moštvo in potnike je rešila ameriška vojna ladja »Jova«, ki je plula tam v bližini. Več podjetij se je že večkrat lotilo, da bi dvignila te dragocenosti iz morskega dna, pa do sedaj vse brez uspeha. Ako potapljači zgoraj omenjene italijanske ladje v resnici pridejo do ladijske blagajne, bo investiran kapital najbrž dobro izplačan.

KULTURNI OBZORNIK

Iz revij in časopisov

Točno, kakor že več let redno vsak mesec, je te dni izšla avgustovska številka družinskega lista »Mladika«. Ta naš najboljši družinski list objavlja v svoji zadnji številki na prvem mestu povest znamenitega pisatelja Janeza Jaina, ki nosi naslov: »Trop brez zvoncev«. Povest se godi v bohinskem kotu in se nadaljuje. Krajšo novelo je v tej številki objavil tudi mladi skladatelj Ivan Čampa. Novela nosi naslov »Mrtvi ljubimec« in je zgodba o Tomiju Stalercu in njegovi ljubici Orčakovi Kati, ki jima ni bilo dano, da bi se bila v življenju našla in si ustvarila družbo. Pesem o »Nedelji v Prekijah« je objavil Leopold Stanek, ki prav tako često objavlja svoje pesmi v »Mladiki«. Sledi mu pesem Ivana Čampe: »Poletno popoldne«. Novela »Jokajoče rože« je prispeval Franc. Sledita pesmi Ivana Čampe: »Deklica med cvetjem« in Vinka Beličiča pesem: »Zaročna pesem«.

»Od Tater do Baltika« je naslov izredno pestre-mu potopisa, ki ga je prispeval Viktor Smolej. V tej številki je objavljeno poglavje, ki nosi naslov »Varšava«. Sledi prevod povesti Raymond Albecka »Bila je žena...«. Povest prevaja Mira Puntar. Leposlovni del zaključuje kratka novela Svetoslava Minkova »Meseček«.

Pod poglavjem »Pisano polje« objavlja Hugon Turk poljudno pisan znanstven prispevek »Strupeno in okuženo meso«. Sestavek se opira na žalosten dogodek. V Kočevju je nemadoma umrla mlada prodajalka elastič, ki je predpolodne pojedla hrenovko, ob treh popoldne pa je že podlegla strupenemu mesu.

Franc Erjavce nadaljuje s svojim poučnim potopisom: »Slike iz Danske«. Albin Zalaznik je prispeval lep poučen članek pod naslovom »Lepa država Paragvaj«.

Pod poglavjem »Nove knjige« poroča Janko Moder in Viktor Smolej o knjigi Franceta Bevka »Legende«, ki jo je založila Nova Založba. Sledita knjižni poročili k zgodovinskemu romanu Enrice Hindela Mazzetti: »Jese in Marija« in o knjigi Franceta Petreta »Poskus ilirizma pri Slovencih«.

Sledijo posebna poglavja pod naslovi: »Dom in družina«, »Zabava in šal«, »Smešnice«, »Uganke« in razna poročila uredništva.

Ta številka je bogato opremljena s slikami in sicer z zelo številnimi reprodukcijami del slikarja Tineta Gorjupa, ki je v maju skupno z Noro Lavrinovo in Boro Remčevom razstavljal v Jakopičevem paviljonu. Objavljeni sta tudi dve deli Benjamina Vautiera, znamenitega švicarskega slikarja. Boro Remčeva objavlja reprodukcijo slike »Koprivnik nad Bohinjem«, nadalje pa je v tej številki še več fotografskih reprodukcij, prav lepe pa so fotografije, ki spremljajo članek o Varšavi.

V »Mladiki« izhaja tudi redno posebna krojna priloga, ki sama zase objavlja celo vrsto pomembnih člankov in nasvetov.

To našo najboljšo družinsko revijo našim čitateljem najlepše priporočamo.

Te dni je izšla tudi druga številka VI. letnika »Kronike slovenskih mest«. Ta odlično in bogato urejena in ilustrirana revija objavlja v uvodnih pre-poglavjih številne pisane sestavke iz življenja našega prestolnega mesta — Ljubljane. Zelo zanimiv je potopis, ki nosi naslov »Peš po Sloveniji leta 1828«. Napisal ga je Adalbert J. Krickel, objavlja ga pa se-glej v prevodu Ante Gaber. — Za njim sledi članek Rudolfa Dostala: »Ljubljansko ljudsko šolstvo v terezijanski in jožefinski dobi«. Članek »Nove ljubljanske stavbe« je napisal Jože Gregorič.

V glavnem delu te številke pa so članki: Fran-jo Bašč: »Razvoj arboria Mv l. 1918—1938«. Zna-ni umetniški zgodovinar France Stele je prispe-val članek »Umetnostni značaj slovenskega štajer-ja in kulturno središče v Mariboru«. Vseuč. prof. Bal-duin Saria je napisal članek: »Rimski napisi v Mariboru«. O »bodočem trgu Svobode v Mariboru« piše inž. arh. Jaroslav Černigoj. »Razvoj Slomškovega trga v Mariboru« opisuje inž. arh. Marjan Musič; dr. Rudolf Andrejka je po-pisal »Razvoj ljubljanskih industrij med 1859—1869«; publicist Vladislav Fabjančič je prispeval članek »Volbenk Polž, ljubljanski veliki trgovec, de-narstvenik in župan v začetku 16. stoletja«. Franc Sojer je objavil prispevek »Potovanja skozi Ljub-ljano«; Vitalij Manohin je napisal članek »Klima v Ljubljani«, naš znan statistik dr. Adolf Vogelnik pa je objavil članek »Kronika mesta Ljubljane v številkah«.

Sledi kraški članki o »Smrti žetvi«, o šlajmerje-vem spomeniku, o nagradi mestne občine ljubljanske za znanstvena dela, o Prešernovi literarni nagradi mestne občine ljubljanske in o »Mestnih nagradah«.

Glasba

Cerkveni glasbenik. V julijem in avgu-stovem zvezku Cerkvenega glasbenika je ure-dil msgr. Premrl zopet mikavno vsebino knji-ževnega dela: O duhovniku kot ljubitelju poezije in glasbe prispeva lep sestavek dr. A. Merhar. O. K. Zakrajšek piše o povezanosti ljudskega petja z obredjem: Jožef Zazula pa dodaje pripombe k lanskim člankom o Gallusih in njihovem idrijskem pokolenju. St. Premrl priobčuje nadaljnji seznam neobjavljenih skladb Ivana Pogačnika. Zanečeno »Himno Kristusu Kralju« je priobčil Silvino Sardenko. Dr. D. Cvetko je napisal članek na osnovi študija o pedagoški pomembnosti glasbene umetnosti. Matija Tome nas seznana z življenjem in umetniškim delom skladatelja dr. B. Sokola. Srečko Kopore pa nadaljuje svojo »analizo in sredstva nove glasbene gradbe«. List zaklju-čujejo razna koncertna poročila, dopisi, oglas-niki in razne vesti. Glasbena priloga ima manj-ši obseg in vsebuje tri kratke pesmi: Blažičevo »Mašno«, Premrlovo priredbo Jobstove »Darit-vene« in Kimovčev zbor »Gospod nisem vreden«. Vsaka od pesmi ima svojo značilno obli-ko in vsebino po slogovnih potezah, kot so si jih skladatelji že znano izoblikovali.

V. Princič: Šest sklad za mlade violiniste. Naši javnosti še malo poznani skladatelj Vlado Princič je izdal zbirko preprostih skladbic za violinski naraščaj. Skladbe mu je založila Ba-novinska založba šolskih knjig in učil v Ljub-ljani in tako so dobili naši mladi violinisti pri-kupno snov za svojo igro. Skladbe imajo namreč svojo posebno vrednost v privlačni me-lodiki in jasni zgrajenosti. Dasi ravno se vse te glasbene oblike niso odmaknile nič naprej od stila, kot ga je izdelalo preteklo stoletje, je njih vrednota vendar podana v stilni dosled-nosti in pa v izraziti karakteristiki, kot jo nosijo v sebi posamezne skladbe, v katerih se veže smoteno violinska melodija s klavirsko spremljavo v organično enoto, to pa enake x

najboljim učencem ljudskih, meščanskih in sred-nih šol. Številko zaključuje prispevek A. Gabra o »Naši kroniki« in o Mariborskem tednu. Številka je polna slik in ilustracij iz naših mest in o naših meščanih, naslovno stran pa je zasnoval Niko Bežek. Fotografija predstavlja renesančni portal mestne hiše v Mariboru.

Naše najbolj razširjeno fantovsko glasilo je pač »Kres«, glasilo Zveze fantovskih odsekov. Ured-ništvo glasila je za kongres Kristusa Kralja v Ljub-ljani izdalo slavoslovno kongresno številko. List ob-avlja uvodnik o pomenu kongresa Kristusa Kralja in objavlja na prvem mestu sliko knezoškofa dr. Gre-gorija Rožmana, stalnega predsednika kongresov Kristusa Kralja. Dr. Fr. Blatnik objavlja na dru-gem mestu takoj članek pod naslovom »Kongres Kris-tusa Kralja in naša organizacija«. Janko Mer-nik je posvetil kongresu pesem »Kralj Miru«, ured-nik revije France Jesenovec pa objavlja član-ek »Kongres Kristusa Kralja in naš čas«. Sledijo prispevki:

Polda Tone: »Dobri pastir.« Jože Dular »Zemlja in ljubezen.« Šešelj France »Naše smu-čarske prireditve v prošli zimi.« Ivan Čampa nadaljuje prevod povesti »Anže« od Björnster-na Björnsöna.

Sledi pod poglavje »Iz kraljestva narave.« »Iz kraljestva lepote.« »Po katoliškem, kulturnem in športnem svetu.« »Med člani fantovskih odsekov.« »Nove knjige.« »Uredniški pomenki.« razna pisana in vzpodbudna navodila članom naših fantovskih od-sekov.

Leposlovna revija »Modra ptica« je izdala svojo redno deveto številko. Prispevali so: dr. Aloj-zij Gradnik je prevedel sonete Gaspara Stam-pe; Ferdo Godina je objavil novelo »Provizor Bokan«, Magajna Bogomir piše o »duševnosti bojašnikov«; Vladimir Bartol je objavil novelo »Ne-vama idila«. Sledi razna knjižna poročila in obve-stila založbe.

Misijska tiskarna v Grobljah izdaja mesečnik »Katoliški misijoni«. Mesečnik ima še priloge »Tuji svet« in misijonski koledar ter misijonsko knjižnico. List urejuje dr. J. Gracar C. M. Avgustovska številka objavlja tudi več člankov o VI. mednarodnem kon-gresu Kristusa Kralja v Ljubljani, vsa številka je pa polna prelepih člankov iz misijonskega življenja in delovanja naših misijonarjev v misijonih. Prav tako pestra in pisana je priloga »Tuji svet«. Naroča se pri upravi: Groblje-Domžale.

Pedagoška revija in glasilo Slomškove družbe »Slovenski učitelj« objavlja na prvem mestu razpra-vo »Pravi trenutek v vzgoji«, ki je nadaljevanje in se nadaljuje. Piše ga Pavel Slapar. O »Jenskem načrtu« piše dr. Vilko Brumen. Isti objavlja članek »Obisk na Angleškem«.

Sledi članki: Milena: Duhovni otroci; Brat-kovič Anton: Vzgoja v šoli; E. Bojc: »Naša narodna zavest, vzgoja in obramba«; prof. E. Deis-singer: Paha slovenskega naroda; A. Kopri-va: Donesek k slovenski pedagoški kroniki za l. 1938; prof. F. Fink: Bobičeva nova začetnica; Fr. Gumilar: Kulturna slika prekmurske vasi; V. Brumen: Pridobitev iz šolskega in prosvetnega dela; številke zaključujejo »Beležke« in razgled po svetovnem šolstvu.

Izšla je 7. in 8. številka strokovne gospodarske revije »Tehnika in gospodarstvo«. Na uvodnem me-stu je članek urednika »Slovenca« Draga Potoč-nika: »Investicijska delavnost v naši državi«. Ivan Bratko je prispeval članek: »Nekmetika in tuja zemljiška posest v Sloveniji«. Filip Urat-nik pa razpravlja o gospodarskih in socialnih raz-merah v slovenskem šumskem gospodarstvu in lesni industriji v razdobju od l. 1927—1937.

Revija izdaja Socialno ekonomski institut v Ljubljani in stane letno 60 din. Naroča se v upravi Miklošičeva cesta 22.

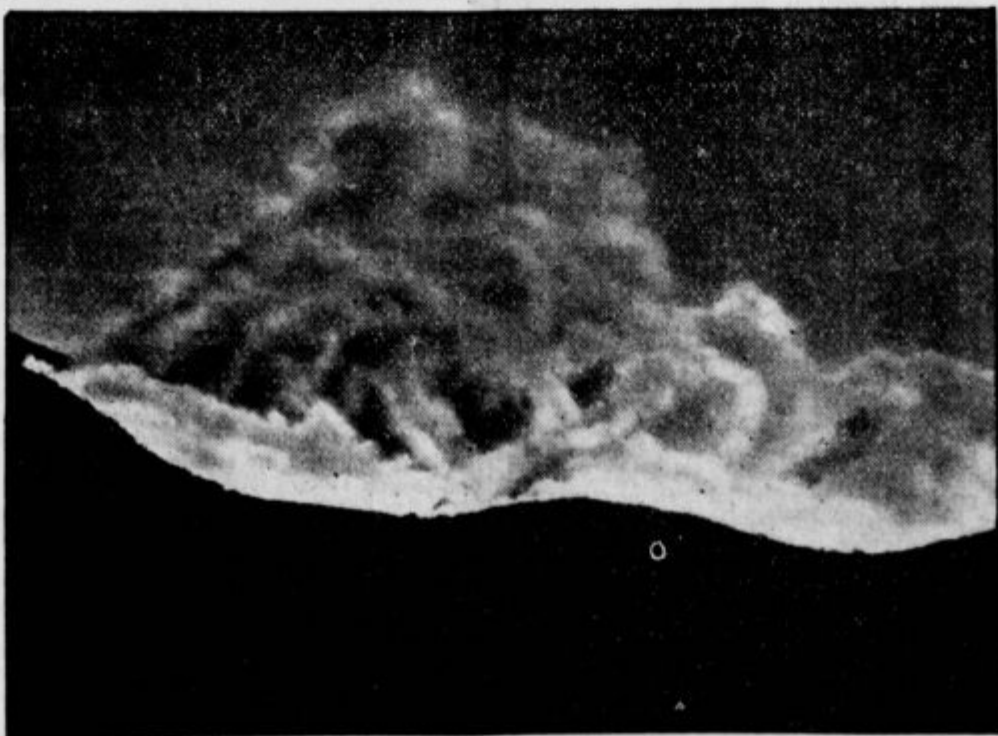
Izšla je tudi avgustovska številka glasila Zveze lovskih društev za Slovenijo »Lovec«. Članke so pri-spevali:

Dr. Mitja Lukan: »Lovec danes in nekdaj«, inž. Mirko Šuštaršič: »Gojitev erjadi«, Ivan Burger: »Prek«, Janez Gartner: »Ko se srnjak ženi«, inž. Ferdo Lupša: »V pragozdih in džunglah«, J. S.: »Spomin«, Obračunč Drago: »Iljanka«, J. Paulin: »Zimsko in poletno spanje«, Frko: »Iz notranjih lovišč«.

Nato pa slede razna obvestila zveze in uradna sporočila.

elegiji »Molitev izpod Nanosa«, v valčku »Rado-st v zimi«, v gavoti »Ples palčkov«, v kolu »Igrajmo kolo«, v barkaroli »Pravljica z mor-ja« in končno v polki »Veseli Gašperček«. Zbir-ka je lep donesek k naši mladinski glasbeni literaturi.

V. U.

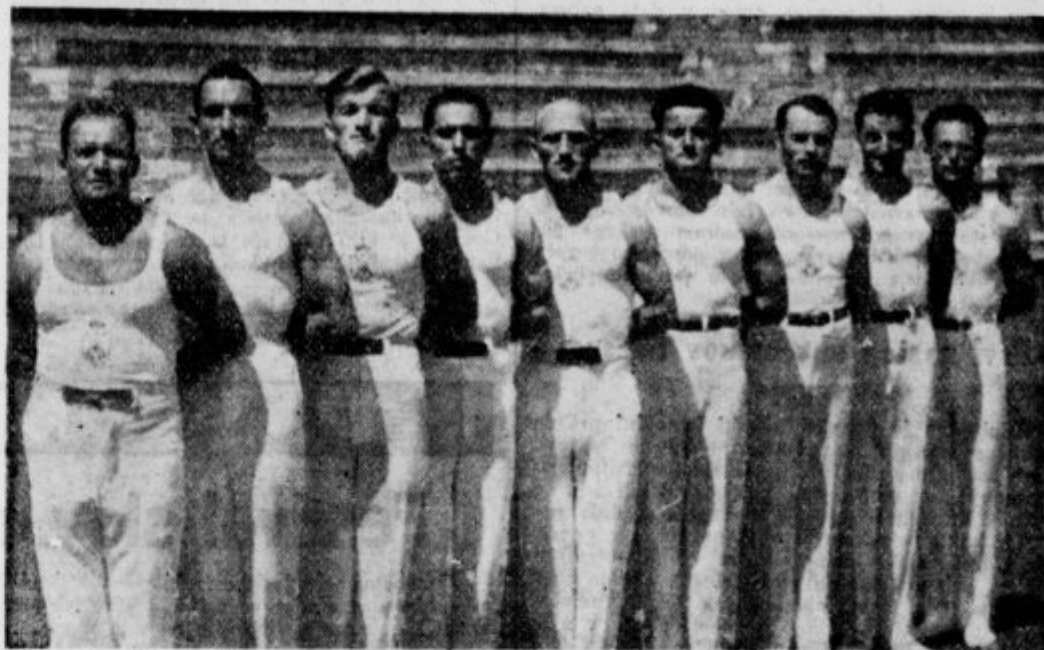
To ni izbruh ognjenika, ampak pogled na goreče gozdove po gori Bullion v bližini mesta Mari-posa v Kaliforniji

ŠPORT

Lep uspeh naših telovadcev v Belgiji

Tekmovalna vrsta slovenskih lantov v Liegeu — druga

Pri mednarodnih telovadnih tekmah v Liègeu preteklo nedeljo je nastopilo osem vrst različnih držav. Prvo mesto je zasedla francoska vrsta, drugo mesto jugoslovanska vrsta, tretje mesto pa belgijska vrsta. Med p osameznimi tekmovalci pa so se naši fantje odrezali takole: v skupni oceni je na 4. mest u Frie Natlačen z Jesenie, Janez Varšek z Viča je šesti, Karel Janež od Sv. Helene pa osmi.

Mednarodna tekmovalna vrsta ZFO v Ligeu. Prvi od leve na desno: vodja vrsta I. Kermavner, peti I. Varšek, šesti K. Janež, sedmi Natlačen.

Športni sporazum med Zagrebom in Ljubljano

Včeraj je bila v Ljubljani redna letna skup-ščina Ljubljanske nogometne podzveze. Na tej skupščini je bila sprejeta resolucija, ki jasno kaže, da smo se Slovenci v športnem boju pridružili Hrvatim. Ljubljanska nogometna podzveza se je v najostrejšem tonu obrnila proti metodam in načinu, ki jih pri upravljanju Jugoslovanske no-gometne zveze uporablja sedanji odbor. Zastop-niki slovenskih klubov so se že v soboto zbrali na predhodni konferenci, kjer so sklenili, da se bodo pridružili klubom Hrvatske športne slege. Skupina nezadovoljnih zdaj obsega zagrebško, splitsko, osiješko in ljubljansko podzvezo. Zveza bo morala prej ali slej popustiti pred zahtevami hrvatskih in slovenskih nogometnih športnikov.

Na skupščini Ljubljanske nogometne pod-zveze so zlasti zastopniki štajerskih klubov za-veljali odločno stališče. Zahtevali so, naj naša pod-zveza takoj prekine z JNZ in naj se priključi hr-vatskim klubom. Prav isto stališče so zavzeli tudi drugi slovenski klubi. Sestavljena je bila resolu-cija, ki obsoja poslovanje sedanje zvezne uprave ter pooblašča upravni odbor, naj v borbi, ki bi se eventualno utegnila razviti, ne izbira sredstev — če bi bilo seveda tako potrebno. V spomenici je najvažnejša točka, ki zahteva, naj bo politika v bodoče izločena iz našega nogometnega športa. Treba je varovati enakopravnost posameznih športnih panog, v bodoče pa naj bodo enakomer-no razdeljena tudi sredstva naše nogometne zve-ze. Sedanji odbor zveze naj zato ostavko, saj ni doslej pokazal nobene resne volje, da bi bila kriza, ki tare naš nogometni šport, rešena.

Pri volitvah je bil, razen nekij izjem na po-sameznih mestih, spet izvoljen stari odbor z dr. Köstlom na čelu.

Istočasno pa je bil v Zagrebu občni zbor »Hrvatske športne slege«. Celih 211 klubov je bilo zastopanih na tem zborovanju. Zborovalci so z velikim navdušenjem sprejeli vest, da se je njihovi akciji pridružila soglasno tudi celotna ob-čina slovenskih klubov. Na skupščini je bil spre-jet sklep o ustanovitvi Hrvatske nogometne zveze.

Resolucije s skupščine LNP

»Delegati nogometnih klubov iz Slovenije, zbrani na občnem zboru LNP dne 6. avgusta 1939 soglasno:

1. Ugotavljajo, da je naš nogometni šport za-šel v akutno krizo zaradi spora med športnimi središčima v Zagrebu in v Belgradu, kar more imeti nedolgovne posledice za bodoči razvoj no-gometnega športa v naši državi, za čigar prospek so se žrtvovali najboljši športni delavci.
2. Izjavljajo, da je upeščen in zdrav razvoj nogometnega športa v naši državi mogoč le na osnovi, ki izključuje politiko iz športa, ki varuje

enakopravnost med različni športnimi središči in omogoča njihov napredek, ki jamči upravno in finančno samostojnost posameznih športnih sre-dišč ter nudi vsem športnim središčem pravično razdelitev sredstev vrhovne nogometne ustanove v naši državi. Zato tudi odobrava tako utemeljeno sporazumno stališče predstavnikov nogometnih podvez Ljubljane, Zagreba, Splitske in Osijeke.

3. Ugotavljajo, da upravni odbor JNS s svojim postopanjem ni pokazal niti volje niti sposobnosti za ureditev naših športnih razmer v smislu man-data na izredni zvezni skupščini 24. maja t. l.

4. Zahtevajo zato, da upravni odbor zveze ta-koj demisionira, da tako situacija preide na vse nosilce nogometnega športa v državi, in tako omo-goji sporazumno rešitev problema reorganizacije, ki bo zadovoljila vsa naša športna središča.

5. Pooblašča novi upravni odbor LNP, skup-no s predstavniki okroglih odborov, da uporabi vsa sredstva, da se uresniči gornje zahteve in izvede vse potrebne korake v primeru kakršnih-koli sankcij.

Ljubljana : Zagreb 5 : 0 (2 : 0)

Ljubljana, 6. avgusta.

Po živahni predtekm., v kateri je rezervno mo-štvo SK Ljubljane premagalo rezervno moštvo Svo-bode z rezultatom 3:1, so na teren najprej stopili Za-grebčani, živahno pozdravljeni od občinstva. Belo-plavi Zagrebčani so nastopili v naslednji postavi: Urh, Zimič, Belošević, Pukšec, Gafer, Domačin, Medarič, Hitrec, Lešnik, Hranitelj (Skakavci), Zemljč.

Proti pričakovanju se je že takoj ekraja razvila izredno živahna, hitra igra, ki sicer ni kazala ostro-sti, kakor smo je vajeni pri prvenstvenih tekmah, vendar pa je temeljila na ambicioznosti kakor se ve-dno kaže ob srečanjih zagrebških in ljubljanskih športnikov. Že v začetku se je videlo, da ljubljanska halflinija, ki so jo tvorili Šercer, Pupo in nova pridob-itev SK Ljubljane Presinger, za dober razred pre-kaša zagrebško. Ljubljana, katero je zastopalo kom-pletno moštvo našega ligaša SK Ljubljane, je igrala v naslednji postavi: Lindtner, Ceglar, Bertonec, Stan-ko, Šercer, Pupo, Presinger, Jež I, Legat, Grinthal, Trditič, Jež II. V drugem polčasu je na desnem krilu zaigral Vodišek, namesto Legata pa je na desni zvezi fungiral Jež I.

Ljubljanska halflinija je že v začetku preprečila zagrebškemu napadu slednjo akcijo. Izredno spretno so vsi poedinci v tej vrsti odvezali žoge ter jih podajali napadu. Nepremagljiva obramba z Bertone-cem, Ceglarjem in Lindtnerjem je ubranila tudi najfi-nejše namerjene akcije zagrebškega napadalnega kvin-teta. Zagrebčani so bili enakovredni nasprotniki le polovico prvega polčasa. Pozneje pa so se na terenu popolnoma izgubili, dasi niso kazali volje, da bi poraz prenesli ravnodušno.

Rezultat odgovarja igri, visok je, da ga od ljub-ljanskih športnikov tako izdatnega ni pričakoval nihče. In tudi tisti, ki so sestavljali zagrebško reprezentan-co, niso menili, da bi bilo moštvo, katero so poslali v boj, tako šibko in tako nesposobno za odpor. Naj-boljši moči je Zagreb brez dvoma imel v napadu, ka-terege pa je ljubljanska halflinija že v začetku tekme popolnoma zbegala. Zagrebška halflinija je najmanj za dober razred zaostajala za ljubljansko. Obramba je bila halfliniji po znanju, sposobnosti in uspešnosti enakovredna. Izrazito slab je bil desni branilec Zimič. Urh je dobil štiri neubranljive gole, pri prvem pa bi bil vratar Glazerjeva kova utegnil nesrečo odvrniti.

Še nekaj! Menimo, da bi prisotnost Erberja v na-padalnem kvintetu SK Ljubljane danes zagrebško ka-tastrofo še povečala v izdatni meri. Iz nam nerazum-ljivih razlogov pa nadarjeni igralec ni nastopil ter so ga nadomestile moči, ki so sicer pokazale manj brzine, manj tehnične spretnosti in manj silovitosti v akciji, zato pa več premisljenosti.

Zmaga Ljubljane je popolnoma zaslužena ter bi bila po zrelih situacijah, ki so jih ustvarili napadalci, lahko še izdatnejša. Ljubljansko moštvo je odlikovala izredna svežost in iznajdljivost v zamislih. Hitri, gib-ni in za zmago stremeci, so igralci napadalni zagrebška vrata z navdušujočo silovitostjo.

Današnja zmaga pomeni izredno lep uspeh vsega slovenskega nogometnega športa.

Srečanje med mestnima reprezentancama Zagreba in Ljubljane je v odličnem slogu vodil g. Maccoratti.

Vesti športnih zvez, klubov in društev

Dirkači-kolesarji, ki se mislijo udeležiti v nedeljo ravniško-gorske dirke pod Šmarno v Zg. Gornjih, se pozivajo, da bodo najkasneje eno uro pred startom, t. j. ob 13, pri startu, kjer bo vpis in žrebanje starta. Vpis se zaključuje ob pol 14.

II. JUGOSLOVANSKI GASILSKI KONGRES V LJUBLJANI, OD 13. DO 15. AVGUSTA 1939

Četrtna vozina na kongres v Ljubljani velja za vse članke gasilskih organizacij za prihod od 11. do 15. avgusta in za odhod od 13. do 18. avgusta. Če se nisi član, javi se za podpornega člana pri gasilski četli svojega okoliša in dobiš boč člansko (četno) legitimacijo, s katero imaš pravico do četrtna vozine na železnici. Hkrati kupi istotam kongresno knjižico z znakom za 7 din. Z legitimacijo in kongresno knjižico dobiš na odhodni železniški postaji obrazec K-14 za 2 din in polovično vozovnico do Ljubljane. Vse skupaj pa shrani, da ne izgubiš. Ko prideš v Ljubljano, prekrbi, da čim prej daš ta izkazila (kongresno knjižico in obrazec K-14) žigosati s kongresnim in železniškim žigom. Žigosale se bodo v kongresni pisarni, na Stadionu, na glavnem kolodvoru in še na nekaterih prometnih krajih, kjer bo to z vidnim napisom označeno. Z žigosanimi izkazili imaš potem brezplačno vožnjo pri povratku.

Kongresna knjižica je vsakemu udeležencu gasilskega kongresa nujno potrebna, ker daje predvsem te-le ugodnosti: 1. Znižano vozino po železnici; 2. Brezplačen vstop na Stadion v nedeljo 13. in v torek 15. avgusta. 3. Brezplačen ogled gasilske razstave; 4. Brezplačno prenočišče na skupnem ležišču na slami; 5. Znižano vozino na električni cestni železnici v Ljubljani.

Stanovanjski odsek za gasilski kongres znova z vsem poudarkom prosi Ljubljance, naj takoj prijavijo vse odvisne sobe in postelje. Prenočevalcev v dneh kongresa bo nepričakovano veliko. Zato, Ljubljanci, dokažimo ob tej priliki našo znano in priznano gostoljubnost! Prijave sprejema glavna pisarna gasilskega kongresnega odbora, Tyrševa cesta 29-11., telefon šte. 43-41.

Spreveda dne 15. avgusta se bo, po dosedanjih prijavah sodeč, udeležilo več kot 10.000 ljudi, in sicer blizu 7500 gasilcev v krogih, okoli 500 samarijank, 1200 naravnostnikov in okoli 1200 narodnih noš. To bo veličastna revija strumno organiziranega jugoslovanskega gasilstva. Vse čete in vsi posamezniki v krogih morajo biti ta dan najkasneje ob 7.15 zjutraj na določenih jim zbirališčih. Ta zbirališča so v kongresni knjižici natančno določena, označena pa bodo tudi z velikimi napisi, sploh pa naj se vsi ravna po navodilih rediteljev. Spreveda se udeležijo tudi gasilski vojni park. Bo to mogočna armada v službi bližnjega! Pred sodiščem, ob Miklošičevi cesti, bo tribuna za najvišje predstavnike države, vojaških oblastev in gasilstva. Pred tribuno bo mimohod. Sprevod se začne ponikati ob 8.30 izpred Narodnega doma po Aleksandrovi, Tyrševi in Masarykovi cesti na Miklošičevo cesto in nato čez Marijin trg, po Wolfovi ulici na Kongresni trg, kjer bo sv. maša, ki jo bo opravil in imel cerkveni nagovor prevz. g. škof dr. Gregorij Rožman. Gradišče in Selenburgova ulica bosta med sprevedom zaprta, medtem ko je Gosposka ulica namenjena samo za vozila gasilskega spreveda.

Gasilci-letovadci, samarijank in naraštaj, ki bodo sodelovali pri popoldanskem nastopu na Stadionu, odidejo takoj po sv. maši v strjenih vrstah na igrišče SK Ljubljane (nasproti Stadionu), kjer bodo imeli skupno kosilo.

Za ognjemet je izredno veliko zanimanje. Vsi ljudje ugrabijo in pretresajo vse možnosti in razmere. Vse to se opisati ne da. Treba bo videti,

ker kaj takega pri nas še ni bilo in menda tudi kmalu ne bo. Kongresni odbor ni žalil ne truda ne stroškov, in trdka »Pyrotac« v Celju bo postavila vse sile, da bo ognjemet izpolnil vsa pričakovanja. Vstopnice za ognjemet se dobijo v predprodaji v kongresni pisarni (Gospodarska zveza), Tyrševa cesta 29-11. Sedeži po 10 din, stojišča 5 din, gasilci v kroju 3 din (v predprodaji za gasilce 2 din).

Lastniki vseh tovornih in osebnih avtomobilov se vljudo naprošajo, da stavijo Kongresnemu odboru Gasilske zajednice v Ljubljani svoja vozila na razpolago v dneh 12. do vključno 16. avgusta proti povratilu porabe goriva in dnevnice šoferjem po 50 din dnevno. Prijave naj se pošljejo na naslov: Gasilska zajednica, Ljubljana, poštni predal 297, ali pa telefonično na šte. 21-83.

Gasilska loterija je po svojih krasnih, dragocinih dobilih tako po številu kakor po okusu in koristnosti menda največja efektivna loterija pri nas. Zato ni čudno, da je doslej že več kot štiri petline vseh srečk razprodanih. Zadnji čas je, da si nabavite srečko gasilske loterije! Dobe se po vseh trafikah, pa tudi pri predprodajalcih! Cena srečke 10 din.

Prodajni prostori na Stadionu se bodo oddajali za časa gasilskega kongresa samo takim interesentom, ki bodo po enotnem načrtu prenosilnega paviljona uredili svojo prodajno lopo. Načrt je interesentom na razpolago v pisarni za oddajo prostorov. Paviljoni morajo biti okrašeni s smrečjem. Enotno mora biti rešeno tudi vprašanje obleke prodajalcev jestvin in pijač: moški bel predpasnik, ženske črno haljo z belo oglavnico. Pravico prodajati na Stadionu bodo imeli le tisti, ki bodo postavili predpisano prodajno lopo na Stadionu. Pisarna za oddajo prostorov je odprta vsak dan od pol 7 do 8 zvečer v veži Gospodarske zveze, Tyrševa cesta 29, desno-pritličje.

Izleti na Gorenjsko bodo po želji udeležencev gasilskega kongresa v dneh 13., 14. in 16. avgusta, vsakokrat ob 8 zjutraj izpred glavne kongresne pisarne (Gospodarska zveza), Tyrševa cesta 29. —

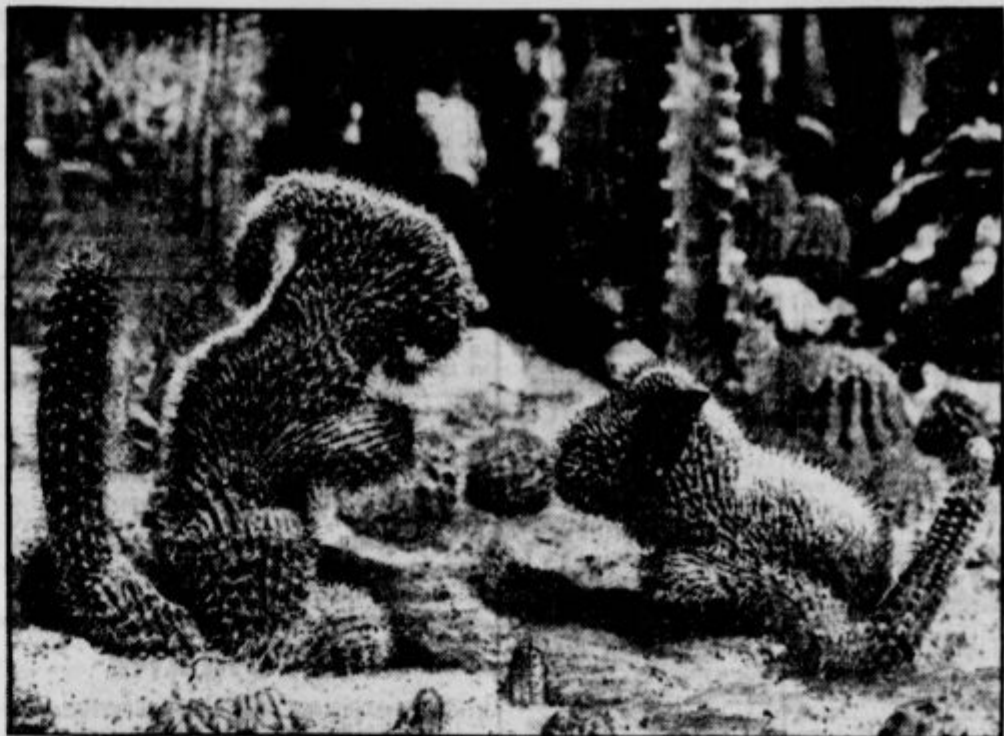
Katoliška delavska mladina putuje v Rim

V prvih dneh septembra se bo v večnem mestu zbralo 20.000 mladih katoliških delavcev in delavk iz 40 držav, da se poklonijo Kristusovemu namestniku in prejmejo od njega navodila za delovanje v njihovi katoliški akciji. Vsi ti zastopniki delavskega stanu so člani mednarodne organizacije krščanske delavske mladine (JOC).

Duhovni voditelj belgijske katoliške delavske mladine, ugledni in tudi Slovencem znani kanonik Gardijn, ki je pred kratkim prišel v Rim, da vse potrebno pripravi za to veliko romanje, je dejal o tem potovanju krščanske delavske mladine k sv. očetu:

»Letošnje romanje katoliške delavske mladine z vsega sveta v Rim živo vzbuja spomin na prvo tako romanje pred 10 leti dne 5. septembra 1929, ki se ga je udeležilo 1500 članov. Že to prvo romanje delavske mladine je bilo dogodek, ki je odmeval po vsem svetu. Papež Pij XI. je sprejel mlade romarje v triurni avdienci. Vsi udeleženci

V Moskvo je odšlo angleško in francosko vojaško odposlanstvo, da sodeluje v razgovorih med tema dvema vesislami in Sovjetsko Rusijo. Na sliki člani francoskega zastopstva (od leve na desno): zastopnik mornarice kapitan korvete Villame, poleg njega kapitan Sovich, general Valin kot zastopnik letalstva, voditelj delegacije general Doumenc in zastopnik suhozemske vojske vrhovni poveljnik konjenice Krebs

»Bodeče vevericec si je vzgojil neki ljubitelj kaktej v mestu Santa Catalina v Kaliforniji

Izlet št. 1: avtobus vozi preko Kranja mimo dvorca Brdo, čez Naklo na Bled, kamor prispe ob 10 dopoldne. Ogled Bleda, izlet na Grad, vožnja s čolnom in možnost kopanja v jezeru, ob 7 zvečer odhod z Bleda preko Lesc, Radovljice, Kranja in prispe v Ljubljano ob 9 zvečer. Cena temu izletu je 45 din, s kosilom 65 din. — Izlet št. 2: Do Bleda ista pot in čas prihoda. Na Bledu postanek. Odhod z Bleda ob 1 v Bohinjski Bistrici, vožnja s čolnom po jezeru in ogled slapa Savice. Ob 6 zvečer odhod iz Bohinja istim potom kot zgoraj in prihod v Ljubljano ob 9 zvečer. Cena temu izletu je 65 din, s kosilom 85 din. — Kdor se namerava udeležiti katerega teh izletov, naj takoj sporoči glavni kongresni pisarni Gasilske zajednice, Ljubljana, Tyrševa cesta 29.

Otroški kotiček.

Pravljica iz gozda

(80) Med tem ko je Zlatokljunček odpeljal Kukico, so se palčki vsedli na vejico grma in gledali, kako je plamen pojedel in kako so postale iz visokega mogočnega stolpa ruševine.

(81) »Zlatokljunček, jaz sem močno lačen,« je rekla Kukica in začela stikati po hrani. »Oh, saj sva vendar na češnji,« je vzkliknil od radosti Zlatokljunček in začela sta s Kukico zobati sočno češnjo.

Varna naložba denarja

Za znantno razširjenje sigurnega tekstilnega podjetja v polnem obratu se sprejemajo vloge po 10.000 din, in več proti skupnemu zavarovanju na prvem mestu, obrestovanju in deležu na dobičku. Bančne reference. Ponudbe pod »Siguran uložak novca« P-5999 na Interreklam d. d., Zagreb, Masarykova ul. 28

Prispevajte za osrednji prosvetni »Slovenski dom« v Ljubljani!

SLEPEC

Detektivska povest

46

»To ste povedali tudi v svojem pismu, ki je, priznati moram, zbudilo radovednost v meni,« je pritrdil zdravnik in skušal biti miren.

A ker sem bil glede tega, kar je hotel McNab svojim obiskovalcem, v popolni temi, mi je bilo povsem jasno, da je v tem obiskovalcu obudil čustvo, ki bi ga mogli pravilneje imenovati zaskrbljenost kakor pa radovednost. Novi položaj se mi je zdel neznanost napet. A komaj deset minut prej sem zadevo tako slabo pojokal, da sem bil prepričan, da je že zaspala. Hipoma mi je postalo jasno, da se je v moji odsotnosti marsikaj zgodilo, da so se medtem dogodki hitro in pomembno pomaknili naprej. Kar nenadoma sem doživel, ko sem gledal preko mizice ta dva moča, obrnjena drug v drugega, da je to njuno srečanje odločilni trenutek, nemara sama kritična točka v vsej zadevi. In lahko si predstavljate mojo oseplost, ko sem gledal ju v tem kritičnem trenutku. Nobeden od njiju ni bil sprva videti zadostil drzen, da bi bil zgrabil; zdravnik je bil po vsem videzu v defenzivi, medtem ko se je McNab sukal kakor kakšen bistrooki bokear okoli preopreznega nasprotnika, katerega tehta in gleda, kje bi ga zgrabil. Zda pa je udaril McNab z nepričakovano naglico.

»In kdaj,« je vprašal, »ste zadnjikrat videli Kinlocha?«

Zdravniku se je namršilo čelo. »Kinlocha?« je ponovil zamajeno. »Kinlocha? Zdi se mi, da se spominjam tega imena, ne morem pa natanko —«

Ko bi trenil je McNab dvignil fotografijo, ki je ležala na mizi med njima, in je pomolil tovarišu pred oči. In v tiste oči so v nagli zapovednosti stopili iznenadenje, prepoznavanje, strah, nejevolja. »Moj Bog!« je zajecjal.

McNab se je zadovoljno zasmejal. »Hvala lepa, gospod Dunn. Potemtakem je tisti človek na sliki prav dobro zadet. Vprav glede tega sem se hotel prepričati.

Dunn je ostro pogledal kvišku. »Pa zakaj? Zakaj se hočete prepričati glede tega?« je vprašal.

McNab je potrepljal sliko v svoji roki. »Tega človeka iščemo v zvezi z ealingškim umorom. Nič ne bi pomagalo, če bi dali časopisom sliko, ki je ni moči prepoznati.

Nastopil je mrtev molk. Kazalo je, da zdravnik polagoma premišljuje posledice, ki bi sledile objavi slike. Prav zares, tudi sam sem se ukvarjal z mislijo, kako bi mogel McNaba pregovoriti, da bi dal sliko Recordu z izključno pravico objave prvi dan. Nato je vzel sliko v roke Dunn, ko je prej nekaj zamomljal glede tega poskusa.

»Mož se je — mož se je precej spremenil, odkar je bila posnetja ta slika,« je rekel. »Dvomim, da bi ga bilo po temle mogoče prepoznati.

»Pa ste ga vi tako hitro prepoznali,« ga je opomnil McNab.

»Točno; ampak jaz se ga spominjam še prav takega, vidite.«

Mrda je potemnila McNabu obraz. »Saj slepota ne more napraviti vse te spremembe,« je opomnil napadalno.

»O, tedaj veste tudi vi, da je bil slep?« No, slepota močno spremeni človeški obraz. Tega brčkone niste vedeli. Obraz videčega se neprestano menjava, saj je nekakšen odsev raznih duševnih vtisov, ki so posledica tega, kar oko od tu ali tam vidi. Če pa oko ničesar ne vidi, obrazno mišičje ni več prožno in obraz postane miren, tog, in ves človeški izraz se dejansko spremeni, celo oblika obraza se predrugači.

Kazalo je, da je zdravnik zdaj, ko je govoril o stvari svojega poklica, dobil zaupanje. Ko je McNab molčal in je bilo videti, da premišlja, kar je pravkar slišal, se je Dunn sklonil naprej in zdaj samozavestno potrepljal sliko na mizi.

»Lahko, kajpada, napravite glede objave tega, kar hočete, toda morem vas zagotoviti, če boste sliko slepega Kinlocha položili zraven tele tu, tudi sami ne boste hoteli verjeti, da sta to sliki istega človeka.«

Tako se je zdaj igra obrnila proti McNabu. Z resnimi očmi je gledal Kinlochovo sliko. Če bi bil sam slep, mu poteze na obrazu ne bi mogle biti bolj toge in lesene.

V tem primeru pa,« je dejal, »sem prisiljen storiti nekaj, čemur sem se hotel izogniti. Prisiliti vas moram, da nam poveste, kje se zdaj ta človek skriva.«

Tovariš je odločno odkimal. »Ne morem storiti tega.«

»Reči hočete, da nečete.«

»Ne; reči hočem vprav to, kar sem rekel. Vidite, stulil sem že vnaprej, da bi utegnil napočiti tak trenutek, pa nisem hotel vedeti za njegove načrte.«

»Njegove načrte?«

Zdravnik je prekrizal noge in se udobno naslonil nazaj.

»Da. Jasno vam mora biti, da me ne morete prisiliti, da bi vam povedal nekaj, česar ne vem.«

»Prav. Ampak menim, gospod zdravnik, da bi bilo koristno za nas, če bi vam povedali vsaj toliko, kar veste.«

Tožljiv vzdih, ki je spremljal te besede, je izvalil zdravniku smeh na obraz. Zdaj je imel nedvomno on vaje v rokah in njegovo nastrojeno vedenje je kazalo, da se popolnoma zaveda tega. Lahkotno, skoraj popustljivo se je sklonil proti McNabu.

»Povedal vam bom na mah mnogo tega,« je rekel zaupno. »Nikarte zapravljati časa s Kinlochom. Prvič, ker sem prepričan, da ga ne boste našli — videti je bil za trdno prepričan o tem. In drugič, ker vam ne bo nič pomagalo, čeprav ga boste našli, kajti on je nedolžen glede kakršnega koli sodelovanja pri umoru. In čeprav je bil

zraven, ko je bil umor izvršen, je bil slep in ni videl ničesar — ničesar, kar bi vam pomagalo.«

McNabu so se dvignile veke v neverjetnosti.

»Pa ne, da ne bi hotel, da bi ga našli?«

»Nečete — več mu je usmiljenje. Toda to dejstva prav nič ne spremenijo. Mislite, da bi bil jaz imel roko pri tem, če bi bil on kriv?«

Dunn je govoril ostro z nekakšno razgretostjo. McNab ni odgovoril na to tako resno stavljeno vprašanje.

»Pa ne, da ne bi hotel, da bi ga našli?« je ponovil.

»Črno je videti, priznavam.« Zdravnik se je obotavljal.

»Nepojmljivo, če je nedolžen,« je pripomnil McNab z izrazom neverjetnosti v vsakem slogu.

»Tako mislite? A kaj, če je bila v zadevo vpletena kakšna ženska?«

McNab je hitro pogledal kvišku, kakor da ga je ta možnost osupnila.

»Oh — kakšna ženska? No, to bi pa že utegnilo govoriti za to, da si moramo Kinlochovo sedanje vedenje drugače pojasnjevati.« Umolknil je in nato dodal: »Tako saj nimamo nobenega dokaza, niti trohice dokaza, da je bila kakšna ženska zapletena v zadevo.«

Tu sem si domišljavo vtaknil palec v žep; hotel sem namreč McNaba opomniti na tisti klinasti drobce stekla, ki so ga bili našli v umorjenčevi sobi. A on se ni menil za me. Res, kakor sem mu pripovedoval pozneje, bi si bil prav tako vtaknil palec v usta. In ko je zdravnik zamišljeno sedel, je McNab tehtno povzel besedo: »Da, če bi vedel, da je bila kakšna ženska pri tem, tedaj bi razumel Kinlochovo vedenje. Res, utegnil bi se tudi strinjati z vami glede njegove nedolžnosti, kajti opazil sem, kadar koli napravi moški kakšno izredno neumnost, je navadno za njim kakšna ženska.«

Doktor Dunn je s poudarkom potapljal po mizi.

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda i din: ženski oglas i din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojnó. Najmanjši zvezek za mali oglas 15 din. - Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. - Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolišna, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. - Za pisarne odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

500 din nagrade
dobi, kdor mi preskrbi službo v tovarni ali kaj podobnega. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Nagrada« 12.750. (a)

Službodob

Mizarskega pomočnika
sprejme A. Cimerman — D. M. v Polju 111. (b)

Dobra šivilja
za krznarsko stroko se sprejme. Wanek, krznarstvo, Sv. Petra c. 2. (b)

Kongresni odbor
potrebuje dva izprašana soferja. Gasilska zajednica, Tyrševa c. 29. (b)

Organist
dobi službo pri župni cerkvi na Raki. Prednost ima organist-obrtnik. (b)

Pekovski pomočnik
ki bi raznašal tudi kruh dobi takoj službo. - Pekarna Blatnik — Ig pri Ljubljani. (b)

Auto-motor

Motorno kolo
od 88 do 200 cm, dobro ohranjeno, kupim takoj. Ponudbe poslati na naslov Josip Zan, Mirna. f

Prodamo

Malde žive piščance
večje, kos po 9 in 11 din franko voznina, razpošilja zaboj po 25 kosov G. Drechsler, Tuzla. (l)

Koroške brusnice
(Preiselbeeren) dobro izbrane, razpošilja po pošti ali brzoovozno od 6 kg naprej po dnevni ceni Henrik Zechner, Libelide Koroško. (l)

TEL. 2951

DRVA
PREMOG
IVSCHUMI
DOLENJSKA
CEITA

KUPUJTE PRI NAŠIH INSERENTIH

Radio

Radio-aparat
štiričevni, 220 Volt, za priključek na omrežje — poceni prodam. Oglasiti se od 1—2 popoldne ali zvečer. Ljubljana, Domžalska cesta 13, pritličje, desno. (a)

Obrt

Mreže
za postelje najceneje pri Andlovic, zaloga pohištva Komenskega ulica 34. (l)

Kupimo

Zlato, srebro
in briljante kupuje v vsaki količini tvrdka A. Božić, Ljubljana, Frančiškanska ulica 3. (k)

Vsakovrstne zlato kupuje
po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

OTOMANE

kanče, naslanjače vseh vrst dobavlja najceneje »OBNOVA« F. NOVAK, Jurčičeva 8.

Natečaj

Na temelju zaključka svojega upravnega odbora razpisuje Mestna hranilnica občine mesta Sarajeva natečaj za

diplomiranega inženirja

elektrotehnične stroke kot namestnika, oziroma vršila dolžnosti upravnika električne centrale v Sarajevu. Kompetenti so lahko samo državljani kraljevine Jugoslavije, ki popolnoma govore in pišejo državni in vsaj en tuj jezik, ki so naredili izpit za pooblaščenega inženirja, ki so duševno in telesno popolnoma zdravi in zlasti, ki se razumejo na pogon kaloričnih in hidrocentral, z vsaj 10 letno prakso samostojnega delovanja na katerem vodilnih mest v upravi elektrarne, z dobrimi organizatoričnimi lastnostmi in ustrezajočo skusnjo ter da so vpeljeni v splošno komercialno in administrativno vodstvo poslovanja.

Interesentie naj pošljejo svoje prošnje Upravi Mestne hranilnice s potrebnimi listinami (diploma, curriculum vitae, z opisom samostojnega delovanja in event. projektiranja ter referencami) najkasneje do 1. septembra 1939 z navedbo svojih pogojev (plača, priznanje let prakse in ostalo).

Mestna hranilnica občine mesta Sarajeva.

Stanovanja

ODDAJO:

Trisobno stanovanje
komfortno, v novi stavbi, oddam s septembrom. — Herbersteinova ulica 26 (za Stadionom). (e)

Trisobno stanovanje
komfortno, oddam z novembrom v Pražakovi ulici 19. — Vprašati pri hišnici. (e)

Štirisobno stanovanje
visokopritlično, komfortno, sončno, v vili sredi mesta, se odda s 1. novembrom. — Poizve se: Puharjeva 12/1. (e)

Denar

Hranilna knjižica
Kmetijske posojilnice v Ljubljani s vlogo ca. 200.000 din naprodaj proti gotovini. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 2000/12.698. (d)

Hranilne knjižice 3% obveznice
in druge vrednostne papirje kupuje in plača najbolje

BANČNO. KOM. ZAVOD
Maribor, Aleksandrova 40

Posvetva

Več parcel
lepih, sončnih, kupim za gotovino. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Ljubljana« št. 12.721. (p)

Kunaver Ludvik
gradbeno-strokovno obraženi posredovalec — Cesta 29. oktobra št. 6, telefon 37-33, ima naprodaj večje število parcel, komplesov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. — Pooblaščen graditelj in sodni cenilec za nasvete brezplačno na razpolago.

Obiščite VIII. Mariborski teden!

Ksilolitni tlak

je najidealnejši in sodobni tlak za kuhinje, kopalnice, trgovske lokale, tovarne itd. — Izdeluje ga

MATERIAL trg. drž. z o. z.

Ljubljana, Tyrševa c. 36 a

Telefon 27-16 - Brzjav: MATERIAL

VSEMOGOČNI JE POKLICAL MED NEBEŠKE KRILATCE NAŠO ZLATO

KRISTINCO

POGREB NEPOZABNE POKOJNICE BO 8. AVGUSTA OB 5 POPOLDNE IZ HIŠE ŽALOSTI PREDTRG ŠT. 77.

RADOVLJICA, CLEVELAND, 7. AVGUSTA 1939.

RODBINA ŠUSTERŠIČ IN SORODNIKI.

ZAHVALA. Vsem, ki so ob prerani smrti mojega ljubljeneža moža, skrbnega očka, sina in brata, gospoda

VIKTORIJA PERPARJA

krojaškega mojstra, bivšega družabnika tvrdke Drago Schwab

sočustvovali z nami, nas prišli tolažiti, ga spremili na njegovi zadnji poti ter obsuli njegov grob s cvetjem, izrekamo našo najiskrenejšo zahvalo.

Posebej se zahvaljujemo č. duhovščini, pevskega društva »Sava« za njihove v srce segajoče žalostinke, Sokolskemu društvu Štepanja vas, nadalje Zlatorogovemu stegu skavtov v Ljubljani III in č. sestram Marijanišča za posebno počastitev pokojnega.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v torek, 8. avgusta, ob 8 v cerkvi v Štepanji vasi.

Žalujoča rodbina Perparjeva.

Neizmerno užalošeni sporočamo, da je danes ob pol šestih zvečer naš preljubljeni in skrbni mož in oče, gospod

Saveli Josip

poštni upravnik in inspektor

v 54. letu starosti, previden s svetimi zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Celje, dne 7. avgusta 1939.

Žalujoča soproga Ana in sinovi Vilko, Julij in Emil.

Vsem prijateljem in znancem naznanjamo, da je danes popoldne po hudem trpljenju, previden s svetimi zakramenti, umrla moja skrbna in blaga gospodinja, gospa

Dora Aksentijević

v 72. letu svoje starosti. — Pogreb bo jutri, v torek 8. avgusta ob petih popoldne. Sveta maša zadušnica se bo brala v sredo ob osmih v cerkvi Blažene Device Marije.

Vsem prijateljem in znancem, ki so jo poznali, jo priporočam v blag spomin in v pobožno molitev.

Belgrad, dne 7. avgusta 1939.

Franc Smodej, senator.

Ob smrti našega dobrega upravnika, gospoda

Josipa Savelija

poštnega inspektorja, odlikovanega z redom sv. Save V. stopnje,

izgubljamó nižji poštni uslužbenci v Celju najboljšega šefa, ki ga bomo ohranili v častnem spominu.

Težko prizadeti družini izrekamo najgloblje sožalje!

Celje, dne 7. avgusta 1939.

Pododbor nižjih poštnih uslužbencev Celje

Naš iskreno ljubljeni in dobri tovariš, šef-inspektor, gospod

Josip Saveli

upravnik pošte Celje odlikovan z redom sv. Save V. razreda

je danes, dne 7. avgusta 1939 ob pol šestih dotrpel. Pogreb bo dne 9. t. m. ob šestih iz poštnega poslopja na mestno pokopališče.

Celje, 7. avgusta 1939.

Uradništvo pošte Celje

Tudi Poljska se pridruži vojaškemu posvetu v Moskvi

Strang se je z letalom vrnil v London

Berlin, 7. avg. AA. DNB: Danes dopoldne je z letalom odletel iz Moskve Strang. Na letališču so se od njega poslovili številni uradniki angleškega veleposlaništva.

London, 7. avg. AA. »Sunday Times« izraža mnenje, da bo tudi Poljska dobila vabilo za sodelovanje pri generalističnih pogajanjih v Moskvi. Poljska, tako pravi list, bo morala dovoliti sovjetskim letalskim silam, da se poslužujejo njenih letalskih oporišč za bombe napade proti Nem-

čiji. Isti list trdi, da se bo v Moskvi obravnavalo tudi vprašanje sodelovanja angleškega podmorničnega brodograjskega in sovjetskega podmorničnega brodograjskega vzhodnem morju.

Moskva, 7. avg. b. Poročajo, da so bila odvzeta odlikovanja 160 osebam, med katerimi je bilo tudi več žena. Poluradno poročajo, da ne gre za novo čistilno delo, temveč da so bila odlikovanja odvzeta osebam, ki se že dve leti ne udeležujejo v javnem in političnem življenju Sovjetske Rusije.

Maršal Göring proti Angliji

Dessau, 7. avg. AA. DNB: Maršal Göring je govoril v soboto zvečer pred 8000 delavci in delavk v Junkersovih podjetjih. Maršal Göring je v svojem govoru dejal med drugim:

Zadnja leta so bila leta velikih zgodovinskih dogodkov, in sicer zaradi tega, ker Nemčija spet razpola s silovitimi letalskimi brodogradnjami. Če se nam je v preteklem letu posrečilo osvoboditi sudetske pokrajine, je to vsekakor velika zasluga moderne letalstva, ki je vedno pripravljeno, da udari. Tako je pripravljeno tudi danes. Mi še vedno poslušamo isto zgodbo z ene strani kanala, kakor poprej, kakor pred letom dni poslušamo skoraj iste besede in govore, ki so jih imeli tedaj, da preplašijo nemški narod. Anglija je ona država, ki je sklenila, da ponovi dramo iz leta 1914, da bi mogla Nemčiji diktirati mir, slabši od onega, ki ji je bil diktiran v Versaillesu.

Le eno leto se je v temelju spremenilo. Vsi pa smo danes prežeti od gorečnosti in enotne volje, da se ohranimo in da nikdar več ne dovolimo, da pride do novega versajskega miru. Mi ne ogrozimo Anglije, toda če ona misli, da se nam lahko povsod postavi na pot, naj ve, da prevzema odgovornost za ohranitev miru. Grožnja, da bi se Nemčija pustila ponovno sestradati z blokado, se ne bo mogla obnoviti, ker bo Nemčija to pravčasno onemogočila, ker se bo za to pobralo nemško letalstvo in letalsko orožje ter velike zaloge žita, za katere smo preskrbeli. Ob koncu hočem povedati še sledeče: Mi nočemo vojne. Če se poleg vsega tega tako oborožujemo, delamo to samo zaradi tega, da bi mogli zmagati v borbi, ki se nam bo vsilila. V bodoče ne bomo več dovoljevali, da bi se nam odrekale kakršne koli življenjske pravice.

Nemški listi dolže Poljsko, da izziva

Berlin, 7. avgusta. AA. DNB: Listi pišejo pod velikimi naslovi o gdnemem stališču do poljske note gdnemem senatu in označujejo poljsko ravnanje kot izzivanje. V poljskem nastopu vidijo željo, da se poljska javnost še bolj nahujska proti Nemčiji. Podobno sprejemajo tudi večerajšnji govor maršala Smigly-Rydzja v Krakovu.

»Nachttaegabe« piše med drugim: Morda čemo izjaviti Poljski, da vidimo v jubilejni priložnosti, kar je namreč podpiranje šovinističnih instinktov in sovraštva proti Nemčiji. To dokazujejo tudi poročila angleških, francoskih in varšavskih listov v zvezi z moskovskimi vojaškimi razgovori. Če Poljska ne da dat sovjetskim četam na razpolago svojega ozemlja, so vse vojaške pogodbe med Anglijo, Francijo in Sovjetsko Rusijo, brez slehernega pomena. Jasneje se ne more pokazati, da žele v Varšavi preprečiti vrnitev Gdanske k Nemčiji čemo zato, da bi poljski šovinizem še nadalje vrel. Kajti čemo z njegovo pomočjo bosta London in Pariz mogli doseči, da pride sovjetsko orožje na Poljsko v korist angleških interesov.

»Lokal Anzeiger« reagira na članek inspektorja poljske vojske generala Sosnovskega in pravi: Človek se mora prijeti za glavo, ko bere članek generala Sosnovskega, kako so legionarji navdušeni od veselja, da bodo mogli vnovič doživeti svetovno vojno. Da se bo to moglo zgoditi, ker ega poljska roka po Gdanku, je treba pripisati usodni slepoti, ki vlada na Poljskem po smrti Pilsudskega.

Poljski listi: Zadnji opomin!

Varšava, 7. avgusta. AA. Pat: Vsi popoldanski listi ugotavljajo, da je večerajnji govor maršala Rydz-Smiglyja v Krakovu zgodovinskega pomena. Listi pravijo, da je vrhovni šef poljske armade poudaril enotnost čustva vsega naroda, ki stoji za maršalom, pripravljeno, da odločno in v celoti izvrši njegove zapovedi.

»Goniec Warszawski«, list desničarske opozicije, poudarja, da se more maršalovemu govoru dati samo to, da je dal izraza enotnosti naziranja vsega naroda. Zelo dobro vemo, nadaljuje list, kaj naj mislimo o nemških poskusih glede Gdanske. Njegov namen je, zadušiti Poljsko, toda Poljska, je to izkusila konec 18. stoletja, ko je Prusija odrezala Poljski izliv Visele in skupaj z Rusijo in Avstrijo razkosala Poljsko.

»Dobry Wjezor« pa pravi, da je maršal v imenu enotnega naroda vnovič opozoril zahodno sosebo, naj ne dela napak. Opomin je bil jasen in nedvoumen in poslednji. »Wjezor Warszawski« pa opominja vse tiste, ki si ustvarjajo iluzije glede poljskega stališča.

Odgovor gdanskega senata na poljsko noto

London, 7. avgusta. AA. Reuter: Iz Gdanske poročajo: V odgovoru gdanskega senata na sobotno poljsko protoseno noto glede položaja poljskih carinskih inspektorjev v evobodnem mestu se ne more videti odklonitev poljske note. Odgovor se

čudi, da naj veljajo nedavni dogodki za takšne, da bi bil upravičen ultimatum, »posebno v času, ko bi se tako hitro moglo ustvariti komplikacije«. Danes izročeni odgovor gdanskega senata naglašja, da pomeni pariranje poljskih carinskih uradnikov z orožjem kršitev pogodbe. Senat protestira proti grožnjam poljske vlade in kočuje z izjavo, da je pripravljen za razgovor. Toda v Gdanku prevladuje klub temu vtis, da Poljski niso zadovoljni z odgovorom. Komisar DN v Gdanku si prizadeva, da bi normaliziral položaj.

London, 7. avgusta. AA. Reuter: Iz Gdanske poročajo, da se je narodnoosocialistični vodja Forster danes odpeljal s svojim zasebnim letalom v Nemčijo.

Konec italijanskih manevrov

Rim, 7. avg. b. Davi ob 10 so se končali veliki manevri italijanske vojske. Davi ob 7 se je izvršil zadnji predor modrih, ki je trajal do 10 dopoldne, nakar je bil dan znak, da so manevri končani. Danes popoldne imajo čete odmor. Jutri pa se bodo zbrale v področju Turina, kjer bo v sredo velik vojaški mimohod pred kraljem, prestolonaslednikom, Mussolinijem, vojaškimi atašaji in ostalimi ministri. Manevrom so prisostvovali vojaški predstavniki 22 držav. V Turin bo prišel tudi oddelek nove albanske kraljeve garde, ki bo sodeloval v mimohodu. Vsega skupaj bo zbranih v Turinu okrog 550.000 vojakov.

LJUBLJANA

Zlata maša v Zavetišču sv. Jožeta

V nedeljo je praznoval v kapelici Zavetišča sv. Jožeta na Vidovdanci cesti 50 letnico mašništva č. g. Gjur Sokolič, konsistorialni svetnik dijakovske škofije in upokojeni župnik v Podvinju v isti škofiji. Zlatomašnik že nad eno leto prebiva v zavetišču. Za slovesnost so sestre usmiljenke spremenile kapelico v prekrasen vrt, kjer je bilo vse v cvetju. Vsa poslopja zavoda so bila v zastavah in v vencih. Pridigal je g. zlatomašnik g. prior Učak od Križank, ki je v čudovito lepem govoru govoril o duhovniku, ki mu je naloga, da pomaga dušam v zlata nebesa. Med sv. mašo so na koro krasno peli, tako kot poje le tisti, ki mu je pesem naravni izliv duševne lepote. Po sv. maši je sestra prednica priredila jubilanu in njegovim gostom, med katerimi so bili njegovi prijatelji, ki so prišli iz Zagreba in iz Bosanske Breda, kosilo v lepi dvorani novega gostišča, ki je bilo pravkar dograjeno. Med kosilom je avrala godba dijakov. Jubilanu na čast je pri mizi zavlada hrvaški

ea prijele še nekaj oseb, ki so sodelovale pri tem dejanju. Paris, 7. avgusta. 7. Iz Madrida poročajo, da je policija odkrila tajno organizacijo z imenom »Scarlet Pinperne«, ki je imela teene zveze z emigranti v inozemstvu. Čela vrsta oseb je bila aretiranih in se bodo morale zagovarjati pred vojaškim sodiščem. V nedeljo in ponedeljek niso v Francijo prišli nobeni španski časopisi. Odkar so bili vzpostavljeni odnosi med Francijo in Španijo, je to prvi primer, da časopisi niso prišli čez mejo v Francijo.

London, 7. avgusta. b. »People« poroča, da je bivša španska kraljica izjavila, da se ne pridrujuje zahtevi svojega moža, bivšega španskega kralja Alfonza, da zasede španski prestol. Iz okolice bivše kraljice je bilo sporočeno dopisniku omenjenega lista sledeče: Lahko smatrate za zanesljivo, da ni govora o tem, da bi se kdo od bivše španske dinastije povrnil v Španijo. Mi smo že vajeni teh novic, je izjavila bivša kraljica, v stvari pa so te novice brez vsakršne realne podlage.

Iz Slovaške

Bratislava, 7. avgusta. AA. DNB. Pri večerajšnjih velikih svečanostih je priseglo 15.000 članov Hlinkine garde pred prometnim ministrom in vrhovnim poveljnikom te garde. Pri teh svečanostih je bilo navzočih nad 60.000 ljudi iz vseh krajev Slovaške. Vsi navzočni so bili v narodnih nošah. Po velikem zborovanju je krenil skozi mesto svečan sprevod, v katerem so udeleženci manifestirali za vlado in vzklkali prometnemu ministru.

N Kjoselvanovemu obisku v Rimu

Rim, 7. avg. b. V zvezi s skorajšnjim obiskom bolgarskega ministrskega predsednika g. Kjoselvanova v Italiji poroča »Giornale d'Italia« iz Sofije, da je Italija z ozirom na razvoj francosko-bolgarskega političnega omahovanja izvajala posledice v skladu s stvarnim razumevanjem svojih koristi in potreb ter se je usmerila do osišča Rim-Berlin, poleg tega pa vzdržuje izredne prijateljske odnose z Jugoslavijo.

Drobne novice

Vatikan, 7. avgusta. AA. Havas: Papež je pristal na to, da bo 21. ali 22. septembra t. l. sprejel v posebno avdienco ravnatelje velikih časopisnih agencij, ki se sestanejo konec septembra t. l. v Rimu.

Potsdam, 7. avgusta. AA. DNB: Število žrtev večerajšnje avtomobilske nesreče na železniškem prelazu v Potsdamu se je zvišalo na 14. Hudo ranjenih je 12. Stražar, ki je zapornico prenelo dvignil, je bil aretiran.

Anvers, 7. avg. AA. Havas: Bivši albanski kralj Zogu je s svojo soprogo in spremstvom prispel ob 10.30 iz Osla v Anwers. Kralj Zogu je odpotoval naprej proti Bruslju.

London, 7. avgusta. AA. Havas: Letalsko ministrstvo razglasa, da bodo britanske eskadrije jutri prvič izvršile nočni polet nad francoskimi ozemljem. Vaje se bodo začele ob 20. Bombniki bodo leteli s svojih oporišč do Beauvaisa, nato se bodo po vrnili na Angleško, da napadejo obrambne objekte dozdevno sovražne države.

Melbourne, 7. avgusta. AA. Havas: Predsednik avstralske vlade se je dotaknil govora nekega evropskega dnevnika, ki je dejal, da bo Avstralija v primeru vojne, skušala ostati zunaj, in je dejal: »Če bi se Velika Britanija zapletla v kakršnokoli evropsko vojno zaradi izvajanja svoje sedanje politike, se bomo borili z njo za skupno stvar.«

Natečaj za 50 uradniških pripravnikov za HP

Belgrad, 7. avg. m. V današnjih »Službenih novinah« je objavila Drž. hip. banka natečaj za 50 uradniških pripravnikov. Pripravniki se bodo zaposlili v uradih Drž. hip. banke v Belgradu in v njenih podružnicah. Od uradniških pripravnikov mora izvršiti 5 kandidatov ekonomske visoke šole v Zagrebu ali nje enako šolo v inozemstvu, ali pa juridično fakulteto z abiturijentskim tečajem. 45 kandidatov pa mora dovršiti državno trgovsko akademijo, ali nje enako šolo v inozemstvu oziroma srednjo šolo z abiturijentskim tečajem. Od teh 45 kandidatov je določenih 5 mest za ženske kandidatke. Prijavitelj kandidati ne smejo biti starejši od 30 let. Prvenstvo imajo kandidati, ki znajo tuje jezike in vsaj delno strojeopisje. Prošnje morajo biti laetnoručne pisane in kolkovane s kolkom 10 din. Prošnja mora biti priložena originalna diploma oziroma spričevalo, potem kratki list ter potrdilo o urejeni vojaški obvezi in potrdilo o dobrem vedenju. Poleg tega mora biti na vsaki prošnji naveden točen kandidatov naslov. Diplome tujih fakultet morajo biti nostrificirane, izjemnih onih, ki so bile pridobljene pred 15. julijem leta 1930.

Prošnje, ki so vezane na kakršnokoli pogoj, ali pisane s strojem, se ne bodo vpoštevale. Od

prijavljenih kandidatov bo izbrala banka 100, ki bodo prepuščeni sprejemanju izpitu. Prošnje se vlagajo od 15. avgusta do 30. septembra tekočega leta osebnemu oddelku Državne hip. banke v Belgradu. Prošnje, ki bodo oddane priporočeno na pošti dne 30. septembra, t. l., se bodo smatrale kot pravočasno vložene. Sprejemni izpit se bo vršil v drugi polovici meseca oktobra. Dan bo naknadno javljen kandidat, ki bodo pripuščeni k sprejemnemu izpitu.

Madžarski letalci v Belgradu

Belgrad, 7. avg. m. Danes popoldne ob pol 4 je priletela na zemunsko letališče madžarska delegacija za otvoritev rednega dnevnega letalskega prometa na črti Budimpešta—Belgrad in obratno. Madžarsko delegacijo, ki šteje osam članov, vodi državni podtajnik v ministrstvu za trgovino in industrijo dr. Hubert Algay. V imenu madžarskega trgovinskega ministrstva se je delegacije udeležil še svetnik za letalstvo dr. Stevan Seethel. V delegaciji so tudi predstavniki madžarskega Aerokluba in madžarske letalskega društva. Med temi je tudi madžarski poslanec grof Zichy kot predstavnik centrale za promet s tujci. Na letališču so madžarsko delegacijo sprejeli odpravnik poslov madžarskega poslanstva Aleksander Hofmann, svetnik poslanstva Bola in vojaški ataše Vacsvari. Pri sprejemu so bile polnoštevilno zastopane tudi naše civilne in vojaške oblasti. Navzoč je bil poveljnik letalstva general Janković, načelnik štaba vojaškega letalstva polkovnik Naumović, predsednik društva Aeroput dr. Rudolf Pilc ter glavni ravnatelj Söndermayer. Po pristanku je madžarsko delegacijo pozdravil poveljnik letalstva general Janković, kateremu se je za pozdrave zahvalil vodja madžarske delegacije Algay. Vodja madžarske delegacije je nato obšel častno četo, vojaška godba pa je zaigrala madžarsko in jugoslovansko državno himno. Na čast madžarski delegaciji priredi nočjo poveljnik letalstva general Janković slavnostno večerjo v prostorih Aerokluba.

Madžarski gostje potujejo jutri na Oplenac, kjer se bodo poklonili manom kralja Aleksandra ter na njegov grob položili venec. Zvečer priredi društvo Aeroput madžarskim gostom večerjo na Avali. Člani madžarske delegacije se vrnejo v Budimpešto v sredo. Promet na novo odprti značni progi Budimpešta—Belgrad in obratno bo vzdrževalo letalsko društvo »Malerda«.

Litija

Občni zbor JRZ v Litiji. V nedeljo, 6. t. m., je bil v Litiji občni zbor krajevne JRZ za litijsko občino. Dvorana Ljudskega doma je bila tokrat premajhna, da bi mogla sprejeti vse zborovalce, ki so se morali poslužiti še prostorov v stranskih sobah in na dvorišču. Občni zbor je bil še toliko bolj zanimiv, ker je pokazal, da med članstvom JRZ v litijski občini ni nobenega razdora in opozicije, kakor se je že delj časa govorilo in šušljalo. Zborovanje je pokazalo, da so vsi člani disciplinirani in da trdno stojijo za voditeljem dr. Korošcem. Občni zbor je otvoril predsednik krajevne JRZ župan Lebinger, ki je pozdravil navzočo poslanca dr. Lavriča in Smersuja. Oba poslance je članstvo pozdravilo z navdušenimi klici in poskanjem. Poslanec dr. Lavrič je nato podal notranji in zunanji politični pregled. Do podrobnosti je obravnaval proračunsko debato v narodni skupščini in skrb, ki jo gojijo slovenski poslanci za dobrobit slovenskega naroda. Izvajanjem gosp. poslanca je članstvo sledilo z vsem zanimanjem in je kljub vročini vztrajalo do konca. Pri volitvah je bil izvoljen nov odbor s predsednikom županom gosp. Lebingerjem in podpredsednikom industrijašem Emilom Koprivnikarjem na čelu. Za blagajnika je bil izvoljen ugledni posestnik in gostilničar gosp. Gorenc Andrej, za tajnika pa občinski uradnik Beno Tišar. Tudi ostali odborniki so sami ugledni možje. Vse odbor, ki je bil izvoljen skoraj soglasno, so vsi člani navdušeno pozdravljali. Oba poslance sta bila prijetno presenečena nad tolikim navdušenjem množice.

1 Umetnostno-zgodovinsko društvo priredi v četrtek, 10. avgusta, ob 2 popoldne izlet v Preserje, na Zalostno goro, k sv. Jožetu in sv. Ani (Metzinger, Janez Subic). Priglasiti se je v trgovini Podkrajšek na Jurčičevem trgu do četrтка ob 11 dopoldne. Avtobus 15 din.

1 Kopalni vlak Ljubljana—Škofja Loka. Potniški vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 13.30 in prihaja v Škofjo Loko ob 14.09 ter v obratni smeri odhaja iz Škofje Loke ob 18.51 in prihaja v Ljubljano ob 19.25, je določen v dobi od 7. avgusta do 1. septembra kot kopalni vlak z znižano vozno ceno, ne glede na to, ali je kopalni vlak ob 14.35 v prometu ali ne. Kopalci, ki uporabljajo redni vlak ob 13.30 lahko uporabljajo za povratek kopalni vlak, ki odhaja iz Škofje Loke ob 18.15 ali pa redni vlak ob 18.51.

1 Skupna vaja za nastop obveznikov telesne vzgoje ob gasilskem kongresu. Ker v nedeljo zaradi dežja ni moglo biti vaj za nastop, se prične skupna vaja v četrtek 10. avgusta pol ure prej, kot je bilo objavljeno v okrožnici. Zbor točno ob 17 pred ljudsko šolo za Beigradom. Delodajalci so naprošeni, da obveznike o pravem času izpuste iz obratov.

1 Tri vagone melon. Včeraj je bilo pripelanih iz Belgrada oziroma Pančeva 3 vagone melon in sladkih buč. Prostor okoli vodnjaka na Pogačarjevem trgu pred semeniščem je bil visoko zabarikadiran z melonami, ki so po 2—3 din kg.

1 Ljubljana in tujko gibanje julija. Po podatkih ljubljanske policije je bilo julija prijavljenih od raznih hotelov in prenočišč v Ljubljani 5314 tujcev, nasprotno jih je bilo junija 6633, torej znaten padec. Od teh je bilo 3350 jugoslovanskih državljanov (junija 3945) in 2164 inozemcev (junija 2690). Vseh nočnin je bilo julija 7941, junija pa 7941. V Ljubljano pa je prispelo še mnogo več oddelčnih tujcev, ki niso bili policijsko prijavljeni in so za časa kongresnih dni stanovali pri privatnikih. Iz Nemčije je julija prišlo v Ljubljano 1148, junija pa 1996, iz Italije julija 328, junija 329. Iz ostalih evropskih držav je julija prispelo v Ljubljano: 56 Angležev, 21 Belgijcev, 34 Bolgarov, 57 Francozov, 88 Čehov, 19 Dancov, 7 Grkov, 58 Holanđcev, 74 Madžarov, 22 Svcicarjev, 52 Poljakov, 63 Turkov, ostali tujci odpadejo na druge države.

1 Iz Ljubljane izgnan. Brezposelni Mate Breber, ki je prišel za zadnji kongres v Ljubljano in hotel mesarju Zalarju izmakniti iz žepa listino z 270 din gotovine, je sedaj izgnan iz Ljubljane za dobo 5 let. Breber je bil tudi izročen sodišču zaradi poskušene žepne tatvine.

1 Tatvine koles. Na Vodnikovih cesti je bilo izpre hitre št. 80 Rudolfa Zajcu ukradeni možko kolo znamke »Torpedo«, vredno 1400 din. Kolo je črno pleskano, platišča so rumena. — Antonu Grčarju je bilo na Viču izpre hitre št. 11 odpelano 1000 din vredno kolo, ki nosi tov. št. 53.289 in je znamke »Puch«. — V Pražakovi ulici je bilo Antonu Cimermanu ukraden 600 din vredno kolo znamke »Rheinland«.

Spanija bo — avtoritarna

Bivša španska kraljica izjavlja, da ne verjame, da bi se kdo od bivše španske dinastije vrnil v Španijo

Madrid, 7. avgusta. AA. V zvezi z organizacijo »Falange«, je generalni inspektor »Falange« izjavil dopisniku Havasa sledeče:

Smatramo, da je Franco dosegel nov uspeh, ker je prilagodil pravila stranke onemu duhu, s katerim je staro »falango« navdahnili Hose Antonio. Ker je vojna končala, želi Franco dati »Falangi« več razmaha v nacionalnem življenju, ter smo lahko veseli, ker v našo stranko vstopajo tudi bivši borci kot tudi bivši jetniki rdečih. Le-ti lahko najbolje ocenijo značaj narodne sindikalistične revolucije. To moje mnenje delijo tudi vsi tovarši, ki predstavljajo s staro gardo Hose Antonia in ki so se brez izjem postavili na stran Franca.

Davi so ustretili nadaljnih sedem oseb, ki so bile obtožene sodelovanja pri umoru šefa vojaške komijeje majorja Gabaldonea. S tem se je število ustrelenih zvišalo na 60. Prvih 53 oseb je bilo ustrelenih, zadnjih sedem, med katerimi je bil tudi pravi morilec majorja Gabaldonea, pa so po stari španski navadi poslali pod giljotino. Ni se znano, če bo število obsojencev še naraslo, kajti oblasti

— Pri ljudeh višje starosti, ki trpe na nerednem čiščenju, nudi pogosto naravna »Franz-Josefova« grenka voda, zaužita skozi osem dni dnevno po 3—4 kozarce, zaželjeno odprtie in s tem trajno polajšanje. Zahtevajte povsod »Franz-Josefovo« vodo.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 35.

KULTURNI OBZORNIK

Iz revij in časopisov

Točno, kakor že več let redno vsak mesec, je te dni izšla avgustovska številka družinskega lista »Mladika«. Ta naš najboljši družinski list objavlja v svoji zadnji številki na prvem mestu povest znane pisateljice Janeze Jaina, ki nosi naslov: »Trop brez zvoncev.« Povest se godi v bohinijskem kotu in se nadaljuje. Krajšo novelo je v tej številki objavil tudi znani Mladikin sodelavec pevec Ivan Čampa. Novela nosi naslov »Mrtvi ljubimec« in je zgodba o Tomiju Štalcerju in njegovi ljubici Orčakovi Kati, ki jima ni bilo dano, da bi se bila v življenju našla in si ustvarila družino. Pesem o »Nedelji v Prieklju« je objavil Leopold Staneč, ki prav tako često objavlja svoje pesmi v »Mladiki«. Sledi mu pesem Ivana Čampe: »Poletno popoldne«. Novela »Jokajoče rože« je prispeval Frece Franc. Sledita pesmi Ivana Čampe: »Deklica med cvetjem« in Vinka Beličiča pesem: »Zaročna pesem«.

»Od Tater do Baltika« je naslov izredno pestrne potopisne, ki ga je prispeval Viktor Smolej. V tej številki je objavljeno poglavje, ki nosi naslov »Varšava«. Sledi prevod povesti Raymonda Albečka »Bila je žena...«. Povest prevaža Mira Puntar. Leposlovni del zaključuje kratka novela Svetoslava Minkova »Meseček«.

Pod poglavjem »Pisano polje« objavlja Hugo Turk poljudno pisan znanstven prispevek »Strupeno in okuženo meso«. Sestavek se opira na žalosten dogodek. V Kočevju je nenadoma umrla mlada prodajalka elastič, ki je predpolodne pojedla hrenovko, ob treh popoldne pa je že podlegla strupenemu mesu. Fran Erjavec nadaljuje s svojim poučnim potopisom: »Slike iz Danske«. Albin Zalaznik je prispeval lep poučen članek pod naslovom »Lepa država Paragvaj«.

Pod poglavjem »Nove knjige« poroča Janko Moder in Viktor Smolej o knjigi Franceta Bevka »Legende«, ki jo je založila Nova Založba. Sledita knjižni poročila k zgodovinskemu romanu Enric-Händel Mazzetti: »Jese in Marija« in o knjigi Franceta Petreta »Poskus ilirizma pri Slovencih«.

Sledijo posebna poglavja pod naslovi: »Dom in družina«, »Zabava in šala«, »Smešnice«, »Uganke« in razna poročila uredništva.

Ta številka je bogato opremljena s slikami in sicer z zelo številnimi reprodukcijami del slikarja Tineta Gorjupa, ki je v maju skupno z Noro Lavrinovo in Baro Remčevom razstavljal v Jakopičevem paviljonu. Objavljeni sta tudi dve deli Benjamina Vautiera, znamenitega švicarskega slikarja. Bara Remčeva objavlja reprodukcijo slike »Koprivnice nad Bohinjem«, nadalje pa je v tej številki še več fotografiranih reprodukcij, prav lepe pa so fotografije, ki spremljajo članek o Varšavi.

V »Mladiki« izhaja tudi redno posebna krojna priloga, ki sama zase objavlja celo vrsto pomembnih člankov in nasvetov.

To našo najboljšo družinsko revijo našim čitateljem najlepše priporočamo.

Te dni je izšla tudi druga številka VI. letnika »Kronike slovenskih mest«. Ta odlično in bogato urejena in ilustrirana revija objavlja v uvodnih poglavjih številne pisane sestavke iz življenja našega prestolnega mesta — Ljubljane. Zelo zanimiv je potopis, ki nosi naslov »Peš po Sloveniji leta 1828«. Napisal ga je Adalbert J. Krickel, objavlja ga pa segaj v prevodu Ante Gaber. — Za njim sledi članek Rudolfa Dostala: »Ljubljansko ljudsko šolstvo v terezijanski in jožefinski dobi.« Članek »Nove ljubljanske stavbe« je napisal Jože Gregorič.

V glavnem delu te številke pa so članki: Franjo Bašč: »Razvoj arhitekture v Ljubljani 1918—1938«. Znanstveni zgodovinar France Stele je prispeval članek »Umetnostni značaj slovenskega štajerja in kulturno uredništvo v Mariboru«. Vseuč. prof. Balduin Saria je napisal članek: »Rimski napisi v Mariboru«. O »bodočem trgu Svobode v Mariboru« piše inž. arh. Jaroslav Černigoj. »Razvoj Slovkovega trga v Mariboru« opisuje inž. arh. Marjan Mušič; dr. Rudolf Andrejka je popisal »Razvoj ljubljanskih industrij med 1859—1869«; publicist Vladimir Fabjančič je prispeval članek »Volbenk Polž, ljubljanski veliki trgovec, denarstvenik in župan v začetku 16. stoletja«. Franc Sojer je objavil prispevek »Potovanja skozi Ljubljano«; Vitalij Manohin je napisal članek »Klima v Ljubljani«, naš znani statistik dr. Adolf Vogelnik pa je objavil članek »Kronika mesta Ljubljane v številkah«.

Sledi krajši članki o »Smrti žetvi«, o štajmerjevem spomeniku, o nagradi mestne občine ljubljanske za znanstvena dela, o Prešernovi literarni nagradi mestne občine ljubljanske in o »Mestnih nagradah«.

Glasba

Cerkveni glasbenik. V julijem in avgustovem zvezku Cerkvenega glasbenika je uredil msgr. Premrl zopet mikavno vsebino književnega dela: O duhovniku kot ljubitelju poezije in glasbe prispeva lep sestavek dr. A. Merhar. O. K. Zakrajšek piše o povezanosti ljudskega petja z obredjem: Jožef Zazula pa dodaja pripombe k lanskim člankom o Gallusih in njihovem idrijskem pokolenju. St. Premrl priobčuje nadaljnji seznam neobjavljenih skladb Ivana Pogačnika. Zanečeno »Himno Kristusu Kralju« je priobčil Silvija Sardenko. Dr. D. Cvetko je napisal članek na osnovi študija o pedagoški pomembnosti glasbene umetnosti. Matija Tome nas seznaja z življenjem in umetniškim delom skladatelja dr. B. Sokola. Srečko Kopore pa nadaljuje svojo analizo in sredstva nove glasbene gradbe. List zaključuje razna koncertna poročila, dopisi, oglašniki in razne vesti. Glasbena priloga ima manjši obseg in vsebuje tri kratke pesmi: Blažičevo »Mašna«, Premrlovo preredbo Jobstove »Daritvenec« in Kimovčev zbor »Gospod nisem vreden«. Vsaka od pesmi ima svojo značilno obliko in vsebino po slogovnih potezah, kot so si jih skladatelji že znano izoblikovali.

V. Prinčič: Šest skladb za mlade violiniste. Naši javnosti še malo poznani skladatelj Vlado Prinčič je izdal zbirko preprostih skladb za violinski naraščaj. Skladbe mu je založila Banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani in tako so dobili naši mladi violinisti prikopno snov za svojo igro. Skladbe imajo namreč svojo posebno vrednost v privlačni melodiki in jasni zgrajenosti. Dasiravno se vse te glasbene oblike niso odmaknile nič naprej od stila, kot ga je izdelalo preteklo stoletje, je njih vrednota vendar podana in stilni doslednosti in pa v izraziti karakteristiki, kot jo nosijo v sebi posamezne skladbe, v katerih se veže smoteno violinska melodija s klavirsko spremljavo v organično enoto. To pa enako x

najbolj učenec ljudskih, meščanskih in srednjih šol. Številko zaključuje prispevek A. Gabra o »Naši kroniki« in o Mariborskem tednu.

Številka je polna slik in ilustracij iz naših mest in o naših meščanih, naslovno stran pa je zasnoval Niko Bežek. Fotografija predstavlja renesančni portal mestne hiše v Mariboru.

Naslednji razširjeni fantovsko glasilo je pač »Kres«, glasilo Zveze fantovskih odsekov. Uredništvo glasila je za kongres Kristusa Kralja v Ljubljani izdalo slavnostno kongresno številko. List objavlja uvodnik o pomenu kongresa Kristusa Kralja in objavlja na prvem mestu sliko knezoškofa dr. Gregorija Rožmana, stalnega predsednika kongresov Kristusa Kralja. Dr. Fr. Blatnik objavlja na drugem mestu takoj članek pod naslovom »Kongres Kristusa Kralja in naša organizacija«. Janko Merhar je posvetil kongresu pesem »Kralj Miru«, urednik revije France Jesenovec pa objavlja članek »Kongres Kristusa Kralja in naš čas«. Sledijo prispevki:

Polda Tone: »Dobri pastir.« Jože Dular »Zemlja in ljubezen.« Šešelj France »Naše smučarske prireditve v prošli zimi.« Ivan Čampa nadaljuje prevod povesti »Anže« od Björnsterne Björnsona.

Sledijo pod poglavji »Iz kraljestva narave«, »Iz kraljestva lepote«, »Po katoliškem, kulturnem in športnem svetu«, »Med člani fantovskih odsekov«, »Nove knjige«, »Uredniški pomenki«, razna pisana in vzpodbudna navodila članom naših fantovskih odsekov.

Leposlovna revija »Modra ptica« je izdala svojo redno deveto številko. Prispevali so: dr. Alojzij Gradnik je prevedel sonete Gaspara Stampa; Ferdo Godina je objavil novelo »Provizor Bokan«, Magajna Bogomir piše o »duševnosti božastnikov«; Vladimir Bartol je objavil novelo »Nevarna idila«. Sledi razna knjižna poročila in obvestila založbe.

Misijska tiskarna v Grobljah izdaja mesečnik »Katoliški misijon«. Mesečnik ima še priloge »Tuji svet« in misijonski koledar ter misijonsko knjižnico. List urejuje dr. J. Graear C. M. Avgustovska številka objavlja tudi več člankov o VI. mednarodnem kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani, vsa številka je pa polna prelepih člankov iz misijonskega življenja in delovanja naših misijonarjev v misijonih. Prav tako pestra in pisana je priloga »Tuji svet«. Naroča se pri upravi: Groblje-Domžale.

Pedagoška revija in glasilo Slovkove družbe »Slovenski učitelj« objavlja na prvem mestu razpravo »Pravi trenutek v vzgoji«, ki je nadaljevanje in se nadaljuje. Piše ga Pavel Slapar. O »Jenskem načrtu« piše dr. Vilko Brumen. Isti objavlja članek »Obiski na Angleškem«.

Sledi članki: Milena: Duhovni otroci; Bratkovič Anton: Vzgoja v šoli; E. Bojc: »Naša narodna zavest, vzgoja in obramba«; prof. E. Deisinger: Peiha slovenskega naroda; A. Koprič: Domesek k slovenski pedagoški kroniki za l. 1938; prof. F. Fink: Bobičeva nova začelnica; Fr. Gumilar: Kulturna slika prekmurske vasi; V. Brumen: Pridobitev iz šolskega in prosvetnega dela; številke zaključujejo »Beležke« in razgled po svetovnem šolstvu.

Izšla je 7. in 8. številka strokovne gospodarske revije »Tehnika in gospodarstvo«. Na uvodnem mestu je članek urednika »Slovenca« Draga Potočnika: »Investicijska delavnost v naši državi«; Ivan Bratko je prispeval članek »Nekmetika in tuja zemljiška posest v Sloveniji«. Filip Uratnik pa razpravlja o gospodarskih in socialnih razmerah v slovenskem šumskem gospodarstvu in lesni industriji v razdobju od l. 1927—1937.

Revija izdaja Socialno ekonomski institut v Ljubljani in etane letno 60 din. Naroča se v upravi Miklošičeva cesta 22.

Izšla je tudi avgustovska številka glasila Zveze lovskih društev za Slovenijo »Lovec«. Članke so prispevali:

Dr. Mitja Lukan: »Lovec danes in nekdaj«, inž. Mirko Šuštaršič: »Gojitev smjadi«, Ivan Burger: »Prak«, Janez Gartner: »Ko se srnjak ženi«, inž. Ferdo Lupša: »V pragozdi in džunglah«, J. S.: »Spomin«, Obračunč Drago: »Ilijanka«, J. Paulini: »Zmisko in poletno spanje«, Frko: »Iz notranjih lovišč«.

Nato pa sledi razna obvestila zveze in uradna sporočila.

elegiji »Molitev izpod Nanosa«, v valčku »Radost v zimi«, v gavoti »Ples palčkov«, v kolu »Igrajmo kolo«, v barkaroli »Pravljica z morja« in končno v polki »Veseli Gasperček«. Zbirka je lep donesek k naši mladinski glasbeni literaturi.

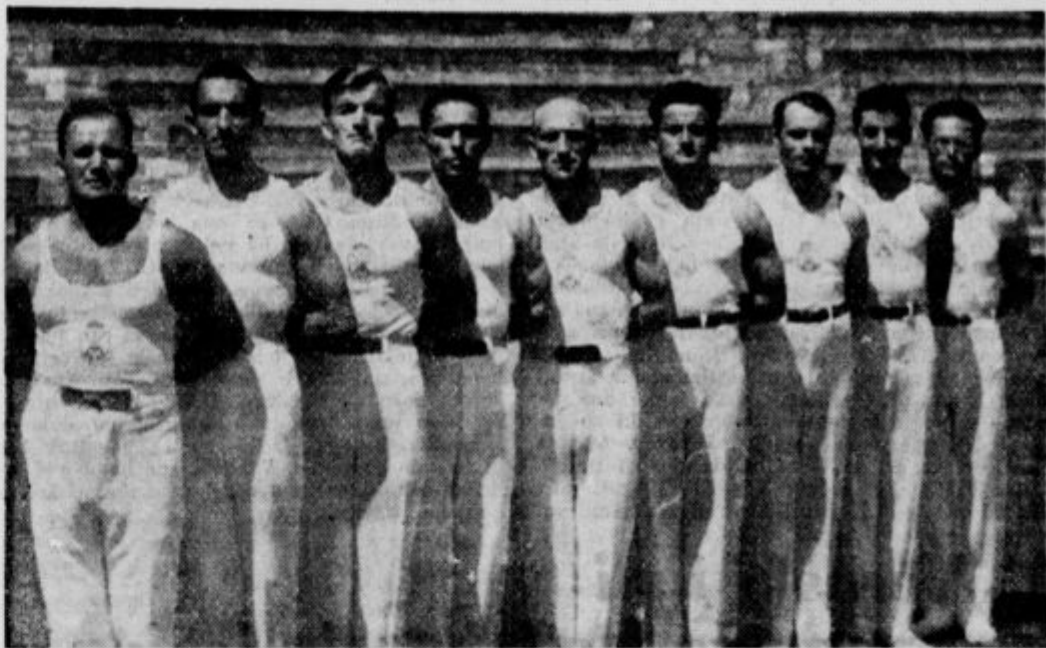
V. U.

ŠPORT

Lep uspeh naših telovadcev v Belgiji

Tekmovalna vrsta slovenskih fantov v Liegeu — druga

Pri mednarodnih telovadnih tekmah v Liègeu preteklo nedeljo je nastopilo osem vrst različnih držav. Prvo mesto je zasedla francoska vrsta, drugo mesto jugoslovanska vrsta, tretje mesto pa belgijska vrsta. Med posameznimi tekmovalci pa so se naši fantje odrezali takole: v skupni oceni je na 4. mestu Fric Natlačen z Jesenice, Janez Varšek z Viča je šesti, Karel Janež od Sv. Helene pa osmi.

Mednarodna tekmovalna vrsta ZFO v Liegeu. Prvi od leve na desno: vodja vrsta I. Kermavner, peti I. Varšek, šesti K. Janež, sedmi Natlačen.

Športni sporazumi med Zagrebom in Ljubljano

Včeraj je bila v Ljubljani redna letna skupščina Ljubljanske nogometne podzveze. Na tej skupščini je bila sprejeta resolucija, ki jasno kaže, da smo se Slovenci v športnem boju pridružili Hrvatim. Ljubljanska nogometna podzveza se je v najostrejšem tonu obrnila proti metodam in načinu, ki jih pri upravljanju Jugoslovanske nogometne zveze uporablja sedanji odbor. Zastopniki slovenskih klubov so se že v soboto zbrali na predhodni konferenci, kjer so sklenili, da se bodo pridružili klubom Hrvatske športne zveze. Skupina nezadovoljnih zdaj obsega zagrebško, splitsko, osiješko in ljubljansko podzvezo. Zveza bo morala prej ali slej popustiti pred zahtevami hrvaških in slovenskih nogometnih športnikov.

Na skupščini Ljubljanske nogometne podzveze so zlasti zastopniki štajerskih klubov zavzeli odločno stališče. Zahtevali so, naj naša podzveza takoj prekine z JNZ in naj se priključi hrvaškemu klubom. Prav isto stališče so zavzeli tudi drugi slovenski klubi. Sestavljena je bila resolucija, ki obsoja poslovanje sedanje zvezne uprave ter pooblašča upravni odbor, naj v borbi, ki bi se eventualno utegnila razviti, ne izbira sredstev — če bi bilo seveda tako potrebno. V spomenici je najvažnejša točka, ki zahteva, naj bo politika v bodoče izločena iz našega nogometnega športa. Treba je varovati enakopravnost posameznih športnih panog, v bodoče pa naj bodo enakomerno razdeljena tudi sredstva naše nogometne zveze. Sedanji odbor zveze naj zato poda ostavko, saj ni doslej pokazal nobene resne volje, da bi bila kriza, ki tare naš nogometni šport, rešena. Pri volitvah je bil, razen nekih izjem na posameznih mestih, spet izvoljen stari odbor z dr. Köstlom na čelu.

Istovrstno pa je bil v Zagrebu občni zbor »Hrvatske športne zveze«. Celih 211 klubov je bilo zastopanih na tem zborovanju. Zborovalci so z velikim navdušenjem sprejeli vest, da se je njihovi akciji pridružila soglasno tudi celotna občina slovenskih klubov. Na skupščini je bil sprejet sklep o ustanovitvi Hrvatske nogometne zveze.

Resolucije s skupščine LNP

»Delegati nogometnih klubov iz Slovenije, zbrani na občnem zboru LNP dne 6. avgusta 1939 soglasno:

1. Ugotavljajo, da je naš nogometni šport zašel v akutno krizo zaradi spora med športnimi središčima v Zagrebu in v Belgradu, kar more imeti nedogledne posledice za bodoči razvoj nogometnega športa v naši državi, za čigar prospeh so se žrtvovali najboljši športni delavci.

2. Izjavljajo, da je uspešen in zdrav razvoj nogometnega športa v naši državi mogoč le na osnovi, ki izključuje politiko iz športa, ki varuje

enakopravnost med različnimi športnimi središči in omogoča njihov napredek, ki jamči upravno in finančno samostojnost posameznih športnih središč ter tudi vsem športnim središčem pravično razdelitev sredstev vrhovne nogometne ustanove v naši državi. Zato tudi odobrava tako utemeljeno sporazumno stališče predstavnikov nogometnih podvez Ljubljane, Zagreba, Splitske in Osijeke.

3. Ugotavljajo, da upravni odbor JNS s svojim postopanjem ni pokazal niti volje niti sposobnosti za ureditev naših športnih razmer v smislu mandata na izredni zvezni skupščini 24. maja t. l.

4. Zahtevajo zato, da upravni odbor zveze takoj demisijsko, da tako situacija preide na vse nosilec nogometnega športa v državi, in tako omogoči sporazumno rešitev problema reorganizacije, ki bo zadovoljila vsa naša športna središča.

5. Pooblašča novi upravni odbor LNP, skupno s predstavniki okrožnih odborov, da uporabi vsa sredstva, da se uresničijo gornje zahteve in izvede vse potrebne korake v primeru kakršnihkoli sankcij.

Ljubljana : Zagreb 5:0 (2:0)

Ljubljana, 6. avgusta.

Po živahni predtekmi, v kateri je rezervno moštvo SK Ljubljane premagalo rezervno moštvo Svobode z rezultatom 3:1, so na teren najprej stopili Zagrebčani, živahno pozdravljeni od občinstva. Beloplavi Zagrebčani so nastopili v naslednji postavi: Urh, Zimič, Belošević, Pukšec, Gajer, Domačin, Medarič, Hitrec, Lešnik, Hranitelj (Skakavci), Zemljič.

Proti pričakovanju se je že takoj ekraja razvila izredno živahna, hitra igra, ki sicer ni kazala ostrosti, kakor smo je vajeni pri prvenstvenih tekmah, vendar pa je temeljila na ambicioznosti kakor se vedno kaže ob srečanjih zagrebških in ljubljanskih športnikov. Že v začetku se je videlo, da ljubljanska halflinija, ki so jo tvorili Serčer, Pupo in nova pridobitev SK Ljubljane Presinger, za dober razred prekaša zagrebško. Ljubljana, katero je zastopalo kompletno moštvo našega ligaša SK Ljubljane, je igrala v naslednji postavi: Lindtner, Ceglar, Bertonec, Stanok, Serčer, Pupo, Presinger, Jež I, Legat, Grntal, Tvrdič, Jež II. V drugem polčasu je na desnem krilu zaigral Vodišek, namesto Legata pa je na desni zvezi fungiral Jež I.

Ljubljanska halflinija je že v začetku preprečila zagrebškemu napadu sledenjo akcijo. Izredno spretno so vsi poedinci v tej vrsti odvrzeli žoge ter jih podajali napadu. Nepremagljiva obramba z Bertonecem, Ceglarjem in Lindtnerjem je ubranila tudi najfinerše zamišljene akcije zagrebškega napadalnega kvinteta. Zagrebčani so bili enakovredni nasprotniki le polovico prvega polčasa. Pozneje pa so se na terenu popolnoma izgubili, dasi niso kazali volje, da bi poraz prenesli ravnodušno.

Rezultat odgovarja igri, visok je, da ga od ljubljanskega športnika tako izdatnega ni pričakoval nihče. In tudi tisti, ki so sestavljali zagrebško reprezentanco, niso menili, da bi bilo moštvo, katero so poslali v boj, tako šibko in tako nesposobno za odpor. Najboljše moči je Zagreb brez dvoma »mel v napadu«, katera ga je ljubljanska halflinija že v začetku tekme popolnoma zbegala. Zagrebška halflinija je najmanj za dober razred zaostajala za ljubljansko. Obramba je bila halfliniji po znanju, sposobnosti in uspešnosti enakovredna. Izrazito slab je bil desni branilec Zimič. Urh je dobil štiri neubranljive gole, pri prvem pa bi bil vratar Glazerjevega kova utegnil nesrečo odvrniti.

Še nekaj! Menimo, da bi prisotnost Erberja v napadalnem kvintetu SK Ljubljane desne zagrebško katastrofo še povečala v izdatni meri. Iz nam nerazumljivih razlogov pa nadarjeni igralec ni nastopil ter so ga nadomestile moči, ki so sicer pokazale manj brzine, manj tehnične spretnosti in manj silovitosti v akciji, zato pa več premišljenosti.

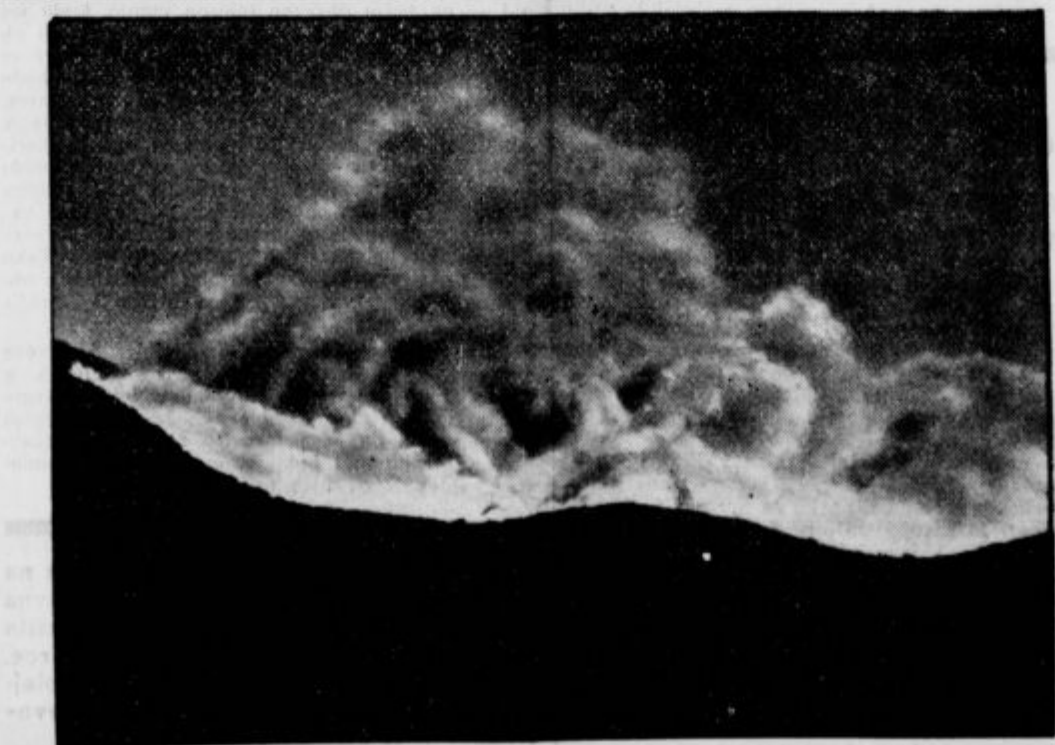
Zmaga Ljubljane je popolnoma zaslužena ter bi bila po zrelih situacijah, ki so jih ustvarili napadalci, lahko še izdatnejša. Ljubljansko moštvo je odlikovala izredna svežost in iznajdljivost v zamislih. Hitri, gibčni in za zmago stremeci, so igralci napadali zagrebška vrata z navdušujočo silovitostjo.

Današnja zmaga pomeni izredno lep uspeh vsega slovenskega nogometnega športa.

Srečanje med mestnima reprezentancama Zagreba in Ljubljane je v odličnem slogu vodil g. Maccorati.

Vesti športnih zvez, klubov in društev

Dirkači-kolesarji, ki se mislijo udeležiti v nedeljo ravniško-gorske dirke pod Šmarno v Zg. Gamelnah, se pozivajo, da bodo najkasneje eno uro pred startom, t. j. ob 13, pri startu, kjer bo vpis in žrebanje štarta. Vpis se zaključuje ob pol 14.

To ni izbruh ognjenika, ampak pogled na goreče gozdove po gori Bullion v bližini mesta Mari-poa v Kaliforniji